

NED.ANTILLEN

- * Smeets: reuze inkomsten uit offshore voorgoed voorbij p.3
- * Voor eerste maal Lac Bay sailing contest p.7

SPORT

- * Sithoc eerste ploeg voor halve finales p.6

GERARD SMEETS
...onroerend goed...

ARUBA

- * Dieventrio snel gegrepen p.4
- * Driefasenplan voor Air Aruba p.5

INTERNATIONAAL

- * Massabetogingen voor vrijlating Bhutto p.1

Zonder preke is een voorpagina incompleet
Maar dat was u zeker al overgefallen

Amigoe

103E JAARGANG — NO.: 187

ZATERDAG 16 AUGUSTUS 1986

Nieuws in vogelvlucht

WASHINGTON — Peru voldoet niet langer aan de voorwaarden om krediet op te nemen. Tot deze slotom is het IMF gisteren gekomen. Het gevolg van dit besluit is dat Peru waarschijnlijk nergens meer geld kan lenen ook niet bij de commerciële banken. Met deze beslissing van het IMF is Peru het 5e land in de geschiedenis van de organisatie dat zijn krediet-rechten verliest. Het IMF is tot de maatregel overgegaan, omdat Peru in gebreke is gebleven bij het terugbetalen van zijn schulden.

WASHINGTON — President Reagan heeft vandaag met buitengewoon scherpe kritiek en het dreigen met een veto gereageerd op het vrijgave door het Huis van Afgevaardigden goedgekeurde ontwerp van de defensie-begroting voor 1987 tot een totaal bedrag van 286 miljard dollar. Aanvaarding van de begroting door het Congres zou een terugslag voor de defensie-politiek van de regering betekenen zo verklaarde de president.

TEGUCIGALPA — Alle 52 inzittenden (47 militairen en 5 burgers) van een vliegtuig dat donderdag in Honduras is neergestort zijn bij het ongeluk om het leven gekomen. Zo staat een communicatie van de strijdkrachten. Het wrak is gevonden. De oorzaak van de ramp zou slecht weer zijn. Uitgesloten wordt dat het vliegtuig neergeschoten zou zijn door sandinistische strijdkrachten van Nicaragua.

DHAKA — Honderden personen worden vermist nadat vrijdagavond een overvolle veerboot kapseide in een rivier nabij Dhaka, de hoofdstad van Bangladesh. De boot was vol met passagiers die op weg naar huis waren in verband met een moslim-feest. Het gewicht van de extra passagiers heeft vermoedelijk het ongeluk veroorzaakt.

WASHINGTON — De VS Senaat heeft zich uitgesproken voor sancties tegen ZA: het beperken van nieuwe VS investeringen, intrekken van landings-rechten van de ZA maatschappij, verbod op invoer van kolen, staal, landbouwproducten, textiel en het beperken van nieuwe leningen. Het is vrijwel zeker dat het voltallige Congres na het zomerreces hiermee in zal stemmen.

JOHANNESBURG — Vier zwarten zijn bij het opblaas van het geweld in ZA door verbranding om het leven gekomen. Drie burgers in Windhoek zijn gedood als gevolg van mortier-beschietingen op een grensoversteek in Namibië. In Transvaal heeft de ZA politie 4 zwarte guerrilla's doodgeschoten, een 5e lid werd gewond en werd gearresteerd. De blanke Marion Sparg is in staat van beschuldiging gesteld wegens hoogverraad in verband met een aanslag op het hoofdbureau van politie in maart. Op hoogverraad kan de doodstraf staan. Hoogleraren en studenten van 5 engelstalige universiteiten in ZA hebben protest-bijeenkomsten gehouden tegen de noodtoestand.

DEN HAAG / PARAMARIBO — De Surinaamse Nationale Assemblée heeft zich gisteren gesteld achter het standpunt van de Surinaamse regering dat de gijzelingsactie van de groep van Brunswijk vanuit het buitenland is aangemoedigd.

HAMBURG — De Westduiste kapitein van de kustvaarder Auriga heeft ontkennd dat zijn schip de 154 Tamil-vluchtelingen van de BRD naar de wateren voor de Canadese kust heeft gebracht.

NEW YORK — De SU zou overwegen toe te treden tot het IMF, de Wereldbank en andere internationale instellingen om zo meer invloed te krijgen op de wereld-economie. Dit meldde de Wall Street Journal.

WASHINGTON — De VS en SU hebben vrijdag in Washington hun bilaterale besprekingen afgerond. De woordvoerder van het VS ministerie van Buitenlandse Zaken, Kalb, noemde het contact constructief en zakelijk. Ditmaal ging het om culturele uitwisselingen en mensenrechten. De besprekingen dienen als voorbereiding op een topontmoeting Reagan-Gorbatsjov in 1986 nog mogelijk te maken.

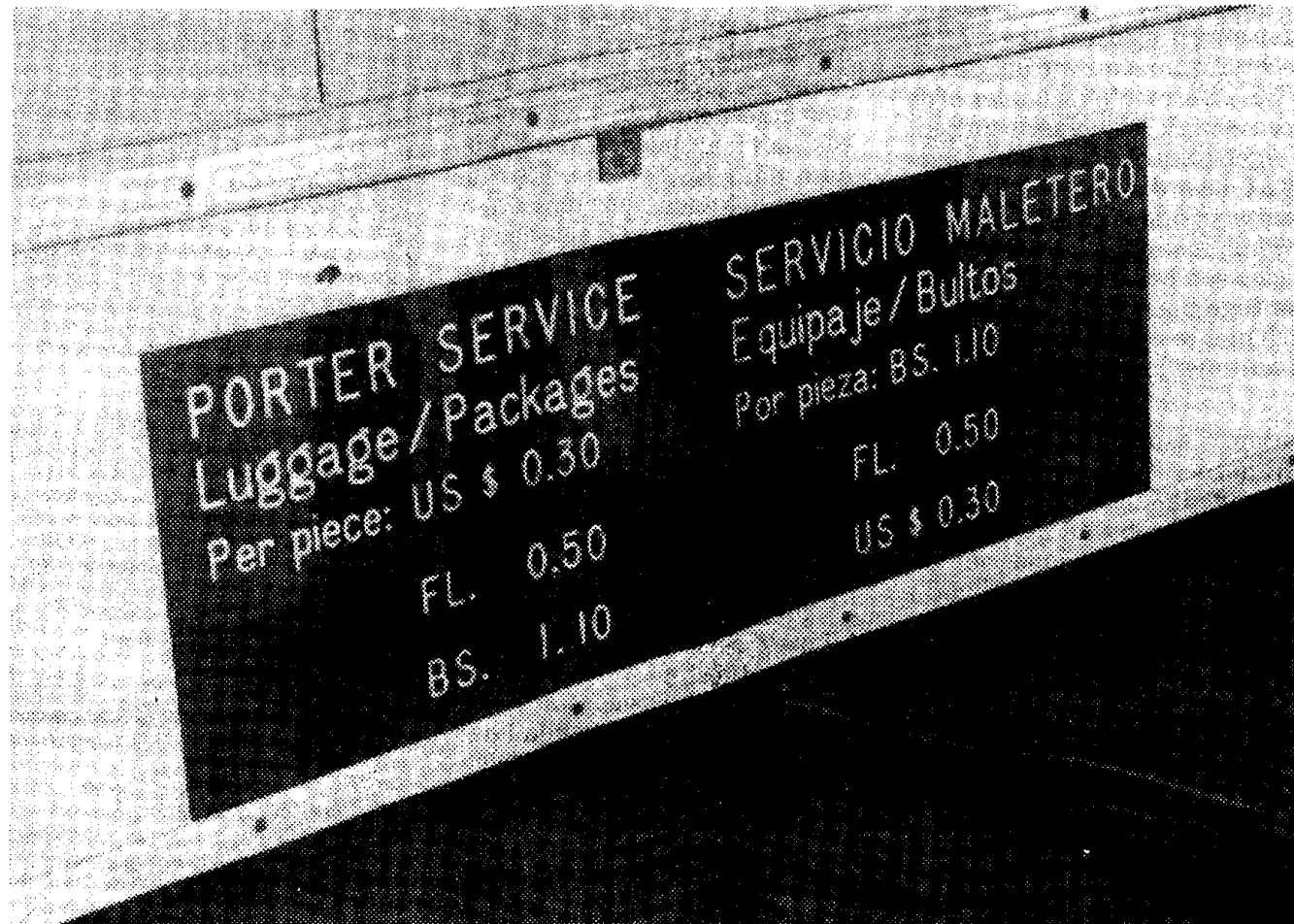
NAIROBI — Opstandelingen in het zuiden van Sudan hebben gedreigd elk vliegtuig dat over hun gebied komt neer te schieten. Dit geldt ook voor vliegtuigen die voedselhulp naar de met de hongerdood bedreigde bevolking brengen. De waarschuwing kwam 2 dagen nadat het Rode Kruis een voedsel-luchtbrug voor de 2 mln hongerenden had geopend.

Argentijnse marine houdt vast aan doctrine Nationale

BUENOS AIRES — De Argentijnse marine wil dat het wetsontwerp over de nationale verdediging zodanig wordt gewijzigd dat de strijdkrachten ook kunnen deelnemen aan het oplossen van binnenlandse veiligheidsproblemen en niet alleen wanneer het gaat om buitenlandse veiligheidsproblemen.

De marine wordt hierbij bijgevalen door de luchtmacht en de strijdkrachten, maar het leger heeft dit niet laten vastleggen in een officieel document. Het wetsontwerp is in behandeling bij het parlement. De marine is van mening dat de strijdkrachten moeten kunnen optreden in geval van militaire dreiging of agressie, maar ook wanneer het gaat om economische, diplomatieke of ideologische agressie, waarbij het leger niet beperkt wordt in zijn optreden tot slechts gevallen van buitenlandse agressie.

Dit is in overeenstemming met de ideologie van de Nationale veiligheid, welke doctrine door nagenoeg alle Latijnsamerikaanse legers is gehuldigd in de periode dat men in Latijns Amerika aan de macht was.

WILLEMSTAD — Het bijhouden van koers-ontwikkelingen schijnt op de luchthaven voor enkele problemen te zorgen. Daar lijkt men althans weinig geneigd zich van koers-schommelingen al te veel aan te trekken. Zelfs niet, wanneer die schommelingen, als gevolg van een devaluatie, toch wel zeer opmerkelijk kunnen

worden genoemd. Dat blijkt zonneklaar uit een bord op de luchthaven, waarop de tarieven voor kruiters-diensten vermeld staan. Terwijl de reiziger, die in het bezit van Amerikaanse dollars is, omgerekend nagenoeg hetzelfde bedrag moet betalen als degene die over Antilliaanse guldens beschikt, zijn lucht-reizi-

gers die Venezolaanse bolivars op zak hebben, aanmerkelijk goedkoper af: die zijn voor dezelfde dienst slechts een bedrag van Bs 1.10, ofwel circa elf Antilliaanse centen, kwijt.

Dat de kruiters op betaling in bolivars nauwelijks aandringen, is natuurlijk niet verwonderlijk.

ONRUST IN PAKISTAN NA MASSALE ARRESTATIES

Aankondiging nieuwe verkiezingen geëist voor 20 september

MRD kondigt massabetogingen aan voor vrijlating Bhutto

LAHORE / KARACHI — De Pakistaanse beweging voor het herstel van de Democratie (MRD) wil vanaf komende maandag massa-betogingen houden om de vrijlating te eisen van oppositie-leider Benazir Bhutto en honderden andere opposanten van het bewind van president Zia Ul Haq. Uit protest tegen hun arrestatie kwam het gisteren al in verschillende steden opnieuw tot ernstige ongeregeldeheden tussen politie en demonstranten. De rellen zijn ontstaan nadat de MRD eiste dat president Zia uiterlijk op 20 september nieuwe verkiezingen met deelneming van partijen aankondigt.

In de stad Karachi werden de demonstranten met traangas en de wapenstok verspreid en werden er tientallen gearresteerd. Ziekenhuis-personeel zei dat zeker 60 tot 70 mensen zich hebben laten behandelen wegens verwondingen. In de wijk Manipur werd schade aangericht in een bank en een treinstation vernield. In het 100 kilometer verder weg gelegen Thatta bestormden demonstranten een politiebureau en bevrijdden 48 deels politieke gevangenen. Ook in de steden Badin en Dadu was het onrustig.

Bhutto werd donderdag, onafhankelijkheidsdag in Pakistan, tijdens een persconferentie in

haar huis in Karachi gearresteerd. De 34-jarige leidster van de Pakistaanse Volkspartij PPP, die deel uitmaakt van de MRD, kreeg een maand gevangenisstraf die zij in eenzame opsluiting uitzit in Landhi op 25 kilometer

...BENZAZIR BHUTTO...

meter van Karachi. Met haar werden honderden, zo niet meer, aanhangers van de oppositie de afgelopen dagen opgepakt. In verband daarmee liepen de bijeenkomsten donderdag uit op de ernstigste gewelddadigheden sinds de president begin dit jaar na negen jaar van staat van beleg een burger-regering instelde.

Volgens de ondergedoken MRD-woordvoerder Salman Tasser zijn alleen al in de provincie Punjab duizenden MRD-sympathisanten opgepakt. Het aantal doden van de gewelddadigheden van donderdag in Lahore is opgelopen tot zes. Volgens

personeel van een plaatselijk ziekenhuis zijn donderdag twee mensen bezweken aan hun schotwonden. Volgens de autoriteiten zijn er drie doden en 17 gewonden gevallen, volgens de oppositie zijn er in totaal zeker 11 doden.

De MRD eist uiterlijk voor 20 september de aankondiging van nieuwe verkiezingen. Er werden vorig jaar weliswaar verkiezingen gehouden maar daarna mochten geen partijen deelnemen. Zia heeft evenwel al eens eerder geweigerd toe te geven aan de MRD-eis. Zijn bewering dat de democratie reeds hersteld is volgens Benazir Bhutto een lachertje. Zij vindt ook dat de regering van premier Mohammad Khan Junejo geen enkel steun heeft van de bevolking.

Volgens Westerse diplomaten in Pakistan zijn Benazir Bhutto en premier Junejo de grote verliezers van de politieke onrust en is de president, die op het ogenblik in Saudi-Arabië verblijft, de lachende derde. De arrestatie-golf onder de oppositie doet volgens hen afbreuk aan het democratische image van Junejo, terwijl de omvang van de protest-demonstraties twijfel doet rijzen over de populariteit van de oppositie.

Junejo gelastte de arrestaties toen de MRD zijn dringende oproep om geen demonstraties te houden in de wind sloeg. Bij de afwezigheid van Zia is het naar hun mening nu de premier die als "ondemocratische schurk" wordt afgespiegeld, en daarmee de rol vervult die Zia sinds 1977 tot aan de verkiezing van Junejo meestal had. Zia heeft vrijwel zeker zijn fiat gegeven aan de arrestatie-golf, maar Junejo krijgt de zwarte piet.

De diplomaten verwachten dat de premier binnen korte tijd enkele MRD-leiders zal vrijlaten om de schade in binnen- en buitenland te beperken en de spanning te verminderen. Volgens hen is de arrestatie-golf verder nadelig voor de voorzichtige democratisering die Pakistan onder Zia doormaakt.

Of de oppositie wel zo populair is wordt door de diplomaten ook betwijfeld. Toen Bhutto uit ballingschap terugkeerde waren er tienduizenden die haar bijeenkomsten bijwoonden, maar "al-

leen de verstokte activisten zijn bereid om de kogels en de bamboestokken van de politie te trotseren", aldus een diplomaat. De bijeenkomst in Karachi trok 7.000 mensen en die in Lahore 2.000.

"Door de oproep van Junejo te trotseren onderschatte de MRD de vastbeslotenheid van de regering om haar gezag te bevestigen en de magere opkomst bewees dat de MRD niet voldoende mensen kan optrommelen als het er werkelijk om draait", zo zei een diplomaat.

Vice-voorzitter Kock

Oduber en Thijsen zullen zetels teruggeven aan PDA

ORANJESTAD — Op de PDA-persconferentie in Dragon Phoenix liet vice-voorzitter Franklin Kock horen dat de twee ex-PDA'ers, Arturo Oduber en Servito Thijsen, te zijner tijd hun Statenzetels zullen teruggeven. Kock is van mening dat deze twee zetels de partij PDA toebehoren en vroeg zich af welke partij op Aruba het lef heeft — zoals de PNP op Curaçao — in de Staten een wetsontwerp in te dienen om het overlopen («bulamentu di kurá») een halt toe te roepen.

Partij-voorzitter dr. Leonard Berlinski verklaarde aan het begin dat de PDA met tegenzin persconferenties houdt waarin de vuile was op straat wordt gooid. "Maar omdat de anderen het volk onjuiste inlichtingen hadden verschaft, zijn wij nu verplicht een juiste verslag te geven van de gebeurtenissen", aldus Berlinski. Hierna werd de vuile was breed uitgehangen en werd het verhaal over de augustus-dagen van de PDA uitgebreid verteld.

De Grupo 13 is volgens Franklin Kock geen kritische groep, zoals in de kranten genoemd, maar een destructieve groep die niet eens de statuten

Deskundigen uit 62 landen bereiken accoord

Waarschuwen en samenwerken bij nucleaire ongevallen

WENEN — Deskundigen uit 62 landen hebben vrijdag bij consensus twee ontwerp-conventies aangenomen waarin de deelnemende staten zich verplichten elkaar te waarschuwen bij nucleaire ongevallen en samen te werken bij het opvangen van de gevolgen daarvan. De vergadering van het Internationaal Bureau voor Atoomenergie (IAEA), die op 21 juli begon, is een week uitgelopen omdat geen overeenstemming kon worden bereikt over de vraag of ongevallen bij militaire installaties of kernwapens ook onder de conventies zouden vallen.

De deskundigen hebben nu twee ontwerp-conventies goedgekeurd, die in september voorgesteld zullen worden aan de ministers-conferentie van de IAEA-landen. In de eerste con-

ventie verplichten de deelnemende landen zich vroegtijdig informatie te verschaffen over nucleaire ongevallen die mogelijk grens-overschrijdende gevolgen hebben. De tweede tekst verplicht landen in dat geval tot internationale bijstand en samenwerking. Ook zijn afspraken gemaakt over schade-vergoeding. De conventies worden van kracht nadat ze door drie landen geratificeerd zijn.

Het geschilpunt dat de onderhandelingen wekenlang blokkeerde betrof de vraag of deze afspraken ook zouden gelden voor ongevallen bij militaire installaties, kernwapens of kernproeven. Militaire kernreactoren zijn nu wel in de tekst opgenomen, terwijl een toegevoegd artikel de mogelijkheid opent dat landen zelf besluiten tot het inlichten van andere landen bij "andere nucleaire ongevallen". Daarmee wordt volgens goedgelichte kringen geduid op kernwapens en kernproeven. Verscheiden landen wilden dat alle vormen van nucleaire ongevallen onder de conventies zouden vallen, maar daartoe waren de Sovjetunie en de Verenigde Staten niet bereid. De teksten van de conventies zijn nog niet gepubliceerd.

De Nederlandse ambassadeur in Wenen, L. van Gorkum, die als conferentie-voorzitter optrad, verwachtte dat de algemene conferentie in september ook overeenkomsten zal goedkeuren die tot op grote hoogte ook de militaire installaties beslaan. "Als dat het geval zou zijn — en daar vertrouw ik op — zou dat een enorme stap vooruit kunnen betekenen in de nucleaire veiligheid, maar ook op het vlak van internationaal recht."

Volgens van Gorkum vond het overleg plaats in een goede sfeer, niet vertroebeld door Oost-West-spanningen en vrijwel zonder fundamentele conflicten. Tot de opstelling van deze conventies was besloten op een buitengewone vergadering van de IAEA in mei, na het ongeluk in de kerncentrale van Tsjernobyl in de Sovjetunie.

Watersnood in oostelijk Uruguay

MONTEVIDEO — Met heli-copters en per boot zijn de inwoners van het oostelijke deel van Uruguay geëvacueerd met het oog op het wassende water in het stromengebied van de Rio Cebollati. Verschillende dorpjes staan al onder water. In het departement Rocha bij de grens met Brazilië is de situatie dramatisch. Daar staat het water zes tot zeven meter boven het normale niveau. Verschillende snelwegen zijn als gevolg daarvan niet meer berijdbaar. Er zijn dorpen welke via de lucht moeten worden bevoorradt zoals Cebollati, omdat alle toegangswegen onbruikbaar zijn geworden. De verwachting is dat de situatie nog moeilijker zal worden omdat de regen naar verwachting de eerstkomende dagen zeker nog aanhoudt. Een gebied van zes-honderdduizend hectaren zou volgens de minister van Binnenlandse zaken Raul Lago onder water staan.

NAPA

VANDAAG O.A.:

- * De Titanic, het schip dat 74 jaar geleden verging;
- * Poppagina, waarin een interview met Live Aid-organisator Bob Geldof;
- * Literatuur, bespreking van het boek van John de Pool over oud-Curaçao.

Alleen de Amigoe heeft een weekend-bijlage. En... U hoeft er niet eens voor in de beurs te tasten.

Het prive-leven van de Amerikaanse rockmusicus Jerry Lee Lewis is minstens zo kleurrijk als zijn openbare. Zijn 23-jarige, van tafel en bed van hem gescheiden vrouw Kerrie, zegt dat zij over zes maanden zijn kind verwacht, maar hij zegt dat het niet kan omdat hij stiel is. De kwestie van het vaderschap kwam ter sprake op de rechtszaak in Memphis, Tennes-

De Amerikaan die in een straat in MEMPHIS in Tennessee een rode bestelauto wegnam, maakte zich meester van een buit die hij moeilijk kwijt zal kunnen maar die hem wel aan het dromen kan zetten: een stukje van de maan. Het voertuig was namelijk van de NASA en erin stond een doos van 15 centimeter doorsnee met maanstof dat astronauten van de maan meebrachten. De bestuurder van de bestelauto, Louis Marshall, is

Een schooljongen uit Auckland, Nieuw Zeeland, kon op zijn spaarrekening ongeveer 1 miljoen gulden laten bij schrijven omdat het pakje snoepgoed dat hij in de gleuf van een geldautomaat had gestopt werkte. Omdat hij er zelf van was geschrokken, had hij het pas drie weken later opgebiecht aan een onderwijzer. Hij had toen ruim 1.000 gulden opgenomen. De opgelichte aannemingsmaatschappij, de "United Building society" weet het onopgemerkt blijven van het feit tot de jongen er zelf over begon aan een "menselijke fout". De jongen alleen genoemd bij zijn voornaam Simon, had het snoep in harde verpakking ingebracht en de machine opgedragen 1 miljoen Nieuwzeelandse dollar te accepteren. De automaat accepteerde en schreef het bedrag bij op Simons spaarrekening van 20 gulden. De aannemingsmaatschappij kreeg het bedrag terug en zag van stappen tegen de jongen af. De woordvoerder van United, zei dat de firma haar veiligheidssysteem herzag.

Francia 33
Curaçao

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard Van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

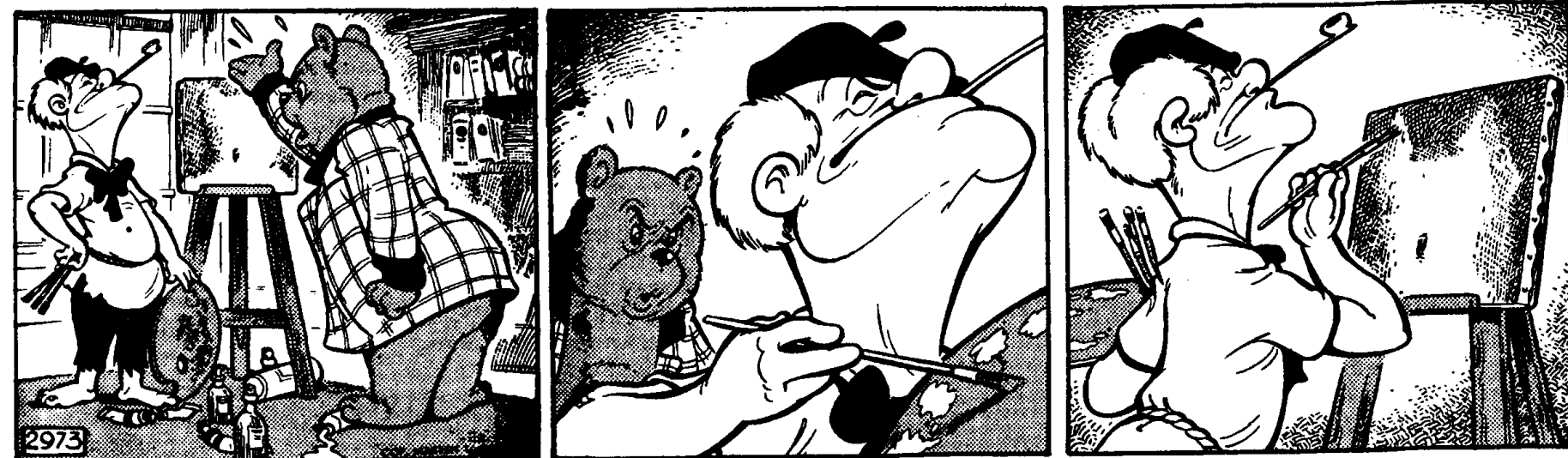
Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of
NAf. 24,- per maand (zeepost); jaarlijks
vooruit te betalen.

SCHIPHOL—Het ziet er niet naar uit dat W-Duitsland zijn disconto zal verlagen omdat dat weinig effect heeft op de economie van dat land. Dat zei de Nederlandse minister van Economische Zaken De Korte na een bezoek aan zijn Duitse collega Bangemann. De VS wil dat W-Duitsland zijn disconto verlaagd om de wereld-economie te stimuleren.

FUNDASHON PALABRA DI BIDA: 19.30
- 21.30 uur openings- activiteiten kalender
jaar 1986/1987 - Sosiedat Nashonal di Sien-
gunan.

.....

door Marten Toonder

...eh... dingens. Maar nu je het zó opvat, zal ik het stukje veranderen. Zeg maar wat ik er van maken moet, makker!"

"Maak dan maar een aanzicht van slot Bommelstein", zei heer Ollie nurks. "Het portret van een heer schilderen is niet ieders werk, maar zo'n fraai, oud kasteel kan zelfs een kind tekenen".

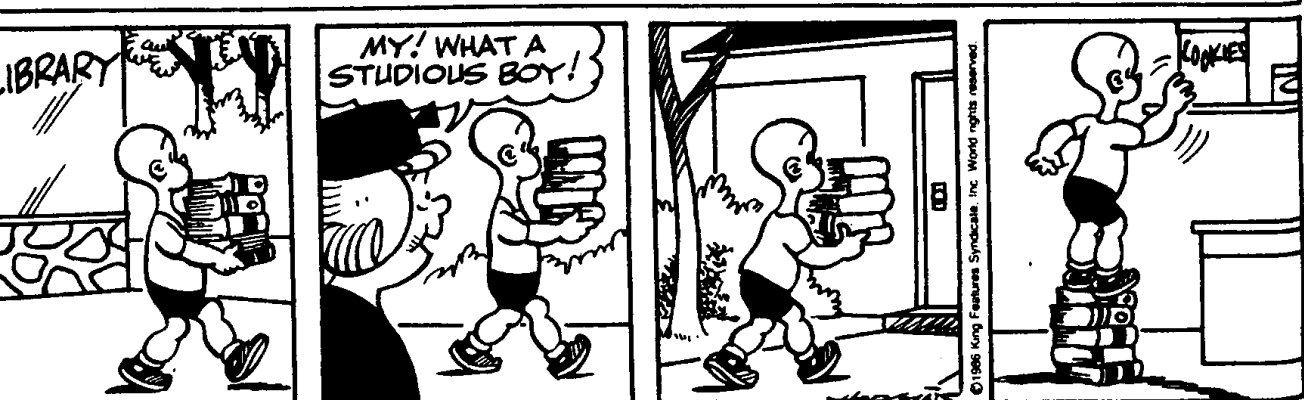
"Een aanzicht van Bommelstein..." mompelde de schilder.

"Hm... dat is makkelijk. Zoals de bewoner trilt, trilt het huis. Het is te doen, want er hoeft niet veel aan te veranderen".

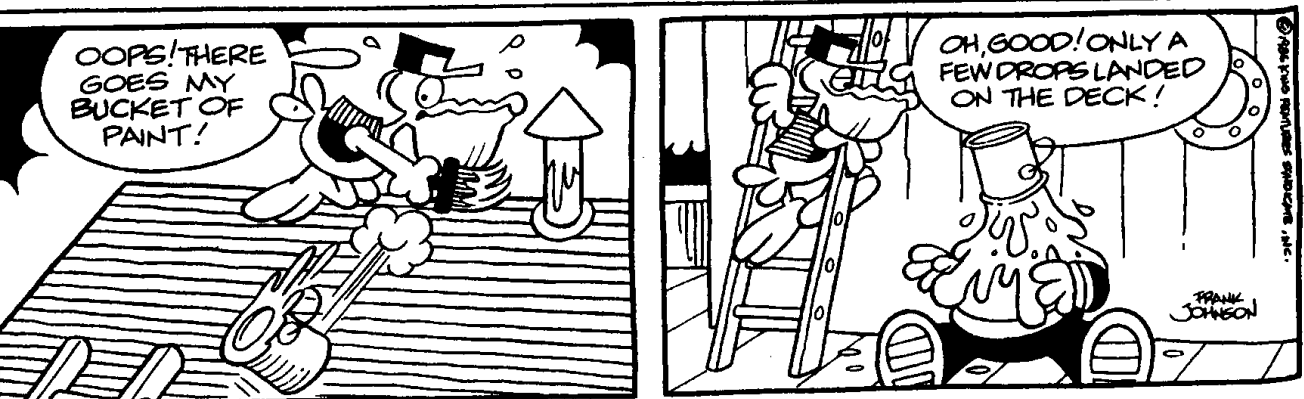
En met deze woorden begon hij het portret met enkele rake streken aan te vullen. Heer Ollie klaarde weer wat op.

"Een schilderij van Bommelstein kan ook heel mooi zijn", peinsde hij, "de rijke kleur van oude muren... de gastvrije poorten geepend... een vrolijk beweeg van komende en gaande gasten... ja, dat zou mijn goede vader zeker hebben goedgekeurd".

By Dick Hodgins

By Addison & Frank Johnson

By Mort Walker

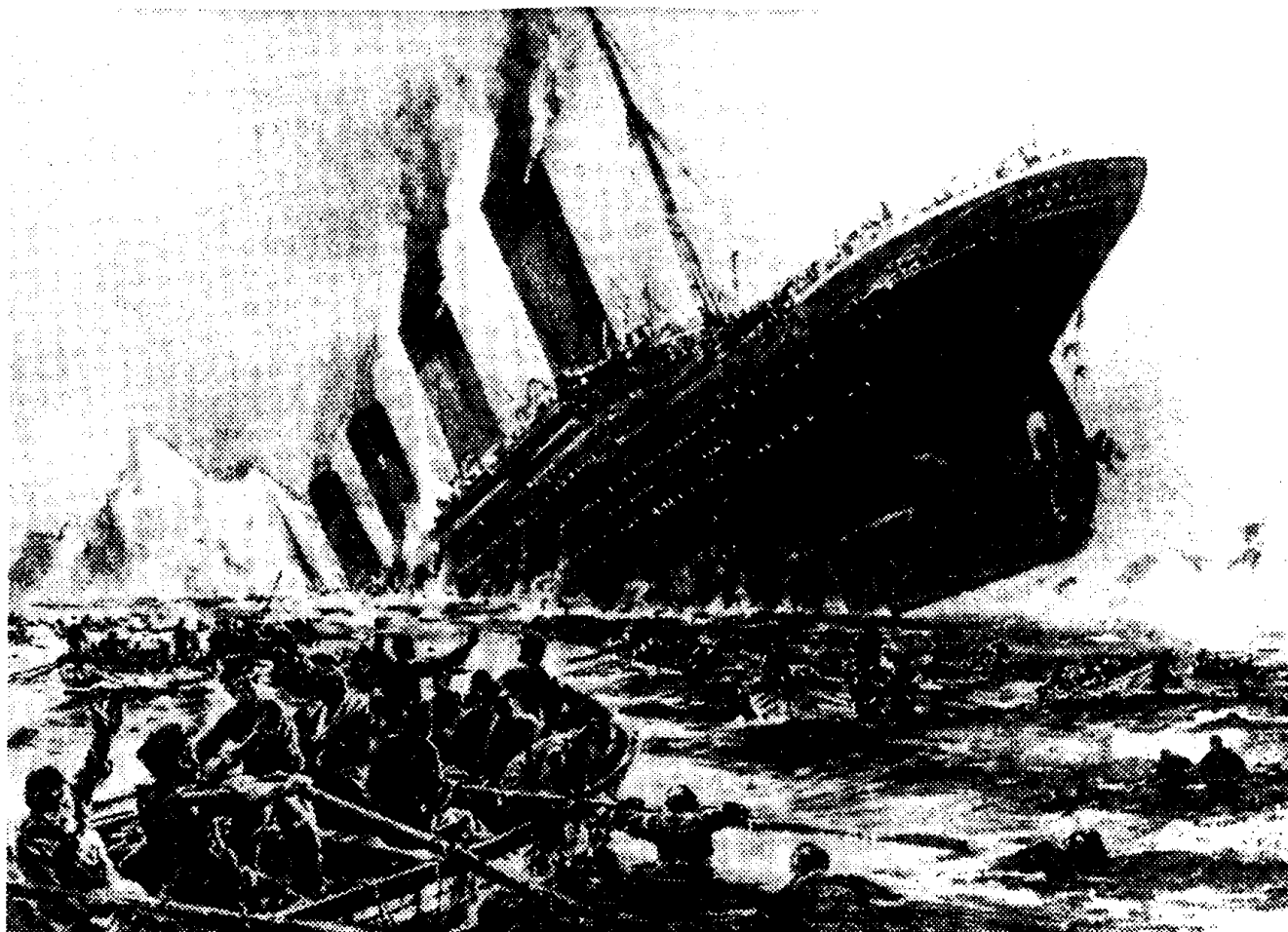
By Ted Shearer

Een scheepsramp herleeft

Na driekwart eeuw oog in oog met de Titanic

De impressies van de schilder over de laatste minuten voor het naar meteloze diepte zinken van de Titanic, zijn waarschijnlijk juist. In tegenstelling tot de vele mythen die er naderhand over het schip de ronde deden.

NA BIJNA DRIEKWART EEUW op duizelingwekkende diepte en in absolute stilte op de bodem van de oceaan te hebben gelegen, werd vorig jaar september de rust van het stoomschip "Titanic", dat in 1912 tijdens haar eerste reis op een ijsberg liep en verging, bruusk verstoord. Met behulp van een mini-onderzeeër en het destijds nog onbekende medium televisie, konden vorige maand, na 74 jaar, beelden worden gezien van het inmiddels legendarisch geworden schip, waarnaar in de loop der jaren vele malen werd gezocht.

Miljoenen mensen ter wereld zagen vorige maand video-beelden van de Titanic, die in april 1912, met ruim 1.500 ten dode opgeschreven opvarenden in de diepte verdween. De laatste rustplaats van het in twee delen gebroken schip werd vorig jaar ontdekt door onderzoekers van het Amerikaanse "Woods Hole Oceanographic Institute". In juli dit jaar keerden zij er met de mini-onderzeeër "Alvin", aan boord van het moederschip "Atlantis II" naar terug. Door middel van de vanuit de Alvin bestuurd onderwater-camera "Jason Jr.", waren zij in staat bijna elke centimeter van het eens zo glorieuze en, om vooral haar afmetingen en pracht in praal aan boord, bejubelde schip, op video-film vast te leggen. De twee minuten durende video-tape en negen foto's, alles in kleur, die op een diepte van ongeveer 12.500 voet (bijna 4.300 meter) werden gemaakt en die tijdens een persconferentie in Washington door onderwater-geoloog Robert Ballard van het oceanografische instituut, aan de media werden vrijgegeven, waren slechts een klein voorproefje van de in totaal zestig uur durende video-opnamen en de zestig duizend foto's, die tijdens de twaalf dagen durende exploratie naar het scheepswrak verzameld werden.

Eén van de meest opmerkelijke ontdekkingen die Ballard's team deed, was dat zij geen spoor aantroffen van de bijna 300 voet lange scheur die het schip zou hebben opgelopen, toen het langs de ijsberg schuurde. De scheepsramp zou integendeel, concludeerde hij aan de hand van hetgeen werd waargenomen, op een aantal plaatsen naar binnen

gedrukt zijn en het zeewater zou op die plaatsen, meende Ballard, de compartimenten zijn binnen gestroomd. Hij beschikte ook over bewijzen dat het schip niet, zoals hij aanvankelijk dacht toen hij vorig jaar de eerste beelden van de Titanic zag, in tweeën was gebroken op het moment dat het

Robert Ballard, die samen met zijn onderzoeksteam nagenoeg elke centimeter van de Titanic wist te filmen en fotograferen.

op de zeebodem terecht was gekomen, maar dat het als gevolg van de immense druk onder water, op een diepte van om nabij duizend voet in twee delen brak. Het achterschip, dat op circa 1.800 voet afstand van het voorschip werd aangetroffen, had daarbij op weg naar de diepte een draai van bijna 180 graden gemaakt.

Tussen de beide helften van de Titanic vonden de wetenschappers een enorme hoeveelheid van het schip afkomstige voorwerpen, als een door het schurende zeezand nog steeds glanzend gladde koperen pot, drie van de brandkasten die zich aan boord bevonden, een porceleinen poppehoofd en een leren schoen. Het houtwerk aan boord bleek grotendeels te zijn vergaan. Tussen het debris bevonden zich verder ook nog tenminste vier van de reusachtige ketels waarover de Titanic in de machine-kamer beschikte. Een porceleinen theekopje prijkte onbeschadigd in al haar glorie op een van de ketels.

uitgezette gebied, waar de Titanic geacht werd zich te bevinden, af te hebben gewerkt, had "Le Suroit" nog steeds niets ontdekt. Ballard's team, die aan boord van het Amerikaanse Marine-schip "Knorr" gezelschap kreeg van drie Franse wetenschappers, zette de zoekactie voort en doorzocht de resterende twintig procent van het uitgezette gebied. In de vroege ochtend van de 1-ste september, hadden zij "beet": video-beelden toonden op de zeebodem een ketel. Vandaaruit doorwerkend, was het vervolgens niet meer zo moeilijk het voornaamste deel van het wrak te ontdekken.

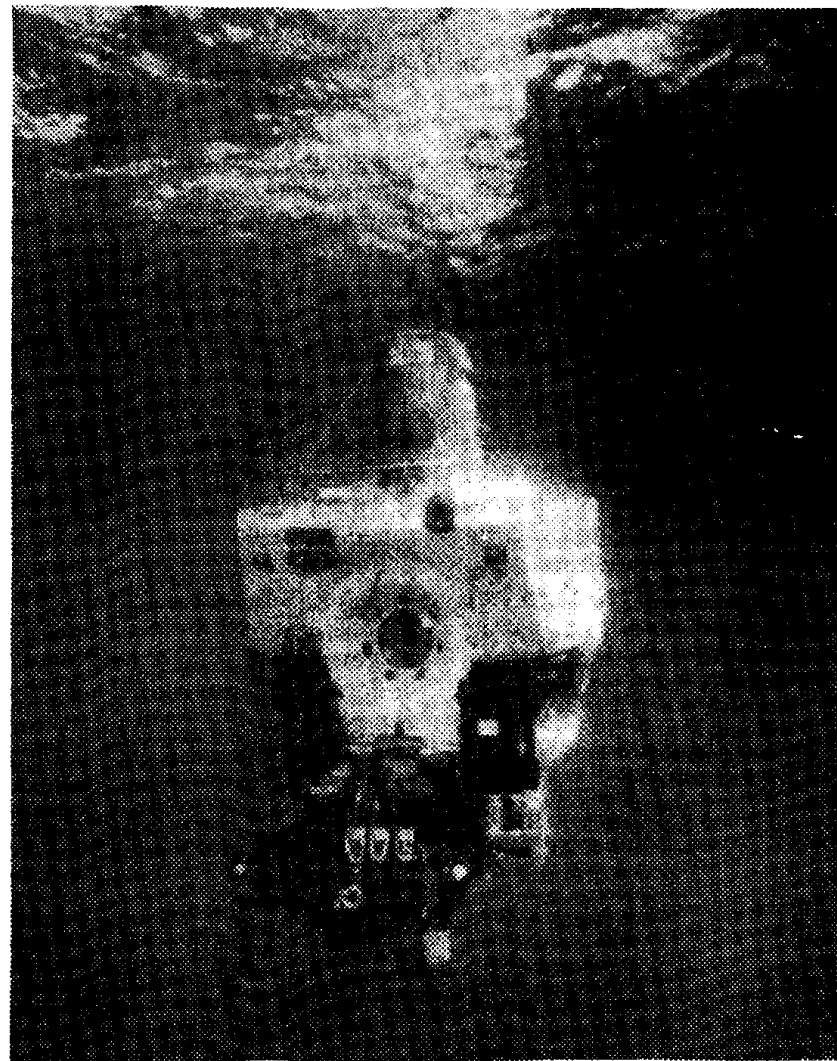
Alhoewel in de loop der jaren diepzee-expedities verscheidene scheepswrakken wisten te lokaliseren, liggen er op de zeebodem nog een onoemelijk aantal resten van schepen waarnaar wetenschappers in hoge mate geïnteresseerd zijn. Het aantal dat nog niet eens werd ontdekt of door de wetenschappers nog niet kon worden onderzocht, wordt in de duizenden geschat. Een paar daarvan staan bijzonder hoog op de wensen-lijst van onderwater-archeologen en schatzoekers. Zo wordt in de St Ann's Bay van Jamaica al vier jaar naartoe gezocht naar twee schepen, die zich in het scheeps-konvooi van Columbus zouden hebben bevonden en treffen momenteel archeologen van het Queensland Museum in Australië voorbereidingen, om dit najaar een expeditie te maken naar de "Pandora", een Brits marine-fregat uit de achttiende eeuw, dat op ongeveer 75 mijl ten oosten van het Australische schiereiland Cape York ligt. Toen de "Pandora" in 1791 verging, bevonden zich volgens de overlevering vier gevangenen genomen muitsers van de "HMS Bounty" aan boord van het schip. Het wrak werd negen jaar geleden ontdekt.

Grote belangstelling bestaat er bijvoorbeeld ook voor de "HMS Hussar", een Brits schip dat soldij voor de troepen vervoerde en dat in 1780 in de East River bij Manhattan naar een diepte van bijna dertig meter zinkte. In haar ruim droeg het schip een lading goud mee, waarvan deskundigen de hedendaagse waarde op rond de vijf honderd miljoen dollar schatten. Voor de eerste exploratie-werkzaamheden in het zwaar vervuilde water van de East River, die bekend staat om zijn verraderlijk harde stromingen, werd door de staat New

York al vergunning verleend en het werk zal dan ook binnenkort aanvangen.

Gevreesd wordt dat ook de Titanic nu het doelwit zal worden van schatzoekers. Een olie-miljonair uit Texas, Jack Grimm, die tussen 1980 en 1983 in totaal twee miljoen dollar uitgaaf aan drie vergeefse pogingen om de Titanic op te sporen, kondigde recentelijk aan van plan te zijn, volgend jaar in de zomermaanden met een mini-onderzeeër naar de Titanic te zullen af dalen om daar voorwerpen, afkomstig van het schip, te verzamelen. Hij zei niet geïnteresseerd te zijn in de verkoop van die objecten, maar ze hoogst waarschijnlijk aan verschillende musea te zullen

Mini-onderzeeër Alvin begint aan een van de vele duiken die er naar het wrak werden gemaakt.

Walter Douglas en zijn vrouw, die zich onder de eerste klasse-passagiers van het majestueuze schip bevonden, liepen juist langs de statige trap, die de hutten in dat deel van het schip met de overige vertrekken in het Eerste klas-geheelte verbond, toen zij rond twintig minuten voor middernacht een trilling door het schip voelden gaan. Ze namen echter aan, dat het schip sneller was gaan varen.

Een andere eerste klas-passagiere vergeleek de trilling met "het rollen over duizenden knikkers en dus zeker niet angstaanjagend".

In de tweede klasse-afdeling van het schip, werd een vrouw pas wakker op het moment dat de scheeps-machines plotseling tot stilstand kwamen. Toen ze niet opnieuw in beweging werden gebracht, liep ze de gang voor haar hut op. Net op tijd om opgemerkt te worden door een geagiteerd langslappende scheeps-bediende, die haar opdroeg direct haar reddingsvest aan te trekken en zich op het botendek te melden.

len schenken of ze zelf ten toon te zullen stellen in verschillende steden in de Verenigde Staten, "opdat de mensheid ze kan zien en zich de tragische gebeurtenissen van die avond in april 1912 kan herinneren". Ontdekker van de Titanic Robert Ballard, die een pleidooi hield, waarbij hij potentiële schatzoekers verzocht het wrak ongemoeid te laten, geeft aan een andere herdenkings-vorm de voorkeur. Toen hij voor de zevende maal aan boord van de Alvin naar de Titanic dook, bevestigde hij op het achterschip een door de Titanic Historical Society geschenken herdenkings-plaquette, waarop ondermeer geschreven staat: "In memory of those souls who perished with the Titanic, April 14/15, 1912."

*****

Bron van mythen andere verzinnsels

VAN DE TITANIC werd beweerd, dat zij niet tot zinken te brengen zou zijn geweest. Dat zou door de ontwerpers en de bouwers zijn verklaard. Die bewering kan hen echter niet worden aangerekend, maar kan worden herleid tot een onjuist citaat van een artikel, dat ongeveer twee weken voor de tewaterlating van de Titanic in het Britse vakblad "The Shipbuilder" (De Scheepsbouwer) verscheen.

In het artikel werd uitvoerig ingegaan op de dubbelwandige romp en de zestien waterdichte compartimenten, waarvan de op guillotine lijkende deuren, vanaf de scheepsbrug met een druk op een knop automatisch gesloten konden worden. Deze niet eerder op een schip toegepaste constructie, bracht met zich mee dat de Titanic nagenoeg niet tot zinken kon worden gebracht, vermeldde het artikel. Het in dit geval bijzonder belangrijke bijvoeglijke naamwoord "nagenoeg" werd evenwel in de berichten over de scheepsramp vergeten en de "The Shipbuilder", werd daarna onterecht in "the ship's builders" (de bouwers van het schip) veranderd. Een wezenlijk verschil dus.

Ironisch genoeg wezen de hoorzittingen, die naar aanleiding van de ramp met de Titanic in Washington en Londen werden gehouden, uit, dat het angstige gemanoëvreer van de mensen op de brug om de ijsberg te ontwijken, aan de ondergang van het schip had bijgedragen. Had het schip de ijsberg "frontaal" geraakt, dan zouden hoogstens een of twee compartimenten open gescheurd zijn en had de Titanic haar noodlot kunnen ontlopen. Nu echter was het schip met bijna een derde van haar 270 meter tellende lengte langs de ijsberg gescheurd. Alsof het alleen maar om een dun aluminium koekblik ging, was daarbij de scheeps-huid opengereten en stroomde het ijskoude zeewater niet minder dan vijf compartimenten binnen. Zelfs haar ontwerpers hadden een dergelijke desastreuze aanvaring nimmer kunnen voorzien.

Rond de laatste stuipreukingen van het zo glorieus aan haar eerste reis begonnen schip, doen overigens nog een aantal andere mythen de ronde. Zoals de mythe, die ondermeer in tenminste twee verfilmingen van de ramp met de Titanic onsterfelijk gemaakt werd en die verhaalt, dat het scheeps-orkest, op het moment dat de boeg onder de golven verdween en de drie schroeven van het schip boven het wateroppervlak rezen, het kerklied "Nearer, my God to Thee" ("Nader tot U, mijn God") speelde.

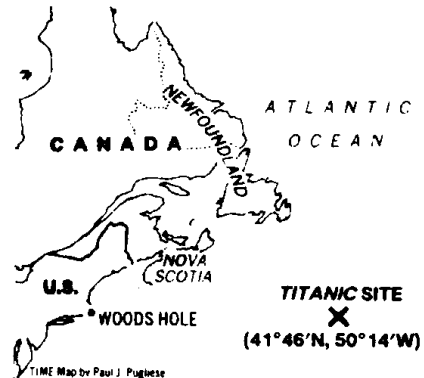
Dat verhaal is maar ten dele waar: een strijk-kwartet ging, terwijl de passagiers in de sloepen stapten, inderdaad een tijdje door met spelen. Maar het groepje, dat vooral gespecialiseerd was in de wat onstuimiger "ragtime" muziek of operettes als "The Chocolate Soldier", had in zijn repertoire niets stemmigers dan het liedje "Autumn", een populaire "smartlap" uit dat jaar. Dat was dan ook de laatste melodie, die aan boord van de Titanic die nacht werd gehoord.

De kapitein van het schip, E.J. Smith, werd naderhand zowel verguisd als vereerd. Een van de meest gehoorde verhalen die over hem de ronde doen, is dat hij radio-grafisch doorgeseinde waarschuwingen, met betrekking tot de aanwezigheid van ijsbergen, zou hebben genegeerd en met de opdracht "volle kracht vooruit" het schip het door ijsbergen onveilig gemaakte zeegebied zou hebben ingezaagd. Bij de ondergang van de Titanic zou hij, zo meldt ook de overlevering, zijn bemanning toeroepend zich als "echte Britse jongens" te gedragen, koelbloedig het bitterkoude water in zijn gesprongen. Uit de hoorzittingen bleek echter, dat het schip circa 21 knopen maakte en dus zeker niet op volle kracht stoomde. Kapitein Smith had bovendien de stuurlieden op

de brug opgedragen direct vaart terug te nemen bij de eerste tekenen van ijsbergen of ijsschotsen. Dat eerste teken was, tragisch genoeg, de voor de Titanic fatale ijsberg. Uit getuigen-verklaringen van bemannings-leden kwam verder vast te staan dat de kapitein zich, nadat de laatste reddings-boot van boord was, door het hoofd had geschoten.

Nog zo'n fabel, die maar niet uit de wereld lijkt te kunnen worden geholpen, is die waarin verhaald wordt gemaakt van een weinig scrupuleuze Amerikaanse magnaat, Bishop genaamd, die zich in vrouwekleren zou hebben gehuld om op die manier een plaats in een van de reddings-boten, waarin slechts voor vrouwen en kinderen ruimte was, te kunnen bemachtigen.

Er waren inderdaad onvol-

doende boten aan boord van de Titanic. Maar de twintig sloepen waarover het schip beschikte, waren er nog altijd vier meer, dan de verouderde Britse regels in die tijd voor passagiers-schepen voorschreven. Evenzo, behoorde een rijke Amerikaan, die de naam Dickenson Bishop droeg, tot de overlevenden van de ramp. Het waren evenwel in zijn woonplaats Michigan rond gestroide kwaadaardige roddelpraatjes, die hem in verband brachten met een incident aan boord, waarbij een door paniek overmande immigrant een sjaal om zijn hoofd drapeerde teneinde voor een vrouw te kunnen doorgaan. De immigrant werd door een aantal andere mannen uit een reddings-boot getrokken en terug aan boord gebracht, waar ze hem om zijn lafhartige daad bovendien een flink pak slaag toedienden.

In de Amerikaanse Senaat ontstond nadien, tijdens hoorzittingen van dit orgaan, de nodige ontsteltenis over geruchten, als zouden passagiers die benedendeks de reis meemaakten, zouden zijn gehinderd in hun pogingen het botendek te bereiken. Alhoewel er op sommige van de scheeps-dekken inderdaad een aantal fysieke obstakels aanwezig waren geweest, die een hindernis vormden ten aanzien van de toegang tot het dek waar de reddings-boten zich bevonden, kwam na wekenlang verhoor van getuigen, de Senaat tot de ontdekking, dat bij Ierse en Italiaanse immigranten diepgewortelde sociale klasse-gevoelens een uitzonderlijke rol hadden gespeeld. Tot hun grote ontzetting vernamen de senatoren van immigranten die de ramp overleefden, dat een aantal van hun medereizigers op de benedendekken, ervan uitging niet gerechtigd te zijn zichzelf te redden en daarom simpelweg berustten in hun lot.

Eén legende over de Titanic is overigens wel op waarheid gebaseerd: de uitkijkposten in het kraaieneest hadden niet de beschikking over verrekijkers. Tegen de tijd dat uitkijk Frederik Fleet "een kleine zwarte massa" aan de donkere horizon waarnam, was de ijsberg nog maar een luttele kilometer van het schip verwijderd. De senatoren ondervroegen Fleet ongenadig lang over het ontbreken van verrekijkers aan boord van een splinternieuw schip en over het verschil dat een verrekijker in deze had kunnen betekenen.

"We hadden het [de ijsberg] iets vroeger kunnen zien", zei hij uiteindelijk.

"Hoeveel vroeger?", wilde een senator weten.

"Nou", zei de zeeman na een korte pauze, "vroeg genoeg om uit de weg te kunnen gaan."

Omgaan met Paramaribo

DE VERHOUDING tussen Nederland en het rijkdeel Suriname is tot aan de onafhankelijkheid van dat land in 1975, van Nederlandse kant gekenmerkt door een welwillende gebrek aan interesse. Het kabinet-Den Uyl verleende Suriname, tegen de wil van sommige politici daar, die onafhankelijkheid. Een niet als zodanig door Nederland gevoeld gezamenlijk verleden werd royaal afgekoeld door middel van ontwikkelings-hulp. Nederland wilde van Suriname af, de kolonie die nooit de plaats had kunnen innemen, ook gevoelsmatig niet, van het verlopen gegane Indonesië.

De Surinaamse onafhankelijke regering bleek niet zeer krachtig en in februari 1980 vond een militaire staatsgreep plaats, waarbij de Nederlandse militaire attaché in Paramaribo bepaald niet vrijuit ging. De Nederlandse reactie was er één van behoedzame afwachting, ook toen de coup van de sergeants bleek uit te lopen op in het openbaar uitgedeelde lijfstraffen. Maar voorlopig kreeg het nieuwe bewind van de militairen het voordeel van de Haagse twijfel.

Geleidelijk aan werden de relaties met Den Haag onbehaaglijker door het willekeurig optreden van de junteleden, hun flirt met links-totaalitaire ideeën en hun minachting voor de burgerlijke vrijheden in Paramaribo. Regeerders waren al snel tot zetselen geworden of moesten het veld ruimen. Het onbehaagde sloeg om in woede na de moord in december 1982 op een aantal tegenstanders van de militairen na een maand van sociale onrust.

Nederland kapte de band van de ontwikkelings-hulp geheel af en eiste herstel van de democratische verhoudingen. Direct resultaat — bijvoorbeeld de val van de belangrijkste militair Bouterse — leverde dat niet op. Bouterse bleef overeind, maar bleek vaak in eigen land en daarbuiten tamelijk geïsoleerd. Wat het buitenland betrof, ging Washington zich met het door militairen beheerste Suriname bezien en regelde bekwaam dat Brazilië als tegenwicht voor een penetratie door Cuba enig toezicht hield.

De afgelopen weken is nog eens duidelijk geworden hoezeer bevelhebber Bouterse zich in een belegerde vesting bevindt. Het optreden van een militair avonturier, Ronnie Brunswijk, leidde tot grote opwindings in Paramaribo en derhalve ook in Nederland, waar zich, sinds de onafhankelijkheid in 1975, een derde van de Surinaamse bevolking heeft gevestigd. Brunswijk, voormalig lijfwacht van Bouterse, wordt beurtelings afgeschilderd als een guerrilla-leider en een Robin Hood. Vroegere voorstanders van Surinaamse politici als Haakmat en Somohardjo — na de moordpartij van december 1982 gevlucht — beroemen zich om strijd op hun contacten met de nieuwe held en volgens Somohardjo zijn de dagen van de bevelhebber geteld. Als een guerrilla-strijd niet zou gaan om het hebben van zeer lange adem.

De luidruchtigheid in Nederland en de arrestatie van een groep Amerikaanse huurlingen hebben de Surinaamse machthebbers er toe gebracht om Nederland van inwendig te beschuldigen. De woedende van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag heeft daarop gereageerd met een stereotiepe ontkenning. De vraag is of dat voldoende is. Vanuit de belegerde vesting Paramaribo, waar voor het eerst sinds 1980 weer een regering is gevormd met een aantal vertegenwoordigers van de traditionele partijen, lijkt het een logisch beeld. Van daaruit gezien wenst Nederland omverwerping van het regime Bouterse en spant daarvoor Brunswijk, Haakmat, Somohardjo en buitenlandse huurlingen voor dat karretje.

Daar wordt versterkt, bijvoorbeeld door de verrijdingsretoriek die Somohardjo uitkraamt. Hij voorziet de snelle val van Bouterse, zegt over de nodige materiële hulpbronnen voor zijn nieuwe held Brunswijk te beschikken en heeft plannen voor verkiezingen in Suriname al klaar liggen. Bouterse van zijn kant dreigt zijn tegenstanders hier te komen opzoeken en vervolgen. In dat emotionele en daardoor gevaarlijke klimaat, kan de Nederlandse regering niet uitsluitend werkloos toezien. Vrijheid van meningsuiting is terecht een zeer hoog goed, maar het is de vraag of met name een politiek balling als Somohardjo niet tot enige kalmte moet worden gemaand. Juist met een derde van de Surinaamse bevolking in Nederland en de daarbij behorende politieke verdeeldheid, koopt Nederland er weinig voor als de Surinaamse burgeroorlog daadwerkelijk naar Nederland wordt verplaatst.

(Uit de Haagse Courant)

DE BEVOLKINGSOPBOUW van Suriname voor en na de onafhankelijkheid van 1975, is er altijd een geweest van een zeer brede laag relatieve armoelijders (relatief, omdat "armoe" in dit vruchtbare tropenland nooit voedselgebrek, kou lijden en geen kleren aan het lijf hebben betekend), waarvan er velen tot het omvangrijke korps lage ambtenaren behoren.

Daarboven bevond zich een groep (een tiende van de Surinamers) die een, naar Nederlandse begrip, middenstand-inkomen genoot (hoge ambtenaren, winkeliers, de geschoolde arbeiders in de bauxiet-industrie). Tenslotte was er een kleine top van circa tweeduizend Surinamers (nog niet één procent van de bevolking), die samen de kapitaal-elites vormden: monopolistische fabrikanten, dito importeurs, onroerend goed- en landbezitters ("huisjesmelkers"); veelal grote families wier belangen onoverzichtelijk, maar degelijk verstrengd waren.

In het kapitalistische systeem, dat Suriname kende (en nog kent), waren corruptie en "regelen" steeds aan de orde van de dag. "Ik regel jou" is een uitdrukking die er in de mond bestond van de militairen, maar ook van de politie. Het was een manier om te zeggen: "Ik heb jou in mijn greep".

Tot aan de jaren voor de onafhankelijkheid (maar ook nog daarna, zij het in minder mate) was er altijd wel één vooraanstaande Surinamer uit het zakenleven of de politiek (regering zowel als volks-vertegenwoordiging), die in opspraak was, even de rol van zondebok (of "katvan-ger") op zich moest nemen, tegen het geweten van anderen ontlastend, en een poosje achter slot ging in de gevangenis Santo Boma.

Die straf werd meestal redelijk blimmoedig ondergaan; het maatschappelijk aanzien werd er nauwelijks door geschaad ("die man heeft gewoon pech gehad, no?" en na vrijlating werd de praktijk hervat).

MILJONAIRES
Het systeem heeft er in de loop van de naoorlogse Surinaamse geschiedenis toe geleid, dat zich in de kapitaal-elite van Paramaribo een aanzienlijk aantal miljonairs bevindt. Zij zijn het, die voelen dat ze aan het wegwijzen zijn sinds het moment dat Nederland, als reactie op de moorden van 8 december 1982 in Fort Zeelandia, de termijn-betaling van het ontwikkelingsgeld opschortte en de nog verschuldigde 1,7 miljard zo lang in een stuwmeer deed.

Veel van het Surinaamse particuliere kapitaal bevindt zich in het buitenland, bij banken en in beleggingen; vooral Miami was per traditie een voornaam Surinaamse geldexport-station. Het vertrouwen in de eigen valuta, de Surinaamse gulden (met een koers van 1,75 sinds menseenheden, geforceerd aan de dollar gekoppeld) is in Suriname altijd minimaal geweest bij degenen, die "blat" (geld) konden maken. Maar al het geld het land uit brengen, dat kan natuurlijk ook weer niet. Zodat menige Surinaamse kapitalist sinds begin 1983 met aanzienlijke tegoeden in eigen land zit, die in een toemaloe vaart in werkelijke waarde daalden tot het moment aanbraak, begin dit jaar, dat de Surinaamse gulden nog nergens ter wereld fatsoenlijk inwisselbaar was — men kan hem nog hooguit kwijt aan speculanten, die gokkend op betere tijden in Suriname, een kwart of minder van de officiële genoteerde waarde betalen. Die geld-ontwaarding gaat nog steeds door — de nieuwe premier Pertab Radakishun maakte bekend dat Suriname per dag een miljoen gulden meer uitgeeft dan het land verdient.

DESPERADO'S
In het mogelijk dat in het milieu van de Surinaamse kapitalisten, waarvan een deel zich al vóór de december-moorden in het buitenland (VS, Nederland) had gevestigd en sommigen erna gevlucht zijn, een meer of meer desperado's zijn opgestaan en onder het motto "met geld is alles te koop", de nu gevangene zittende Amerikaanse huurlingen van Tommy Denley hebben opgedragen bevelhebber Bouterse uit Suriname te verjagen of zelfs

voorgoed te elimineren? De miljoenen voor zo'n huurlingen-operatie dus als een goed-zakelijke investering?

Feit is dat nu de ondernemingen van de Surinaamse zakenman door import-beperkingen en deviezen-bepalingen wegsmeden. Sommigen van hen hebben zelfs hun zaken al moeten staken. Het niet binnenkomen van de Nederlandse miljoenen uit de ontwikkelingspot verlamt de bedrijvigheid van aannemers-bedrijven op allerlei terrein en, minstens zo ernstig, in het gecorrumpeerde systeem van gunning van opdrachten valt in Paramaribo al tweehalf jaar geen steekpenningje meer op te strijken. De blokkade heet Bouterse, zo zou die Surinaamse zakenman dan redeneren — hij immers is de verpersoonlijking van de Nederlandse afkeur; hij is in die visie

Desi Bouterse

schuldig aan het slot op de ontwikkelingspot.

RONNIE BRUNSWIJK

Het verzet dus getrivaliseerd; meer kapitalistische dan sociale vrijheidsdrang. In de dagen van en na het oprollen van het huurlingen-complot werd in Paramaribo nog nauwelijks gesproken over Ronnie Brunswijk en zijn acties in oostelijke Suriname. Wel ging Alcoa over de tong, de Amerikaanse aluminium-mastodont, die in Pittsburgh het moederbedrijf is van het zestig jaar oude Surinaamse bauxietwinning-bedrijf Suralco. Sinds 1983 gaat het voor de Amerikaanse aandeelhouders zeer slecht met de Surinaamse bauxiet; er worden nog nauwelijks royalty's naar Pittsburgh overgemaakt. "Ook die Amerikanen zouden er best een paar miljoen voor over hebben om Bouterse uit de weg te hebben, zodat er orde op zaken kan worden gesteld in Nederland, met zijn hulpverleners, weer mee gaat doen in de Surinaamse economie", zo werd in Surinaamse kringen in Nederland en Paramaribo gereflecteerd. Maar natuurlijk heeft Alcoa inmiddels heftig verklaard op geen enkele manier betrokken te zijn bij coup-pogingen.

Een beetje start-kapitaal moet er geweest zijn bij het opzetten van het, door CIA en FBI verzorgde avontuur van de Amerikaanse huurlingen; dit soort "soldiers of fortune" laat zich niet zonder handgeld wegsturen en in hun kringen is het systeem "no cure no pay" niet geldig; ze heten niet voor niets "huurling".

Iemand (misschien ook meer dan één persoon) moet dus de aanvangs-financiering voor zijn (of hun) rekening hebben genomen, als was het alleen maar om de niet geringe uitrusting van de veertien aan te schaffen. Het is echter nog maar de vraag of de identiteit van de mens of groep achter het opgerolde complot, echt duidelijk zal worden als eind september de huurlingen in New Orleans terecht zullen staan.

Terwijl nu Bouterse in de nadagen van de huurlingen-affaire er nog alle hoopjes munt uit

INSURINAME werden de acties van Bouterse's voormalige lijfwacht, sergeant Ronnie Brunswijk, die in het oerwoud van het district Marowijne twaalf militairen gegijzeld houdt, overschaduwd door het nieuws van het oprollen van een groep Amerikaanse huurlingen. In New Orleans gingen veertien avonturiers in hechtenis, die tegen betaling van een zeer hoog bedrag in Paramaribo legerleider Desi Bouterse moesten overmeesteren. Wie zou dat betalen? Geheimzinnigheid en speculaties alom; slechts één ding is duidelijk: het geld der desperado's is in en buiten Suriname wel degelijk voorhanden, blijkt onderstaande beschouwing.

Daaraan deze dagen terugdenkend, betrapte ik me op enig grinniken bij het vernemen van de beschuldigingen aan Brunswijks adres van transport- en bankovervallen.

Bankovervallen, nog meer-voud ook! Ik zag me weer lopen in Albina, door de Emmastraat, langs de Marowijne-rivier, de buste van de piepjonge koningin Wilhelmina passerend, die over het water naar de overkant staart, richting St. Laurent, waar de Fransen vroeger hun bagno hadden; ik wandelde voorbij een kanon, een anker en een bankje naast een mast waaraan de Surinaamse vlag flauw waaide, verder eenzaamheid — en het begon te regenen.

Ik had die middag, voor ik bij de steiger achter de Gouverneur-

straat, bij de daar rondhangende bosnegers, een toffe korjaal zou uitzoeken om me naar Frans-Guyana te laten brengen (veel romantischer en avontuurlijker oversteek dat met de officiële veerboot!), gepoogd mijn overgehouden Surinaamse gulden in Franse francs om te wisselen.

Dat was niet gelukt. "Een bank, hier?" zochte men mij en het eigen dorp. "Ga weg, man!" Tenslotte verwees iemand me naar een hotelletje, River-vue heette het, waar men wel eens geld tegen ongunstige koersen ruilen. Binnen zat een lichtgekleurde creool, die me eerst een paar moppen uit het Margriet-winterboek voorlas en er zelf het meest om moest lachen.

Daarna zei hij dat hij wél geld

Ronnie Brunswijk

wisselde, maar géén Surinaamse gulden: "Monopolygeld toch". (Aad Wagenaar, uit de Haagse Courant)

Vroege start verkiezingscampagne van 1988

Bezoek Bush aan Israël komt imago ten goede

AAN HET begin van een twaalfdaagse rondreis door het Midden-Oosten kwam de Amerikaanse vice-president George Bush voor een driedaags bezoek in Israël aan. Na de verstorings van de verhoudingen tussen Israël en de Verenigde Staten als gevolg van smokkel- en spionage-affaires wilden Bush en de regering-Peres bij dit bezoek van de Amerikaanse vice-president die rimpels glad strijken. Dat het officiële bezoek van Bush aan Israël net komt na de topontmoeting van premier Peres en koning Hassan II, was voor beide partijen mooi meegenomen.

Peres heeft in Washington een goede beurt gemaakt op het door een Likod-partner in de regerings-coalitie vrijwel afgesloten vredespad. Bush kan van die Marokkaans-Israëlische dialoog gebruik maken om de Amerikaanse betrokkenheid bij het vastgelopen vredesproces in het Midden-Oosten te onderstrepen. Bij gebrek aan hernieuwde Amerikaanse pogingen om tot een regeling van het Arabisch-Israëlisch conflict te komen, laat die betrokkenheid van Washington vooral volgens de Arabische landen de laatste paar jaar te wensen over.

THUISFRONT

Met z'n rondreis in het Midden-Oosten probeert Bush uiteindelijk aan de vroege start van z'n verkiezings-campagne een goede beurt bij de kiezers aan het Amerikaanse thuisfront te maken, teneinde in 1988 als Republikeins kandidaat een succesvolle gooi naar het Amerikaanse presidentschap te doen. Door een bezoek van Bush aan Marokko zou echter een ontluikend vredes-initiatief van Hassan en Peres door teveel Amerikaanse bemoeienis in de kiem kunnen worden gesmoord.

In de Israëlische Arbeiderspartij wordt intussen onder invloed van de dialoog van Hassan en Peres een herziening van de Israëlische positie tegenover de PLO en een principiële stellingname ten gunste van het Palestijnse recht op zelfbeschikking bepleit. De duifachtige minister Weizman heeft zelfs in navolging van de uit 1974 daterende Yariv-Shem Tov-formule gezegd, dat Israël bereid moet zijn met PLO-leider Arafat te spreken als hij de resoluties 242 en 338 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties aanvaardt en terroristische acties tegen Israël staakt.

De socialistische minister Goer heeft voor de Israëlische staatsradio deze woorden van z'n collega Weizman gesteund. "Op het moment dat de PLO het terrorisme afzweert en het bestaan van de staat Israël openlijk erkent, kan met die organisatie worden onderhandeld", aldus de minister van Gezondheid en voormalige opperbevelhebber.

In een optimistisch stemming door het door Hassan en Peres in Marokko aangewakkerde verlangen naar vrede is het de

eerste keer dat Israëlische ministers in het openbaar voorwaardelijk hun vredeshand naar de Palestijnse bevrijdings-organisatie uitsteken.

HAVIKEN

De haviken in de Arbeiderspartij menen echter dat er nog geen vooruitgang in het politieke proces is bereikt die een gewijzigde positie tegenover het Palestijnse vraagstuk zou rechtvaardigen. Na de recente sluiting van de Fatah-kantoren in Jordanië wordt zo'n Israëlische toenadering tot de PLO door de leiding van de Arbeiderspartij ook niet wenselijk geacht.

Voorzitter Doron van de Likod-fractie in de Knesset vindt dat uit de Arbeiderspartij stem-

men van een supermarkt opklippen. Het is volgens haar tijd geworden dat het publiek aan weet komt wie de Arbeiderspartij is, namelijk of zij links is en PLO wenst, of tegen de terreurorganisaties is. In de Raad van Europa wordt het volgens haar moeilijk het terrorisme aan te kaak te stellen als er stemmen de Arbeiderspartij blijven klappen die tot erkenning van de PLO oproepen. Bedrijfsleider Peres van die socialistische supermarkt kon op de wekelijkse kabinets-zitting z'n gesprekken met koning Hassan vrijwel tielloos de revue laten laten en bij de meeste van z'n collega-ministers lof voor de in Marokko gevoerde vredes-dialoog in ontvangst nemen. (Uit de Haagse Courant)

Verdeeldheid in VS

Verzet tegen toekomstige opperrechter Rehngquist

WASHINGTON — Een voormalige openbare aanklager heeft verklaard dat de toekomstige hoogste opperrechter van de VS, William Rehngquist, 24 jaar geleden heeft meegedaan om zwarte en Spaanssprekende stemmers in Arizona te intimideren. Rehngquist had zelf eerder onder ede verklaard nooit dergelijke praktijken te hebben uitgevoerd.

Boze Democraten in de senaats-commissie voor de rechtspraak proberen Republikeinen zover te krijgen om een krachtmeting met president Ronald Reagan aan te gaan. Reagan heeft de conservatieve rechter Rehngquist benoemd tot ongenoegen van het meer progressieve deel in het Amerikaanse Congres. Democratische commissie-leden eisen toegang tot de memo's van Rehngquist toen hij 15 jaar geleden onderminister van Justitie was. Het Witte Huis heeft daar geen toestemming voor gegeven.

Rehngquists benoeming moet nog door het Senaat worden bevestigd voordat hij Warren Burger als opperrechter bij het Hooggerechtshof opvolgt. De nieuwe beschuldiging tegen Rehngquist komt van James Broshanan die getuigde dat hij als subsubstituit-officier van Justitie in Phoenix, Arizona, in 1962 Rehngquist aan het werk had gezien als voor een Republikeins kandidaat tijdens een verkiezings-campagne. Broshanan zou toen klachten tegen hem hebben behandeld waarbij Rehngquist het stemrecht van minderheden in twijfel zou hebben getrokken.

KLACHTEN

Hoewel Rehngquist in het bijzijn van Broshanan nooit tot dergelijke praktijken was vervallen, bleef het volgens de laatste

klachten regenen op zijn bureau. Volgens Broshanan zou Rehngquist in dat jaar de toentertijd gebruikelijke en niet-illegale praktijken hebben toegepast op burgers het stemrecht te ontzeggen als kon worden aangetoond dat zij analfabeet waren. Rehngquist heeft deze handelwijze ontkend.

Met name de Democratische senatoren Edward Kennedy, Howard Metzenbaum en Joseph Biden maken zich sterk om toegang te krijgen tot de memo's van Rehngquist aan de hand waarvan een duidelijk beeld kan worden verkregen over zijn denkbeelden.

Rehngquist staat bij vele belangrijke figuren in de rechterlijke macht in de VS bekend als een integer en oprecht mens, die ondanks zijn conservatieve denkbeelden, ter zake kundig is. Rehngquist was onderminister en adviseur van de toenmalige minister John Mitchell, een van de hoofdfiguren uit de Watergate-affaire. De memo's zouden betrekking hebben op afsluitende praktijken onder de regering-Nixon en de regerings-plannen tegen de Vietnam-demonstraties.

ANGSTAANJAGEND

Vertegenwoordigers van burgerrechten-organisaties en vrouwengroepen hebben zich fel gekoerd tegen de benoeming van Rehngquist. Eleanor Cutri Smeal, voorzitter van de vrouwenbeweging NOW noemde Rehngquist visies meer dan reactionair en angstaanjagend. Clarence Mitchell III, een staats-senator uit Maryland en voorzitter van de belangrijkste organisatie van zwarte volks-vertegenwoordigers noemde Rehngquist een zienswijzen racistisch en tegen de vrouwenrechten. (Uit de Haagse Courant)

INKOMSTEN OVERHEID GAAN HOE DAN OOK DRASTISCH AFNEMEN

Smeets: "Werkgelegenheid hopelijk te behouden"

Gouden off-shore tijd is definitief voorbij

WILLEMSTAD — Het is voorgoed afgelopen met de reuze-inkomsten die de overheid de afgelopen jaren aan belastingverkeer van financierings- maatschappijen. Zelfs als het Amerikaanse parlement van mening verandert en het nieuwe verdrag niet ondertijnt zullen de off-shore activiteiten hoofdzakelijk beperkt worden tot onroerend goed, waardoor de werkgelegenheid in de sector behouden blijft maar de overheids-inkomsten sterk afnemen. Alles wijst er echter op dat ook dit niet gebeurt, en dat heronderhandeld zal moeten worden over alternatieven, zoals bijvoorbeeld bij de registratie van zee-schepen.

Zo verklaarde Gerard Smeets, voorzitter van de Vereniging Off-shore belangen (VOB), en deskundige op het gebied: Volgens hem is het nieuwe belasting-verdrag met de Verenigde Staten dat vorige week getekend werd onder de omstandigheden het meest haalbare. Het was immers te voorzien dat de VS een einde zou willen maken aan het zogeheten "treaty shopping", waarbij derde landen gebruik maken van belasting-verdragen tussen twee landen. En met de "repeal" van de "Withholding Tax" was al immers het einde in geluid van de financierings-maatschappijen, daar staat het verdrag volgens Smeets los van. Het waren deze financierings-maatschappijen die de overheid de afgelopen jaren van fabelachtige inkomsten hebben voorzien, door dertig procent aan belasting te betalen. Die inkomsten bereikten vorig jaar over de 400 miljoen gulden, en zullen steeds sneller gaan afnemen, ook al omdat de rentevoet in de VS niet langer aantrekkelijk is voor deze maatschappijen. Wat het nieuwe verdrag in principe wel biedt is bepaalde belasting-voordelen bij het handelen in onroerend goed. Dat is vooral belangrijk voor de werkgelegenheid, aangezien de Trustkantoren die dit type activiteiten erop na houden veel meer mensen in dienst hebben dan de financierings-maatschappijen. De inkomsten voor de overheid zijn echter veel minder. Of dit voordeel gehandhaafd blijft hangt echter af van de Amerikaanse Senaat en het Congres, die momenteel in "conference" zijn over een "Tax Reform Bill". Indien de wet zoals hij nu op tafel ligt wordt aangenomen, zullen die voordelen echter teniet gedaan worden. In de versies van zowel de Senaat als het Congres zit immers de "Treaty Overriding Clause", die bepaalt dat de wet voorrang heeft boven internationale verdragen. De bepaling die de voordelen in het verdrag op het gebied van onroerend goed daadwerkelijk ondermijnt is de "Branche Level Tax". Volgens Smeets moet of de "Overriding Clause" of de "Branche Level Tax" uit de wet, wil het nieuwe verdrag voldoende voordelen bieden om in zijn huidige vorm gehandhaafd te worden. Het ziet er echter naar uit dat dit niet gebeurt en er her-

onderhandeld moet worden over andere voordelen die als een mogelijk alternatief gelden. Desondanks is Smeets tevreden over hetgeen de Antilliaanse regering, en met name de gevolmachtigd minister in Washington, Harrold Henriquez, gedaan heeft. Het andere alternatief was immers geen verdrag, waardoor hier een "wild west" situatie op het gebied van Off-Shore zou ontstaan. Dit is volgens Smeets niet wenselijk, omdat er al in zoveel landen sprake is van een dergelijke situatie. "De Antillen vormden door het verdrag op het gebied van "tax-havens" juist een uitzondering," zo zei hij. Of een verdrag ook wenselijk blijft wanneer de "Tax Reform Bill" in zijn huidige vorm wordt goedgekeurd hangt weer af van de heronderhandelingen die dan moeten plaatsvinden, aldus Smeets.

Hij wilde vooruitlopend niet in details gaan over andere voordelen die dan geboden kunnen worden maar noemde als voorbeeld de scheeps-registratie belasting en andere voordelen die minder verdrag-gebonden zijn. Op de vraag of men ondanks de provisi- es tegen "treaty shopping" in het verdrag toch geen nieuwe gaatjes zal vinden om dit toch te

Jaycees viert vijfde lustrum

WILLEMSTAD — Over een maand of twee viert de serviceclub Jaycees van de Nederlandse Antillen en Aruba een "Jaycees week". De viering gaat aanstaande zondag 17 augustus van start met een heilige mis in de kerk van Groot Kwartier om 9.00 uur. Hierna volgt een familie-dag in Hoffi Rust en Burgh. Donderdag 21 augustus is er een quizavond in het buurtcentrum Janwe. Zondag 24 augustus is er een lezing in het Princess Beach Hotel met gast-spreker Juancho Evertz over de komende ontwikkelingen van ons land.

Jaycees viert de komende week op de Nederlandse Antillen en Aruba een "Jaycees week". De viering gaat aanstaande zondag 17 augustus van start met een heilige mis in de kerk van Groot Kwartier om 9.00 uur. Hierna volgt een familie-dag in Hoffi Rust en Burgh. Donderdag 21 augustus is er een quizavond in het buurtcentrum Janwe. Zondag 24 augustus is er een lezing in het Princess Beach Hotel met gast-spreker Juancho Evertz over de komende ontwikkelingen van ons land.

doen zei Smeets dat zelfs als dit zo was men ze niet aan de grote klok zou hangen. Hij verklaarde nu eerst te willen afwachten of het Amerikaanse parlement op basis van het nieuwe verdrag met de Antillen ervan overtuigd kan worden dat men de de bepalingen in de "Tax Reform Bill" die het verdrag ondermijnt niet nodig heeft om "treaty-shopping" tegen te gaan. Hoewel die kans klein moet worden geacht meent Smeets dat het toch de beste mogelijkheid was die nog open stond.

Onlangs verscheen in Nederlandse kranten het bericht dat "Orco Australian mortgage fund", het beleggings-fonds in Australische hypotheek, een hypotheek-bank zal oprichten op de Antillen. Dit als gevolg van het dichten van een lek in het belasting-verdrag tussen Nederland en Australië, waardoor het beleggen in Australische hypotheek in Nederland niet langer vrijwel onbelastbaar blijft. Om negatieve gevolgen hiervan te voorkomen voor het rendement van de beleggingen in Orco, zal de Orco Bank NV op de Antillen gesticht worden, dat geen verdrag heeft met Australië. De Orco Bank zal met een eigen vermogen van ongeveer 275 miljoen gulden, volgens directeur Broere een van de grootste banken op Curacao zijn. Bij de wijziging van het verdrag waarmee rente van Australische hypotheek in Nederland belast wordt, is een overgangsregeling getroffen waardoor eerder afgesloten hypotheek tot 1988 onbelast blijven. Desondanks zou het rendement van Orco dalen, en heeft Raad van Bijstand een structuur-aanpassing van het beleggings-fonds reeds goedgekeurd, terwijl de voorstellen eind van de maand worden voorgelegd aan de participanten van het fonds.

Volgens het lid van de Raad van Advies van Orco mr Vink, die de nieuwe beleggings-structuur ontwierp, zal de Orco Bank mogelijk ook gaan investeren in Canadese hypotheek. Het belastingvrij beleggen vanuit Nederland in Canadese hypotheek werd dit jaar eveneens door een verdrags-wijziging "afgedicht", maar ook dit verdrag geldt niet voor de Antillen. Naar een woordvoerder van het Nederlandse ministerie van Financiën in een eerste reactie liet weten is dit een bewijs dat het steeds moeilijker wordt gaten in de belasting-wetgeving te dichtten, aldus een bericht in de Gelderland-der. VOB-voorzitter Smeets noemde het zeker geen voordeel dat Orco met naam genoemd is omdat men wegen om minder belasting te betalen altijd zal proberen af te sluiten. Men moet naar zijn mening ook niet teveel verwachten van dit soort activi-

teiten, omdat ze maar drie procent aan belasting opleveren. Bovendien zijn er maar een handjevol maatschappijen die in een soortgelijke positie verkeren als Orco en mogelijk dezelfde stap zullen nemen.

Verder 300 indirecte arbeidsplaatsen

Isla neemt 70 man in dienst voor achterstallig onderhoud

WILLEMSTAD — De Isla gaat 70 mensen een jaar in dienst nemen voor het inhalen van achterstallig onderhoud, waarbij nog eens zo'n 300 arbeiders via aannemers worden ingeschakeld. Een deel van de groep in tijdelijke dienst blijft, terwijl men in oktober ook de bedrijfs-school op het Isla-terrein heropent om in twee jaar 32 jonge mensen op te leiden tot monteur en plant-operators. Intussen is men op de raffinaderij reeds begonnen met de constructie van het fundament voor een waterontziltings-centrale die de Isla zelf uit Israël besteld heeft, in afwachting van de centrale die de overheid betaalt.

Gisteren vergaderde minister van Arbeid en Sociale Zaken Winston Lourens met Isla-Generaal Manager Guillermo Archilla en General-Affairs Manager Baralt, waarbij de minister een eerder toegezegd rapport overhandigde over het project PAM ("Proyecto Actualización y Mantenimiento"). Bij dit project voor het inhalen van achterstallig onderhoud zullen voor een periode van zes maanden tot twee jaar 96 directe en ongeveer 300 indirecte arbeidsplaatsen worden gecreëerd, aldus de Regerings Voorlichtings Dienst. Naar Isla pr-man Niels de Paula desgevraagd uitlegde heeft men naast het opstarten van de raffinaderij en het routine-onderhoud besloten dat het inhalen van achterstallig onderhoud nodig is. Hiertoe kwamen reeds enkele Amerikaanse deskundigen over om een onderzoek te doen naar de nodige werkzaamheden.

Hoewel het versneld inhalen van achterstallig onderhoud naar verwachting zal kosten wordt naderhand bekendgemaakt. De werkelijke kosten kunnen echter pas bepaald worden wanneer de werkzaamheden aan de gang zijn, en de plants nader worden bekeken, aldus de Paula. Hij zei dat er 70 lokale krachten een jaar in dienst worden genomen in verband met dit project. Het is de bedoeling, aldus de Isla pr-man, dat een aantal van deze krachten later in vaste dienst komt. De 300 indirecte arbeidsplaatsen waarover in het persbericht van de overheid wordt gesproken zijn volgens de Paula de aannemers die bij het project betrokken worden, al kon hij het cijfer niet bevestigen.

KLM-vlucht vertraagd

WILLEMSTAD — De extra KLM-vlucht die vanmiddag om vier uur naar Nederland zou vertrekken, heeft geruime vertraging opgelopen en zal pas morgenochtend om vier uur de lucht ingaan. De reden hiervan is in technische termen aangeduid als "materiaal-positie", hetgeen inhoudt dat de vlucht door vertraging van andere vluchten vertraagd is ofwel dat een technische check-up meer tijd dan gepland in beslag heeft genomen.

Dat verklaarde directeur Theo Pielage van de KLM vanmorgen desgevraagd tegenover de Amigoe. Naar de KLM-directeur desgevraagd uitlegde ligt de vertraging bij wat men in de luchtvaart-termen aanduidt als "materiaal-positie". Dat kan ofwel betekenen dat het betrokken vliegtuig vertraging heeft opgelopen omdat andere vluchten vertraagd waren, of de vertraging ligt bij de technische check-up die uiteraard ook tijdens het drukke vakantie-seizoen regelmatig uitgevoerd moet worden.

WILLEMSTAD — Aan minister van Arbeid en Sociale Zaken Winston Lourens werd deze week door de directie van de Isla- raffinaderij het rapport met betrekking tot ondermeer het onderhoudswerk dat voor de raffinaderij-installaties noodzakelijk wordt geacht, overhandigd. Namens de Isla waren bij het gesprek met de bewindsman General Manager Guillermo Archilla en General Affairs Manager Baralt aanwezig.

Elke zondag
vanaf 4.00 - 6.00 uur n.m.
MARIACHI FORTUNA
in het casino van:

princess beach
hotel & casino
Dr. Martin Luther King Blvd.
Beregezellig!!

Voor "illegaal" geplaatste reclameborden

Nog twee weken voor aanvragen vergunning

WILLEMSTAD — Met nog twee weken voor het verstrijken van de deadline voor het aanvragen van vergunningen voor illegaal geplaatste reclame-borden, zijn er nog niet veel reacties binnen gekomen. Eind augustus evenwel, zullen zonder pardon de borden verwijderd worden, waarop geen "vergunning-sticker" prijkt.

Zoals bekend kondigde de overheid een kleine drie maanden geleden aan dat er een einde moet komen aan de "wildgroei" van reclame-borden die "te pas en te onpas verspreid over het hele eiland als paddestoelen uit de grond schieten".

De overheid kan deze wildgroei van borden niet langer tolereren, zo werd begin juni aangekondigd, aangezien dit een onesthetische aanblik geeft en een onverzorgde rommelige indruk maakt op de toerist. De eigenaren van reclame-borden werden hier middels advertenties op attent gemaakt. Diegenen zonder vergunning moesten er binnen drie maanden één aanvragen. Voor de "legale" reclame-borden zijn inmiddels stickers vervaardigd door middel waarvan de overheid weet welke

borden legaal geplaatst zijn.

Naar gezaghebber Casseres vanmorgen desgevraagd tegenover de Amigoe verklaarde hebben de eigenaren nog twee weken de tijd om een vergunning aan te vragen of, indien zij die al hebben, hun sticker af te halen. Hij erkende desgevraagd dat de overgrote meerderheid van de reclame-borden nog niet voorzien is van een sticker. Er is dan ook nog niet veel reactie op de aankondiging gekomen, zo stelde hij.

Toch is de gezaghebber voornemens niet van plan deze kwestie op zijn beloop te laten: eind augustus gaat "de bijl" erin, zo bleek uit zijn verklaringen. Men is geruime tijd van tevoren op de hoogte gesteld, zo meent de gezaghebber, zodat actie van zijde van de overheid beslist geen onaangename verrassing behoeft te zijn.

Door welke overheids-instansie en op welke manier de reclame-borden verwijderd zullen worden, is echter nog een open vraag. Alhoewel de gezaghebber niet direct weet hoe hij dat moet oplossen, stelde hij met klem dat de reclame-borden zonder vergunning verwijderd zullen worden.

Gomes Casseres bij opening werkconferentie

Upgrading menselijk element wordt al te vaak vergeten

WILLEMSTAD — "In het proces om werkgelegenheid te scheppen en deviezen- en overheids-inkomen te verhogen, zijn wij vaak al te snel geneigd om te denken in termen van hotel-upgrading, marketing effectiever maken, protectie-maatregelen, hi-tech telecommunicatie, internationale handels-stroom, fiscale- en vrije zone faciliteiten en grote kranen in de container haven. Wij vergeten vaak het zo belangrijke, doch zo noodzakelijke upgraden van het menselijke element."

Aldus een citaat uit het welkomswoord van Ronald Gomes Casseres, voorzitter van de Curacao Action Group die gisteren met grote tevredenheid de 32 topmensen uit de toeristen-sector toesprak. Zoals bekend heeft deze groep zich gisteren en morgen gebogen over het vraagstuk welke resultaten noodzakelijk zijn om ons toerisme te bevorderen. Met behulp van de Nederlandse experts Andre Boertien en Sjaak Verdouw zal daar uit afgeleid worden, middels het "tien stappenplan", welke opleidingen en cursussen noodzakelijk zijn om het personeel in de toeristen-sector te "upgraden".

Gomes Casseres blikte in zijn openings-speech terug op het afgelopen jaar waarin veel gebeurd is in de toeristische sector: "waar er twaalf maanden geleden nog weinigen waren die geloofden dat het toerisme echt de meest-belovende sector was voor onze economische ontwikkeling, zijn er vandaag maar zeer weinigen die hieraan twijfelen", zo stelde de voorzitter van de Curacao Action Group. Een organisatie die zoals bekend in het leven werd geroepen om de aanbevelingen van het Arthur D. Little rapport uit te voeren.

Een jaar geleden ook, zo vervolgde Gomes Casseres, klaagde de private sector nog veel over wat er allemaal moest gebeuren terwijl deze groep zelf passief toekeek. "Wij zijn vandaag niet alleen een-veel actievare Kamer en VBC, wij constateren tevens dat slechts enkele weken ons nog van het daadwerkelijke begin van de ITC scheiden, dat Ban Punda een begrip geworden is,

en Ambiente na Otrabanda binnenkort een begrip zal worden."

De voorzitter van de Action Group kwam eveneens terug op het feit dat de overheid inmiddels heeft toegezegd dat door het "stappenplan" als noodzakelijk aangewezen opleidingen en cursussen, door haar bekostigd zullen worden. "Wat voor zin heeft het om een plan te maken als je niet van tevoren in principe committed bent om het uit te voeren.

De Action Groep en allen die in de toeristen sector werkzaam zijn, zijn het Bestuurs College dankbaar dat men deze principiële beslissing heeft genomen", aldus Ron Gomes Casseres die ook een lovend woord had voor het "zeer positieve initiatief" van de FEFFYK, de Horeca en de Stuurgroep, om alvast te starten met opleidingen van het Curacao Plaza personeel en om nu reeds een project te beginnen voor te bereiden voor een toeristen vakschool.

Van een vriend kunt U verwachten dat hij de waarheid spreekt. Van de Amigoe kunt U daarop aan.

BANK OF BOSTON
CURAÇAO

IS OPEN

**Monday through Friday until 6 p.m.
and on Saturday!**

For your full banking services

SAVINGS PASSBOOK 6%

PUNDA:

Wilhelminaplein 14-16 Monday-Friday 8:30- 3:00

ROOICATOOTJE:

Next to Mensing's Caminada

**Monday-Friday 10:00-12:30
2:30- 6:00**

Saturday 9:30-12:00

PUT OUR STRENGTH TO WORK FOR YOU

Katholiek Caribisch congres: leerkrachten als voortrekkers

Leerprogramma tot verantwoord christelijk ouderschap nodig

DE NOODZAAK VOOR het ontwerpen van een leerprogramma tot verantwoord christelijk ouderschap binnen een kader van morele en geestelijke waarden met de speciale inbreng van de katholieke leerkrachten als een voortrekkers. Dit is een van de belangrijkste conclusies van de 1ste ontmoeting van de katholieke leerkrachten met het Caribisch gebied.

Deze ontmoeting had sinds de oprichting van de Caribbean Association of Catholic Teachers (CACT) het grootste aantal deelnemers. De organisatie constateerde ook een sterke verjonging binnen de vereniging, gezien het grote aantal jonge leerkrachten die de verschillende eilanden opstuurden. Vermeldenswaardig is ook de sterke steun en directe participatie van de verschillende bisschoppen. Vijf bisschoppen namen actief deel aan de hele conferentie, terwijl een

buiten een systematisch opgezet kader van de persoonlijke vorming van de jeugd met betrekking tot het doel van het leven en de vaste overtuiging om iets van het leven te maken. Het betreft het vinden van antwoorden op vragen als: wat voor soort ouder wil ik zijn, wat voor soort kinderen wil ik hebben? Hij vroeg en zag dat onze scho-

kinderen lief heb". Gastheer bisschop Donald Reece wees op de verschillende situaties die de opvoeding tot goede Christelijke ouders in de weg staan. Gebrek aan voldoende begeleiding van kinderen door ouders, de invloed van sterke niet-Christelijke waarden die jongeren via communicatie-media worden voorgeschoteld, gebrek aan een vaderbeeld om-

groot gedeelte van de kosten van de conferentie gesubsidiëerd wordt door de aartsbischop van Jamaica.

Het thema dat aan de orde werd gesteld, moest ook klinken. Dit werd ook door de Onderwijs-minister H. Reuben van Antigua in zijn openings toespraak benadrukt. Op de eerste plaats zag hij het als een verheugende feit, dat leerkrachten zelf het nodig hebben om dit onderwerp aan te pakken.

Belangrijk, want zij zijn de eerste die met feiten op de neus worden gedrukt. Sociale problemen die wij meemaken zoals de ongehoorzaamheid, het druggebruik en het ongewild voortijdig in verwachting raken van onze jongeren, kunnen niet aangepakt worden in de leer van alleen maar toepassen van strafmaatregelen,

len het risico lopen om zoveel mogelijk en alleen maar academisch kennis over te dragen, te zorgen voor goede eindexamens, resultaten, terwijl de persoonlijke vorming en de geestelijke waarden te weinig aandacht krijgen of in het geheel vergeten worden.

De opvoeding van jonge kinderen met het doel om van deze kinderen verantwoordelijke ouders te maken, moet georganiseerd worden en moet een "leerprogramma" zijn, aldus minister Reuben. Hij erkende dat het erg moeilijk is om een goede ouder te zijn voor je kinderen. Het is een voortdurende verantwoordelijkheid wat om voorbereiding vraagt en een zekere systematiek zou moeten inhouden. In dit verband haalde hij een Griekse filosoof aan. Op de vraag waarom hij geen kinderen had, gaf deze het antwoord: "omdat ik

dat vele gezinnen een vader missen. Katholieke leerkrachten zouden een belangrijke inbreng kunnen hebben om het getij te keren. Opvoeding heeft te maken met fundamentele waarden. Het heeft te maken met de kijk die leerlingen hebben op het leven, de gevoelens ten aanzien van seksualiteit, hun zelfwaarde, maar ook die van de leerkracht, want men kan niet geven wat men niet heeft.

In dezelfde geest sprak de voorzitter van de vereniging. Zij stelde de zeer uitdagende vraag: "Tot wie anders dan tot onze leerkrachten zouden wij ons moeten richten en een beroep doen, nadat sociale verenigingen en regeringen alles wat in hun bereik was hebben gedaan om de condities van studenten te verbeteren, terwijl nog steeds de emotionele en spirituele behoeften aandacht vragen?"

De noodzaak voor het ontwerpen van een leerprogramma tot verantwoord Christelijk ouderschap is ook voor Aruba en de andere eilanden van het Caribisch gebied van belang. Het moet systematisch en in georganiseerde vorm in deze grootgebracht worden. Ouders zouden in deze betrekken moeten worden opdat wij onze leef-gemeenschap zouden kunnen verbeteren. Voor de leerkracht in het algemeen en voor de katholieke leerkracht in het bijzonder ligt daar een taak weggelegd.

ERIC ILLES (Aruba)

TER OVERNAME AANGEBODEN
Goedlopende **BOUTIQUE** in de **Nassaustraat**
Tel.: 24294

WARSAU — De leider van Solidariteit, Walesa, heeft zijn medestanders binnen het vakverbond opgeroepen de communistische autoriteiten onder druk te zetten om hen te bewegen meer vaart te zetten achter de democratische hervormingen.

WAARSCHUWING
De commandant van de maritieme kazerna Savaneta maakt bekend dat er op maandag 18 augustus 1986 van 08.30 uur tot 23.00 uur een schietoefening gehouden zal worden op Anabul en op dinsdag 19 augustus 1986 van 08.00 tot 13.00 uur een gevechtsschietoefening gehouden zal worden op Gallio. Het onveilig gebied bedraagt 4000 meter, terwijl het gebied aan landzijde zal worden afgehekeld met rode vlaggen en waarschuwingsschermen.

Lotto - hoofdprijs weer niet uitgeloot
ORANJESTAD — De op vrijdag gehouden trekking van de Sportlotto heeft de volgende vier nummers opgeleverd: 3-17-8-15. Er was geen winnaar van de hoofdprijs (f.11.350,10) die dus in de pot bleef en volgende week ongeveer f.15.000,- zal bedragen. Voor de tweede prijs (f.4.895,45) waren er 45 winnaars die elk f.108,80 zullen krijgen.

Fietstocht van CA - Keyclub
ORANJESTAD — De Kiwanis Keyclub van het Colegio Arubano organiseert zondag 17 augustus een fietstocht onder de "Take a hike on you bike-tour 86". De start is om acht uur bij het Lago Sportpark in San Nicolas en vandaar trekt men via de verschillende districten naar het eindpunt te Eaglebeach. Men kan voor deelname inschrijven bij Galeris Moderna of het Natuurlijkheids Centrum alsmede op zondagmorgen bij de start. De deelnemers moeten om zeven aanwezig zijn om op tijd te kunnen starten.

We are looking for a mature, energetic and experienced **MANAGER** for our Philipsburg Store. Knowledge in jewelry/watch or China/crystal retail essential. We offer excellent salary and generous fringe benefits. Only written applications with complete resume, photograph and salary history will be considered.

Little Switzerland
P.O. Box 887
St. Thomas, US Virgin Islands 00801

De Stichting Katholiek Onderwijs Bovenwindse Eilanden St. Maarten roept sollicitanten op voor **ST. EUSTATIUS** ter vervanging van **LEERKRACHT** gedurende de maanden september en oktober 1986 te beginnen 29 september 1986

voor **ST. MAARTEN**
Parttime: **VAKLEERKRACHT**
12 lessen handwerken
Volledig bevoegd onderwijzer ter vervulling van dienaturen gedurende 2 dagen.
Direkte in diensttreding mogelijk.

Sollicitaties te richten aan het Bestuur van bovengenoemde Stichting. P.O.B. 217, St. Maarten.

De Directeur Onderwijs maakt bekend dat er bij voldoende belangstelling in de maand September 1986 zal worden begonnen met de volgende opleidingen aan de **AVONDSCHOOL VOOR TECHNISCH ONDERWIJS**

- Landbouwkunde A voor beginners**
toelatingseis: — het L.T.S.-diploma
— het MAVO-diploma
— het Basis Landbouwkunde
— het ETAO-diploma.
- Baanwinkling Timmeren (1e leerjaar)**
toelatingseis: — het L.T.S.-diploma Timmeren
- Baanwinkling Uitvoerder (2e leerjaar)**
toelatingseis: — 1ste leerjaar Bouwkundig Uitvoerder
— praktikanter M.T.S.-bouwkunde.
- Technische Bouwkunde**
toelatingseis: — het Bouwkundig Uitvoerdersdiploma
— het diploma M.T.S.-bouwkunde
- Electronica (2de leerjaar)**
toelatingseis: — 1ste leerjaar M.T.S.-elektronica
— praktikanter M.T.S.-elektronica
- Monteur Elektro (1ste leerjaar)**
toelatingseis: — het diploma L.T.S.-elektronica
— het MAVO-diploma met wiskunde
— het HAVO-diploma
- Monteur Metaal (1ste leerjaar)**
toelatingseis: — het L.T.S.-diploma (elektr. of metaal)
— het MAVO-diploma met wiskunde
— het HAVO-diploma
- Timmeren voor beginners**
toelatingseis: — Basisdiploma Timmeren
- Timmeren voor gevorderden**
toelatingseis: — het diploma Timmeren
— het L.T.S.-diploma Timmeren
— het getuigschrift Vakopleiding Timmeren
- Monteur Elektro (M.S.I. of M.T.S.)**
toelatingseis: — het diploma Monteur Elektro (M.S.I. of M.T.S.)
— praktikanter M.T.S.-elektronica
- Onafhankelijk elektro**
toelatingseis: — het L.T.S.-diploma A-stroom
— het MAVO-diploma met natuurkunde
— het HAVO-diploma
- Metaalbewerking**
toelatingseis: — het L.T.S.-diploma Metaalbewerking.

Inschrijvingen dienen te geschieden bij de Directie van de Avondschool, P.O. Box 217, St. Maarten, van 10.00 tot 12.00 uur op werdagen. Voor meer informatie kan men terecht bij de heer J.A. van Bochove, directeur van de Avondschool (Katholiek Onderwijs), tel. 217300.

De Directeur Onderwijs

OPENBARE AANBESTEDING

De REGERING VAN HET LAND ARUBA maakt bekend de aanbesteding uitgeschreven voor een project gefinancierd door Nederland.

PROJEKT : **INFRASTRUCTUUR: KORTEKTE INSTITUUT ARUBA.** Het werk bestaat uit infrastructuur werken met bijbehorende werken t.b.v. nutsvoorzieningen.

BESTEK : **Nr. C-8303 van Ascon Aruba NV.** Het bestek ligt ter inzage en is tegen betaling van **Af. 400,-** verkrijgbaar bij het kantoor van de Associated Architects Aruba N.V. aan de Frankrijkstraat nr. 1, Aruba.

INLICHTINGEN : worden verstrekt op 22 augustus 1986 om 10.00 uur voormiddag ten kantore van Associated Architects Aruba N.V. De nota van inlichtingen is 5 dagen later verkrijgbaar bij het kantoor van Associated Architects Aruba N.V.

AANBESTEDING : wordt in het openbaar gehouden op 5 september 1986 om 11.00 uur voormiddag op het kantoor van het Hoofd van de Dienst Domeinbeheer, Aruba.

ARUBA DAILY ENTERTAINMENT

Aruba Palm Beach HOTEL AND CASINO
Dinner show in the Restaurant Room at 8.00 pm (closed on Wednesday)
Super Dynamic "ALBERTO ROCHI"
Dinner show in the Restaurant Room at 8.00 pm (closed on Wednesday) and in the Casino Nightclub at 11.00 p.m.
Happy Hour from 7.00-8.00 pm. Refreshments 4.00-7.00 Happy Hour 2.00-4.00 Saturday the entertainment

Americana Aruba Hotel & Casino
LIVE MUSIC
JULIE GRANT and SUPER NOVA
Two Shows nightly (except Mondays)
Stellaris Supper Club
Dinner show: 8.00 p.m.
Le Club Lounge
Showtime: Midnight 12.00
Happy Hour daily 6.00 p.m. - 7.30 p.m.

CATERING
We really know how to treat a party so — treat your next one our way — and sit back and enjoy!
Call us for more information
PAPIAMENTO Restaurant
Wilhelminastraat Tel.: 2454

CATHERINE BEARON
Wij verwachten U voor lunch (12.00-3.00), HAPPY HOUR (6.00-7.00) of dinner (18.00-23.00).
Ook JOGGERSBUFFET.
Telefoon 22977 of 27833.

Holiday Inn ARUBA
BLOODY MARY ISLAND BRUNCH
Sits zondag in LE GALLIE RESTAURANT van 8.30 a.m. - 2.00 p.m.
Special brunch menu of 10 courses
\$10.00 per person plus 10% gratuity and service charge
\$10.00 per person plus 10% gratuity and service charge
\$10.00 per person plus 10% gratuity and service charge
\$10.00 per person plus 10% gratuity and service charge

Boulevard Theatre

I & II
TODAY at 12.00 pm
at 8.15 & 9.30 pm
Sund. at 6.00 pm

The Karate Kid Part II
drama 14 yrs.
no courtesy passes
admitted

Drive - In
TODAY at 8.30 & 12.00 pm
Sund. at 9.00 pm

Wandering voor recherche

Dieven trio snel gegrepen

ORANJESTAD — Dankzij snel en efficiënt optreden van de Arubaanse recherche konden een drietal personen uit

Colombia, die zich de afgelopen dagen schuldig maakten aan een groot aantal winkeldiefstallen, voor verkeer naar Colombia worden aangehouden.

Gedurende een half twaal kwam van een zaak uit de Nassaustraat de eerste melding binnen dat de politie de drie mannen verschillende waardevolle artikelen uit de winkel hadden gestolen. Daarna kwamen nog verschillende soortgelijke meldingen binnen. De recherche die direct in actie kwam, had in een

hotel in Oranjestad al spoedig de gegevens van het trio in handen. Bij controle van de vertreklijsten op de luchthaven bleek dat een van hen reeds zijn bagage had uitgerukt, die direct door de recherche in beslag werd genomen. Toen het drietal vermoedend op de luchthaven kwam om te vertrekken, werden zij door de recherche en immigratie aangehouden. Niet wetende dat hun bagage reeds in beslag was genomen, richtten zij iets van de winkel diefstallen af te maken. Het tegendeel bleek het geval toen in een der koffers een groot aantal van de gestolen artikelen werd gevonden. Hierbij bleek dat nog een groot aantal artikelen in beslag was genomen. In het hotel werden in de praktijk zelfs nog de prijskaartjes van de gestolen goederen gevonden. In twee weken werd voor ruim tweehonderd items aan goederen gestolen.

In handelskringen te de Nassaustraat bleef men alle waarde van de drie mannen en succesvolle wijze dat de recherche deze zaak oploste.

Piedra Plat judo

ORANJESTAD — Het Piedra Plat judocentrum zal dinsdag aan een van maken met de judolessen. De lesjaren zijn voor de eerste groep van half vier tot half vijf en voor de tweede groep van half vijf tot half zes. Geïnteresseerden kunnen voor nadere informatie bij het Piedra Plat judocentrum terecht of via telefoon 27926.

Dewar's FINE SCOTCH WHISKY

White Label

It never varies.

ARUBA

AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Weaver, La Fama, Piet Soda Fountain en Supermercado Pueblo.

NOORD: Lee Take Away, Noord 82.

TANKI LEENDERT: Kalulu, Tanki Leendert 265.

SANTA CRUZ: Rowigini's, Santa Cruz 48.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, Zeppenveldstraat 27.

Voorts: Giftshop Holiday Inn, Giftshop Dr. Horacio Oduber hospitaal, Giftshop Manchebo Beach Hotel.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoor: 21639, 22950 en 22316.

Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankr. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21804.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

FATUM

De Nederlanden van 1845

"sigur, pa un i tur!"

TELEFOON 24888

Nationale Nederlanden

BIOSCOPEN

BOULEVARD THEATER

I: 20.15 uur *The Karate Kid II* (14 jr.); 24.00 uur *PF* (18 jr.).

II: 21.30 uur *The Karate Kid II* (14 jr.).

DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Halley* (14 jr.).

SPORTLOTTO

U kunt voor de trekking van

22 augustus 1986

kopen t/m 20 aug.

BOTICA'S (nachtsdienst)

Paseo brug: Sta. Anna, tel.: 28181.

Pariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN

Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter A.S. Ridderstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017.

Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Weststrate, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 46833/24300.

Een uitje naar

Punto Fijo?

Natuurlijk met een Prop-Jet

van ODUBER AVIATION

bel 26975 of 23080

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 26288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

(voor brandgeval, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

DIVERSEN

FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeersstoren.

VRACHT uit de Verenigde Staten of Europa?

MET

MASTERCARGO NV.

KRIJGT U EEN KOMPLEETE SERVICE

TELEFOON 25923 EN 31577

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

Een zakreis of spoedeisend geval buiten Uw eiland

GEEN RAMP

LEE-AR

DE charter maatschappij van de Nederlandse Antillen vliegt U met uitsluitend beroepspiloot veilig en op maat naar Uw plaats van bestemming

In nieuwe, zeer goed onderhouden toestellen

Zonder hinderlijke wachtlijden of overstappen

U bepaalt plaats en tijd

Uiterst scherpe prijzen.

TELEFOON: Aruba 26363 - 21365 Curaçao 80722 - 79230 Bonaire 8880 - 8939

DE charter maatschappij van de Nederlandse Antillen vliegt U met uitsluitend beroepspiloot veilig en op maat naar Uw plaats van bestemming

Beginnen met grondaafhandeling

Driefasenplan voor Air Aruba

ORANJESTAD — Op vragen van Telenoticias, aan de vooravond van zijn vertrek naar de Verenigde Staten voor het voeren van luchtvaart-besprekingen, stelde minister van Verkeer en Vervoer Benny Nisbet over het "gaan vliegen" van Air Aruba, dat men het geheel in drie fasen zal moeten zien.

De eerste fase zal zijn dat op 1 november aanstaande Air Aruba de grond-afhandeling van de ALM zal gaan overnemen. In de tweede fase zou Air Aruba kunnen overwegen een kleine vliegtuig aan te schaffen voor inter-regionale vluchten, terwijl dan in de derde fase een groter vliegtuig kan worden aangeschaft.

Met nadruk stelde de bewindsman dat dit allemaal nog maar plannen zijn die eerst met de Staten, Kamer van Koophandel, AHATA en andere instan-

ties grondig besproken moeten worden. Daarom gaan we ook naar de VS om te zien wat de mogelijkheden zijn, vooral ook omdat enige maatschappijen belangstelling in Air Aruba tonen. Zij willen onder meer aandeelhouder worden en andere service verlenen aan deze nieuwe luchtvaart-maatschappij. De minister kondigde aan dat hij begin volgende maand de Staten zal inlichten en de plannen verder bespreken.

Wat het Arubaanse personeel van de ALM betreft liet minister Nisbet horen dat dit personeel grotendeels heeft gesolliciteerd om in dienst van Air Aruba te treden. Een commissie zal de sollicitaties nu moeten gaan evalueren en beslissen wie in dienst van Air Aruba kan treden.

Minister Nisbet wordt vandaag op zijn reis naar de Verenigde Staten vergezeld door de personen die steeds de luchtvaart-besprekingen voor Aruba hebben gevoerd. De bewindsman, die bezoeken zal brengen aan Dallas, New York en Miami, wordt over ruim een week op Aruba terugverwacht.

Semi-finale voetbal

ORANJESTAD — Volgende week beginnen de semi-finale-ronden voetbal in de eerste divisie en de eredivisie. De eerste divisie gaat dinsdagavond van start met de wedstrijd Deportivo Nacional tegen Sportboys in het Lago Sportpark. Op donderdagavond komen Arikok en San Luis Deportivo op dezelfde tijd en plaats tegen elkaar uit.

In de eredivisie is de eerste wedstrijd op zaterdagavond 23 augustus tussen RCA en Universal om 8 uur in het Lago Sportpark. Op zondag 24 augustus half vijf wordt in het Wilhelmstadion de wedstrijd Estrella-Bubali gespeeld.

Marlboro

FILTER CIGARETTES

Uitslag trekking Sportlotto 15 aug. 1986 winnende nummers:

3
17
8
15

MENTHOL

Marlboro

DE CLASSE A CIGARETTES

Met complimenten van:

Superior Tobacco Co.

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300); bezoeken 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maand van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

TENTOONSTELLING (gedurende de maand augustus); wandkleden en zeecollages in Le Petit Café (van maandag t/m zaterdag).

CONCERT: 20.00 uur Venezolaans zangkoor «Coral Capella de Caracas» - Plaza 18 di Maart.

SPORT VOETBAL (eredivisie): 20.00 uur La Fama vs RCA - Lago Sportpark.

ZONDAG BIOSCOPEN BOULEVARD THEATER I + II: 18.00, 20.15 en 21.30 uur *The Karate Kid II* (14 jr.). DRIVE-IN: 21.00 uur *Halley* (14 jr.).

DIVERSEN JAYCEES-WEEK: 08.30 uur H.Mis - Theresiakerk; 10.30 uur family met speechconcert; 14.00-18.00 uur gelegenheid tot dansen met Vicente y su Pimentosos.

LEAGUE-WEDSTRIJDEN (baseballvereniging Rockets): 10.00 uur Oscar d'Leon (Ven) vs Piedra Plata (pre-I-league); 11.30 uur Afimeca (Ven) vs Betto Rojas Stars (little league); 13.30 uur Teragran (Ven) vs Panama Store (senior league); 15.30 uur 24 de Julio (Ven) vs Rockets (I-league).

SPORT LEAGUE-WEDSTRIJDEN (baseballvereniging Rockets): 09.30 uur Oscar d'Leon (Ven) vs Rockets (pre-I-league); 10.30 uur Afimeca (Ven) vs Roldo's Champs (I-league); 12.30 uur Teragran (Ven) vs Cai Cai Bombers (senior league); 14.30 uur Oscar d'Leon (Ven) vs Malta India (pre-I-league); 16.00 uur 24 de Julio (Ven) vs Betto Rojas Stars (I-league).

VOETBAL (eredivisie): 16.30 uur Bubali vs Estrella - Wilhelmstadion.

ARUBA DOMINO BOND: 19.30 uur (dames) CB Lago Heights vs Caiqueto - Trappers; (heren) Blue Stars vs Ayó - Chetefe; NWWA vs Sportboys - Hulla; Happy Corner Stars vs RCA - Tropicana Inn; Miller Bombers vs CS Paradera - Dep. Stadion.

VOLLEYBALL: 11.00 uur (dames B-kl.) Rapid Pink Dakota Bar vs Defence Force; 12.00 uur (heren B-kl.) CBN vs Amstel Atom Boys; 13.00 uur (heren A-kl.) Rapid Wegenbouw vs CBN - Sporthal.

BASEBALL (AA-klasse): Richmond vs Athletics - Elias Mansur Ballpark.

KIWANIS KEYCLUB (Colegio Arubano): 08.00 uur start fietstocht - Lago Sportpark naar Eaglebeach.

MAANDAG DIVERSEN WIT GELE KRUIS zuigelingenbureau 09.30-12.00 uur te Paradera (kleuterbureau volgens afspraak).

KIWANIS (Palmbeach): 19.30 uur dinner meeting - Aruba Beachclub.

LIGA DI MARIA (San Nicolas): iedere maandagochtend van 08.00-12.00 uur kan pakjes Ayudo Social afgehaald worden - Milagrosa Centrum - Theresiastraat 6.

SPORT ZWEMVERENIGING «ARUBA MARLINS» (donderdag): 18.00-19.00 uur training - Palmbeach Hotel. (zaterdag): 14.00-16.00 uur zwemlessen (voor dipl. A, B, C, D, E en F) - zwembad POVA.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION: 17.00-19.00 uur gewichthefttraining - Sportcentrum Noord.

VERENIGING VOOR ZWEMONDERWIJS ARUBA: 17.30-19.30 uur zwemlessen (voor dipl. B, E, D en F) - Americana Hotel.

ZWEMCLUB «BARRACUDA» (training): 16.00-17.00 uur Divi Divi Hotel.

INDIAN WATERSLIDE: 10.00-18.00 uur open voor publiek - bij «Indian Rock».

MUSEO HISTORICO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Plana): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.

Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 86, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningsstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag, 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenstraat 15, Dakota. Centro di Barrio Dakota, Pampoenstraat 19, tel.: 23822; donderdag 08.00-10.00 uur. Club Caiqueto, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKS-MOEILIKHEDEN (Lagoenweg 9A, 1e verdieping): iedere werkdag van 07.30-12.00 / 13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BIBLIOTECA NACIONAL (openingsdagen) LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.

UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur (s. morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.00 uur; woensdagochtend gesloten, in de middaguren geopend van 12.30-19.00 uur, om 13.30 uur uitleen van boeken; van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/13.00-17.00 uur studiezaal open voor publiek.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (openingstijden): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00 / 13.00-16.30 uur.

TELEARUBA ZATERDAG: 18.00 The A-team: «Heart of Rock & Roll»; 18.50 Rikessa Universal: «Ecuador»; 19.45 Miami Vice: «Nobody lives forever»; 20.30 Estreno: «White Mama»; 22.30 CNN international hour; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 National Geographic: «Wind raiders of the Sahara»; 18.00 Survival: «Tiger, tiger»; 19.00 Special program: «Jugoslavien»; 20.00 Showtime; 21.00 Quo Vadis; 22.15 Santo Domingo invita; 22.45 CNN international hour; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

MAANDAG: 12.00-14.00 Take two (live); 18.00 Terrahawks: «Unseen Henace»; 18.30 Body Business workout; 18.45 CNN international hour; 19.30 The world tomorrow: «The Middle East in prophecy»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 Telenovela: «La Sombra»; 22.00 Glory Boys (part 1); 23.00 Showbiz today; 23.30 Sports tonight (live); 24.00 Sluiting.

KERKDIENSTEN BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur. DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur.

EMANUELKAPTEL: zat.: 19.00 uur.

NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.

ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.

PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.

POS CHIKUITO: zon.: 08.00 uur

SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.

SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.

ORANJESTAD — Negentien reisagenten van de wholesaler Flyfair uit Pittsburgh brachten een bezoek aan Aruba (zie foto). Onder leiding van Barbara Myer werden bezoeken aan hotel en diverse toeristische plaatsen van Aruba gebracht. De gasten bleven in Holiday Inn. Zoals bekend vliegt binnenkort Eastern non stop van San Juan naar Aruba, met een directe doorverbinding naar Pittsburgh. Antonio Leo van het Toeristenbureau gaf de gasten een presentatie wat Aruba te bieden heeft.

Bestuurs-team AD 86 gevormd

ORANJESTAD — Tijdens een vergadering van de kritische groep, die het beleid en de gebeurtenissen in de Partido Democratico Arubano (PDA) afkeurde, werd besloten een nieuwe partij op te richten die met zijn democratische politiek zal doorgaan onder de naam «Accion Democrático 86».

Op democratische wijze werd door de aanwezigen een groep personen aangewezen die tijdelijk de partij als een team zullen leiden, bestaande uit Errol Arends, drs. Frank Booi, Baldwin Carti, Arturo Oduber en Servito Thijsen. Op dag vergadering waren aanwezig bovengenoemde personen alsmede Roly Croes, José Fernandes Pedra, Jacobo Geerman, Ricardo Geerman, Dominico Henricus, Aniceto Maduro, Raymond Maduro en Guillermo Pom. Op allen die het eerlijk en goed menen met Aruba wordt een beroep gedaan om de AD 86 te versterken opdat gezamenlijk gewerkt kan worden in het belang van Aruba en haar bevolking.

In Telenoticias verklaarden de Statenleden Arturo Oduber en Servito Thijsen, dat zij gistermorgen een gesprek hadden met Staten-voorzitter Pedro Bislip en deze ingelicht hebben over de PDA-ontwikkelingen van de laatste dagen en wat de gevolgen hiervan zijn. Tijdens de eerste openbare vergadering van de Staten — die vermoedelijk midden volgende week wordt gehouden — zullen beide Statenleden hun positie uiteen zetten.

Beide Statenleden zullen de komende dagen besprekingen met alle politieke partijen voeren — het zijn informele besprekingen om de partijen op de hoogte te stellen — en zullen daarna een gesprek met de partijen hebben die de regering steunen. De mogelijkheden zullen worden nagegaan op welke voorwaarden de twee Statenleden de regering wel of niet zullen gaan steunen. Zij zijn van mening dat er dan wel duidelijke afspraken moeten komen over ministers en verdeling van de portefeuilles.

In dit verband werd door Telenoticias de vraag gesteld dat de AVP altijd tegenstander is geweest om met overlopers samen te werken en wat beide Statenleden daarvan denken. Hierop werd geantwoord dat daarom ineens een nieuwe partij werd gevormd. De Statenleden Oduber en Thijsen zien zich zeker niet als overlopers, terwijl hun situatie ook geheel anders is dan dit de laatste jaren bij verschillende overlopers het geval was.

Hierdoor maken wij aan onze lezers en belanghebbenden op **SINT MAARTEN** bekend dat met ingang van **16 augustus 1986** de heer **GERARD VAN VEEN** Postbox 118, Sint Maarten telefoon 24427 optreedt als **CORRESPONDENT VAN DE AMIGOE VOOR SINT MAARTEN**

Alle medewerking aan de heer van Veen gegeven om zijn correspondentenschaps optimaal uit te voeren, zal door ons op prijs worden gesteld.

Direktie.

ABC-voorzitter Van Putten tevreden Voorbereiding 23e wereldconventie boksen

ORANJESTAD — Van de voorzitter van Aruba Boxing Commission tevens lid van World Boxing Council (WBC), Roy van Putten, wordt vernomen dat de voorbereidingen voor de 23e wereld-conventie van de WBC naar tevredenheid verlopen. Deze conventie wordt van 19-24 oktober in het Aruba Concorde Hotel gehouden.

Er zijn reeds bevestigingen van deelname binnengekomen van de Verenigde Staten, Canada, Puerto Rico, Cameroun, Groot-Brittannië, Ghana en Japan. De verwachting is dat in de komende weken de bevestigingen in grotere hoeveelheden zullen binnenkomen, en dat de Aruba Boxing Commission (ABC) veel medewerking zal krijgen van de regering en de handel.

Op uitnodiging van WBC-voorzitter, José Sulaiman, zal Roy van Putten op 23 augustus in Miami het WBC-titelgevecht bantam-gewicht tussen Happy Lora en Miguel Sanchez bijwonen. Voorts zal hij verdere besprekingen voeren over de op Aruba te houden conventie. Een andere uitnodiging voor Van Putten is die van promotor Bob Goodman voor de wedstrijd tussen Iran Barkley en Charles Carter op 28 augustus in Madison Square Garden in New York.

De 23e WBC-conventie op Aruba wordt officieel geopend op maandagmorgen 20 oktober. Na de opening volgen de verschillende WBC-vergaderingen tot 2 uur 's middags. 's Avonds volgt een beachparty. Op dinsdag 21 oktober worden de vergaderingen voortgezet en zal er in de avonduren weer een cocktailparty plaatsvinden. Na de vergaderingen op woensdag en donderdag volgt op donderdagavond de «official dinner awards evening». Op vrijdagmorgen wordt nog een laatste vergadering gehouden, gevolgd door een glassbottom boottrip in de middaguren en een «farewell barbecue-steelband-limbshow» van af half negen 's avonds. De conventie-gangers keren op zaterdag 25 oktober terug naar hun respectievelijke landen.

ORANJESTAD — Traditiegetrouw werden de kinderen van de Imeldahof weer door de aandeelhouders van Divi Hotels onthaald. Dit gebeurt onder leiding van de aandeelhouder Terri Forregrossa. Deze kon zelf niet aanwezig zijn doch liet uit New York telefonisch weten dat de kinderen onthaald moesten worden. Na een voorstelling in het Aladin Theater met het optreden van enige artiesten bood Food and Beverage-manager, Karel Vlaun Castro, namens Divi Hotels en aandeelhouders (zie foto) een enveloppe aan ter steun van het goede werk dat in de Imeldahof dagelijks wordt verzet.

***** SAN SEBASTIAN — Bij botsingen tussen Basken en politie in de noordelijke stad San Sebastian zijn donderdag ten minste 7 gewonden gevallen, zo meldde de Spaanse radio. Aanleiding was een verboden demonstratie van radicale Basken tegen de uitwijzing van vermeende ETA-strijders door Frankrijk. *****

Door politiekogel in schouder gewond Uitbreker na wilde achtervolging gepakt

SAN NICOLAS — De sinds enige maanden uit het Huis van Bewaring voortvluchtige A.E. (23) werd na een wilde achtervolging door de politie aangehouden en opnieuw ingesloten. Bij de achtervolging werd de politie gedwongen gebruik te maken van zijn vuurwapen, waarbij een kogel A.E. in zijn linkerschouder trof.

De achtervolging begon toen een bewoner van Zeewijk een inbraak / diefstal meldde. De glazen shutters van de keukendeur waren verwijderd om toegang te krijgen. Een radio-cassette, een spaarpot met kleingeld, een dames-polshorloge, dames- en herenkleding, alsmede de auto van betrokken bewoner, behoorden tot de buit. Via de Centrale Post werden de patrouilles verzocht uit te kijken naar de auto, waarbij het kenteken werd opgegeven.

Ter hoogte van de Weg Kustbatterij zag een patrouille de wagen met grote snelheid rijden. Hierbij werd A.E. als bestuurder door de politie herkend. Toen A.E. bemerkte dat hij ontdekt was, begon hij op roekeloze wijze zonder licht te rijden en weigerde gehoor te geven aan de waarschuwings-schoten van de politie om tot stilstand te komen. Op een gegeven moment was de

Oduber zal Vos ontmaskeren

ORANJESTAD — Waarnemend MEP-fractie leider Nelson Oduber heeft gisteren bijzonder fel protest aangetekend tegen de uitlatingen van deminister van Justitie Watty Vos op een persconferentie waarbij het MEP-bestuur verweten wordt met belangen van gevangenen inzake invrijheidsstelling een politiek spelletje te hebben gespeeld. De heer Oduber stelde in de Staten met bewijzen — onder meer met brieven van gedetineerden — te zullen komen om de minister van Justitie in deze te ontmaskeren.

De heer Oduber wijst erop dat het bekend is dat politici de belangen van eenieder in deze gemeenschap — dus ook gedetineerden — moeten behartigen. De heer Oduber stelde in bezit te zijn van bewijzen dat gedetineerden gefrustreerd zijn geraakt over wat minister Vos nu het MEP-bestuur het invrijheidsstellingsbeleid in de schoenen wil schuiven, komt volgens de heer Oduber omdat minis Vos nu in het nauw gedreven is. Dat blijkt uit brieven van gedetineerden waarover de MEP beschikt. Hij doet van alles om tijdens de campagne gedane beloften niet na te hoeven komen.

De heer Oduber vertelde dat de Staten een aantal brieven van gedetineerden had ontvangen om in verband met ingang van status aparte strafvermindering te geven. Deze verzoeken werden allen door minister Vos afgewezen, aldus Nelson Oduber. Opnieuw herhaalde Nelson Oduber dat de MEP over gekende brieven beschikt waarin duidelijk staat wie de gedetineerden beloofd had dat wanneer hij minister van Justitie zou worden er strafvermindering zou plaatsvinden. Getuigen zijn gedetineerden en familieleden.

LONDEN — Bij een bomontploffing in de Iraanse stad Qom zijn 11 doden en 100 gewonden gevallen. De autobom wordt toegeschreven aan "agenten van het imperialisme". Met deze term duidt Iran gewoonlijk oppositionele groepen aan. *****

Kasparov leidt na unieke winstpartij met 4,5 tegen 3,5

Karpov verliest de achtste partij wegens het overschrijden van de tijd

LONDEN — De achtste partij in de schaaktweekkamp tussen wereldkampioen Gari Kasparov en Anatoli Karpov werd vrijdagavond laat in Londen gekenmerkt door een unicum: Karpov moest op de 31e zet opgeven wegens tijdoverschrijding. Door deze zege leidt Kasparov de strijd met 4,5 tegen 3,5 punt.

Nimmer gingen beide grootmeesters in hun tweekamp-partijen door de vlag. De met zwart spelende Karpov wel, doordat zijn aanvankelijke voordeel gedurende een zeer spannende partij aanzienlijk slonk. Karpov had veel te veel tijd nodig om zich te herstellen. De nederlaag betekende voor Karpov een gevoelige tik na een slijtageslag, die zijn weerga niet kende. Reglementair moeten de grootmeesters in tweeënhalf uur veertig zetten hebben gedaan. Karpov had met nog tien zetten te doen de limiet bereikt, terwijl Kasparov nog tijd over had. De voormalige wereldkampioen moet het weekinde gebruiken om te herstellen. Maandag begint hij de negende partij met de witte stukken.

De achtste ontmoeting begon in alle rust. Duidelijk een stilte voor de storm. De psychische druk op het tweetal groeide met het zettenverloop. Dat vloeiende deels voort uit de door Karpov gehanteerde tactiek van het geweigerd dame-gambiet. Kasparov had immers teruggegrepen op zijn vertrouwde opening met de d-pion. Onmiddellijk koos Karpov, geheel in zijn stijl, voor de solide, doch uiterst passieve verdediging. Het spel, dat beide grootmeesters al vele malen hadden gespeeld, leek op het bord te komen.

Kasparov evenwel bekeek de stelling uit een andere positie. In de zevende partij kwam hij met zwart in grote moeilijkheden. Karpov liet nu op de vijfde zet zien, dat hij inderdaad van plan was de rollen om te draaien: met Pf6 speelde hij de zet, die Kasparov vorig jaar in Moskou met succes had gehanteerd. De jonge wereldkampioen had in Londen in

Uitslagen en standen Franse voetbalcompetitie

PARIS — Marseille en Nantes bezetten na vier speel-dagen de eerste plaats in de hoogste klasse van de Franse voetbalcompetitie. Nantes won vrijdag met 1-0 van Nancy. Olympique Marseille, groot-inkoper met geld van sponsor Tapie, pakte de winst bij de andere kapitaalcrachtige club uit het Franse voetbal, Racing Club de Paris: 0-1. De Parijse club bezet met nog drie andere clubs de staartpositie op de ranglijst.

Monaco, de club van Søren Lerby, speelde voor de tweede keer in vier wedstrijden gelijk. Nu met 1-1 tegen Auxerre. De club heeft nog geen overwinning geboekt.

De stand is:	
1. Marseille	4-7
2. Nantes	4-7
3. Bordeaux	4-6
4. Metz	4-5
5. Brest	4-5
6. Lens	4-5
7. Paris SG	4-5
8. Toulouse	4-4
9. St. Etienne	4-4
10. Nice	4-4
11. Rennes	4-4
12. Sochaux	4-4
13. Lille	4-3
14. Auxerre	4-3
15. Laval	4-3
16. Toulon	4-3
17. Monaco	4-2
18. RC de Paris	4-2
19. Le Havre	4-2
20. Nancy	4-2

Resultaten van de tennis-kampioenschappen Nederland

SCHEVENINGEN — De Nederlandse tenniskampioenschappen zijn achter de rug. De volgende finale-wedstrijden werden gespeeld.

Heren enkelspel:
Christian Feenstra - Huub van Boeckel: 4-6, 7-6 (7-5), 6-7 (4-7), 6-2, 6-3.

Dames enkelspel:
Nicole Jagerman - Nanette Schutte: 4-6, 6-0, 6-3.

Dames dubbelspel:
Nicole Jagerman/Carin Bakum - Simone Schilder/Ingelise Driehuis: 6-2, 6-3.

Heren dubbelspel:
Huub van Boeckel/Menno Posting - Johan Verkamans/Tom Nijssen: 4-6, 6-2, 6-0.

Gemengd dubbelspel:
Ingelise Driehuis/Robert Jan Bierens - Simone Schilder/Tom Nijssen: 6-1, 6-3.

De achtste partij: Zet voor zet

LONDEN — Titelvrediger Gari Kasparov heeft vrijdagavond de achtste partij in de schaaktweekkamp om het wereldkampioenschap gewonnen. Uitdager Anatoli Karpov moest op de 31e zet opgeven wegens tijdoverschrijding. Dit is nog niet eerder gebeurd in de tweekamp-partijen tussen beide Sovjet-grootmeesters. Kasparov leidt nu met 4,5 tegen 3,5.

Wit: Kasparov Zwart: Karpov	
1. d2-d4	d5-d7
2. c2-c4	e7-e6
3. Pb1-c3	Lf8-e7
4. c4xd5	e6xd5
5. Lc1-f4	Pg8-f6
6. e2-e3	0-0
7. Lf1-d3	c7-c5
8. Pg1-f3	Pb8-c6
9. 0-0	Lc8-g4
10. d4xc5	Le7xc5
11. h2-h3	Lg4xf3
12. Dd1xf3	d5-d4
13. Pc3-e4	Lc5-e7
14. Ta1-d1	Dd8-a5
15. Pe4-g3	d4xe3
16. f2xe3	D4xa2
17. Pg3-f5	Da2-e6
18. Lf4-h6	Pf8-e8
19. Df3-h5	g7-g6
20. Dh5-g4	Pc6-a5
21. Dg4-g3	Le7-f6
22. Ld3-h5	Pe8-g7
23. Lh6xg7	Lf6xg7
24. Td1-d6	De6-h3
25. Pf5xg7	Db3xb5
26. Pg7xf5	Ta8-d8
27. Td6-f6	Td8-d2
28. Dg3-g5	Db5xb2
29. Kg1-h1	Kg8-h8
30. Pf5-d4	Td1xd4
31. Dg5xe5	

Zwart verliest door overschrijding van de tijdslimiet.

Na 5 races in Zweden:

Reintsema vijfde op het EK windsurfen

TOSTA — De Fransman Robert Nagy heeft de vijfde race van de strijd om het Europees kampioenschap windsurfen in Tosta (Zweden) gewonnen. Hij versterkte daarmee zijn leidende positie in het algemeen klassement. De Zweed Richard Almquist werd in die vijfde race tweede en de best geplaatste Nederlander Marcel Reintsema derde. In het algemeen klassement bezet Reintsema de vijfde plaats met 52,7 punten.

De uitslag vijfde race:
1. Robert Nagy (Fra); 2. Richard Almquist (Zwe); 3. Marcel Reintsema (Ned); 4. Gilles Calvet (Fra); 5. Paco Wirz (Ita); 10. Bart Verschoor (Ned); 19. Hans van Stekelenborg (Ned); 25. Peter-Paul Tellier (Ned).

De stand na vijf wedstrijden met aftrek van de slechtste wedstrijd:
1. Nagy 18,0
2. Calvet 19,7
3. Almquist 30,0
4. Eric Belot (Fra) 42,4
5. Reintsema 52,7
14. Verschoor 77,0
18. Tellier 93,0
29. Van Stekelenborg 147,0

Mancunians niet welkom

AMSTERDAM — Manchester United is niet welkom bij het toernooi dat het volgende weekinde in Zurich wordt gespeeld. De moeilijkheden die Britse supporters hebben veroorzaakt op de boot tussen Harwich en Hoek van Holland zijn de aanleiding tot de uitsluiting van de club uit Manchester.

In plaats van Manchester United zal nu Bayern München spelen. De andere deelnemers zijn AS Roma, Fluminense en Grasshoppers.

beurde bijvoorbeeld nog in de zesde partij.

De Nederlandse grootmeester Jan Timman waarschuwde echter voor de aanvalskracht van Kasparov. Timman zag op de elfde zet aankomen, dat zwart alles in het werk zou stellen ten einde de d-pion te elimineren, met het risico de rest van het veld te verontachtzamen. Later voegde Timman daar zelfs aan toe, dat hij niet graag in de schoenen van Karpov zou staan. Hij baseerde deze mening op de speelwijze van de voormalige wereldkampioen, die op ernstige onderschatting van de witte aanvalskracht duidde.

Timman kreeg gelijk. Langzaam bouwde Kasparov aan een voordeel. In het eindspel, met opvallend actieve dames, waren de lopers en paarden van het bord verdwenen. Kasparov beschikte over voldoende inzicht teneinde met zijn dame en toren Karpov in verwarring te brengen. De oudste van de twee probeerde nog tegenspel te bieden door met zijn dame ruimte te zoeken, maar vond die niet.

Morgen van start op Asiento-terrein:

Asiento organiseert weer haar jaarlijks voetbaltoernooi

Morgen zal voor de tweede maal onder de naam Asiento voetbaltoernooi, maar daarvoor beter bekend geworden als het 'Shell Super Plus-toernooi' (reeds langer dan 30 jaar) op het Rust en Burgh-terrein weer worden gevoetbald in toernooiverband. Om vier uur 's middags wordt middels een defilé het toernooi geopend.

Na enige woorden door verschillende bestuurders vangt het toernooi aan met een veteranen-wedstrijd tussen Quick '60 en Asiento. Na deze wedstrijd, die om 17.00 uur begint, is er een damesvoetbalwedstrijd tussen de dames van Vesta en Seru Grandi.

Het Asiento-toernooi duurt tot het eind van de maand oktober. Erdoen in totaal 14 teams mee in de A-klasse, welke is verdeeld over twee poules. In poule A spelen: Brandweer, Abrahams HCCC, DTS, Isla, Union Deportivo Portugez, Amorosa en Bandolino.

In poule B ontmoeten Indepediente, Mahuma, The Champs, Juristen, Angua, PSV en Pimpel elkaar. De bovenste twee van elke poule zullen via kruisfinales gaan uitmaken wie kampioen wordt van dit toernooi.

De veteranen-klasse kent zes teams: Asiento, Jong Colombia, Abrahams HCCC, De Koning, DOW en Quick '60.

Voor de B-klasse (dames-klasse) zijn vijf teams uitgeno-

Jan Rab komt in dienst van de KNVB

VEENENDAAL — Jan Rab mag per 1 oktober weg bij de amateurclub DOVO om als trainer in dienst te treden van de KNVB.

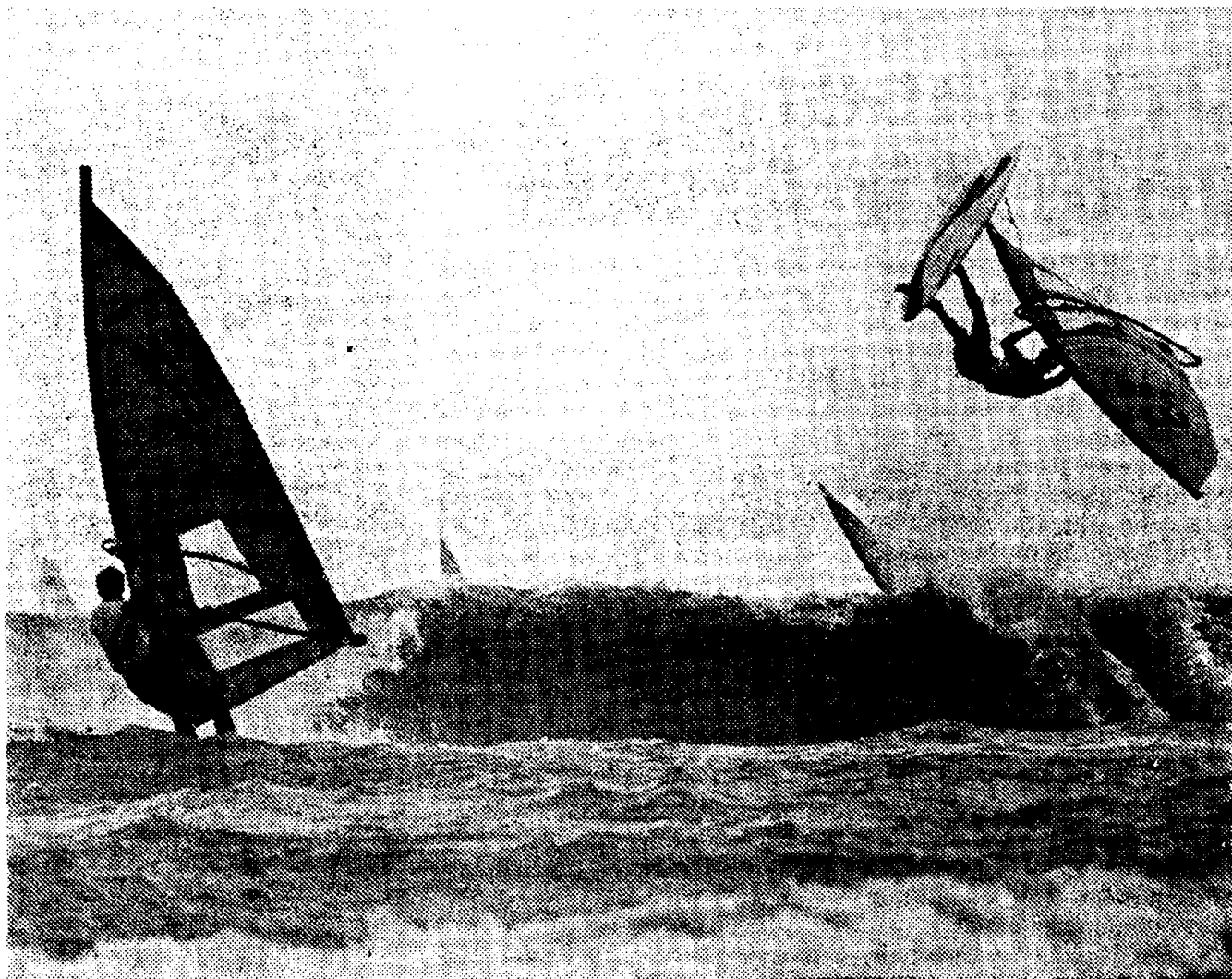
Rab werd door de bond gevraagd de technische leiding van Jong Oranje en het olympisch elftal op zich te nemen. DOVO is inmiddels op zoek gegaan naar een opvolger voor Rab, die o.a. trainer is geweest van Telstar.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag gespeelde wedstrijden voor de hoogste afdeling van het Amerikaanse baseball-competitie zijn:

AMERICAN LEAGUE
Cleveland Indians - Baltimore Orioles 3-2; Boston Red Sox - Detroit Tigers 8-5; Milwaukee Brewers - Chicago White Sox 4-3; Toronto Blue Jays - Texas Rangers 6-1; New York Yankees - Kansas City Royals 7-4; Seattle Mariners - Minnesota Twins 1-0; California Angels - Oakland A's 6-4.

NATIONAL LEAGUE
(1e) Montreal Expos - Chicago Cubs 5-2; (2e) Montreal Expos - Chicago Cubs 5-1; (1e) Pittsburgh Pirates - Philadelphia Phillies 6-5; (2e) Philadelphia Phillies - Pittsburgh Pirates 3-2; (1e) Cincinnati Reds - San Diego Padres 7-2; (2e) San Diego Padres - Cincinnati Reds 7-1; St. Louis Cardinals - New York Mets 4-2; Houston Astros - Atlanta Braves 3-0; San Francisco Giants - Los Angeles Dodgers 5-1.

SCHEVENINGEN - Voor de kust van Scheveningen kan men tegenwoordig surfers bezig zien die met hun plank volledig los komen van het water. Voor de ongeoefende surfers een levensgevaarlijke sport. Voor de kijkers op het strand een adembenemend gezicht.

digd: Vesta, Seru Grandi, Undeba, Jong Colombia en Buena Vista.

Het toernooi wordt in principe op elke maandag, dinsdag, donderdag en vrijdagavond gespeeld. Er vinden dan twee ontmoetingen plaats. Om half acht vangt de eerste wedstrijd aan en om ongeveer negen uur de tweede wedstrijd. Een ieder is van harte welkom op Rust en Burgh.

Van der Sterren Nederlands kampioen

DIEREN — Paul van der Sterren heeft donderdag het open Nederlands schaakkampioenschap 1986 volgens de verwachting gewonnen.

In de slotronde van het Othra-toernooi stelde de Nederlandse meester de eindzege veilig door een korte remise tegen Blees, die met een punt achterstand alleen op de tweede plaats finishte.

Naast de toernooi-zege voor Van der Sterren waren er in de slotronde nog drie in het oog springende prestaties. Nijboer boekte een snelle zege op de Joegoslaaf Alvir en behaalde daardoor zijn eerste meester-resultaat. Ook Grooten en de Westduitsler Podzielnij kwamen tot meester-resultaten. Voor Grooten, die het punt vlot deelde met Rini Kuifj, zal er echter nog een dergelijke prestatie in een gesloten toernooi moeten volgen, terwijl Podzielnij zich kan beperken tot wachten op toekenning van de meestertitel.

Burgemeester Den Bosch: op woensdag geen voetbal!

DEN BOSCH — Vertegenwoordigers van de spelersraad van FC Den Bosch hebben burgemeester B. van Zwieten van den Bosch in een persoonlijk onderhoud gevraagd toetstemming te geven voor de thuiswedstrijd tegen Feijenoord die volgende week woensdag op het programma stond. Van Zwieten heeft de wedstrijd verboden, omdat hij bang is voor ordeverstoringen.

De spelers kwamen tot deze unieke stap, omdat zij vinden dat zij als werknemers schade kunnen ondervinden van het niet doorgaan van de wedstrijd. De burgemeester van Den Bosch toonde begrip, maar bleef bij zijn standpunt. Wel stelde hij samen met de spelers een telegram op aan de KNVB, waarin een andere datum voor het treffen wordt bepleit: zondag 14 september.

De wedstrijd werd derhalve al op de tweede dag bereikt in een duel, waarin alles fout ging. "Op het laatst leek het doel nog klein, dan de bal", steunde Stan van Belkum. Ook van de blonde Leidenaar, die in het programma als Hollandse 'estrella' werd voorgesteld, straalde niets uit. Maar ook als hij wel een lichtend voorbeeld was geweest, dan nog was voor het team, dat vrijdag Canada tegemoet trad, de blamage onafwendbaar geweest. De blunders, foutieve passes, slechte schoten en almaar groeiende moedeloosheid werden in steeds hoger tempo gerepeteerd. Nederland kwam definitief onder de streep terecht. "We horen er niet meer bij", verzuchtte Van Belkum.

Daar werd tot verbazing van vooral de Canadezen, die elk doelpunt vieren als een overwinning, al vroeg in de wedstrijd duidelijk. Oranje, dat Ed van Es miste wegens een opnieuw opspelende blessure aan de borst, wakte geen moment de indruk over de eerste ellende heen te zijn. "Ik dacht dat de nederlaag tegen Frankrijk verwerkt was", meende bondscoach George Geurtsen toen onrecht. "Er is

Vroege goals van Rovina en Regales beslissend:

Sithoc na 2-0 winst op Victory Boys eerste ploeg voor de halve finales

WILLEMSTAD — Sithoc/Hubo, dat zich zoals bekend met de grootste moeite als laatste ploeg voor de eliminatie-ronde plaatste, is, ironisch genoeg, de eerste eerste-divisieploeg geworden die haar overgang naar de halve finales heeft zeker gesteld. De Collegialen zetten gisteravond de beslissende stap middels een alleszins overtuigende overwinning (2-0) op Victory Boys.

Laatstgenoemde ploeg bleek gisteravond een betrekkelijk gemakkelijke tegenstander voor Sithoc. Men voetbalde kramachtig, bang om vooral geen achterstand op te lopen en heeft daardoor niet veel kunnen inbrengen tegen een juist zelfverzekerd Sithoc dat gisteravond, behalve dat het over een gezonde dosis geloof in eigen kunnen beschikte, ook voetbal technisch goed op dreef was.

Met name de middenlinië waarin routinier Toy Filomena als speeldeler weer eens een glansrol vervulde en waar Glenn Kwidama voor het eerst weer sinds zijn terugkeer van het Feijenoord-avontuur iets van zijn kwaliteiten liet zien.

Raymond Rovina en Charlie Regales zorgden voor de doelpunten. De eerste viel reeds vroeg in de wedstrijd. Rovina speelde zich in de 12e minuut behendig voorbij twee verdedigers en versloeg doelman Waldi Graanoogst met een hardeschuit. Het enthousiasme bij Sithoc kende geen grenzen na dit vroe-

ge succes. De 780 toeschouwers kregen daarom geen reactie te zien van Victory Boys maar een verintensivering van de aanvallsacties van de Collegialen. Pas in de slotfase van de eerste helft kreeg Victory Boys gelegenheid wat tegengas te geven. Graanoogst moest in de 64e minuut voor de tweede keer de bal uit het net halen. Charlie Regales had de bal daarin gedeponoord. Regales zag zijn kans schoon tijdens

Asiento zoekt bridgers voor de dinsdagavond

WILLEMSTAD — De laatste maanden heeft bridgeclub 'Asiento' te lijden van een sterk teruglopend deelnemersveld op de wekelijkse bridge-dinsdag. Wat de oorzaken daarvan ook zijn - definitief vertrek naar het buitenland, drukke bezigheden elders, geen zin, etc. - het resultaat is droef: er komen steeds minder mensen op de dinsdagavond hetgeen het voor de anderen die wel komen ongezellig maakt. Met als gevolg dat die dan ook maar niet meer komen.

Wat we nodig hebben voor een gezellige bridge-avond is een redelijk aantal paren en of u nu lid bent van SOV Asiento of niet, is niet van belang. Iedereen is welkom!

Alle bridge-liefhebbers worden dan ook opgeroepen om dinsdagavond 19 augustus a.s. om 19.30 uur in grote getale naar Rust en Burgh te komen om het dinsdagavond-bridge weer nieuw leven in te blazen.

WK-waterpolo in Madrid:

Oranje kan kansen op eervolle plaats na het verlies tegen Canada (4-8) nu reeds vergeten

MADRID — Frankrijk sloeg donderdag deuken in het prestige van de Nederlandse waterpolo-selectie. Vrijdag was de ploeg total-loss na een botsing met het nietige Canada. Oranje kon de wereldtitelstrijd na twee dagen reeds als een flop beschouwen.

Nederland verloor nooit eerder in een belangrijk toernooi van Canada. Het kleine polo-land was plotseling een reus voor Nederland, dat met astronomische snelheid afgleed naar zeer bedenklijk niveau. Was de nederlaag al historisch, de cijfers van 4-8 versen hilarisch.

Het nulpunt werd derhalve al op de tweede dag bereikt in een duel, waarin alles fout ging. "Op het laatst leek het doel nog klein, dan de bal", steunde Stan van Belkum. Ook van de blonde Leidenaar, die in het programma als Hollandse 'estrella' werd voorgesteld, straalde niets uit. Maar ook als hij wel een lichtend voorbeeld was geweest, dan nog was voor het team, dat vrijdag Canada tegemoet trad, de blamage onafwendbaar geweest. De blunders, foutieve passes, slechte schoten en almaar groeiende moedeloosheid werden in steeds hoger tempo gerepeteerd. Nederland kwam definitief onder de streep terecht. "We horen er niet meer bij", verzuchtte Van Belkum.

Daar werd tot verbazing van vooral de Canadezen, die elk doelpunt vieren als een overwinning, al vroeg in de wedstrijd duidelijk. Oranje, dat Ed van Es miste wegens een opnieuw opspelende blessure aan de borst, wakte geen moment de indruk over de eerste ellende heen te zijn. "Ik dacht dat de nederlaag tegen Frankrijk verwerkt was", meende bondscoach George Geurtsen toen onrecht. "Er is

veel over gesproken. Maar je kunt niet blijven praten. Je gaat er vanuit, dat die gasten toch ook weten waarmee ze bezig zijn." Geurtsen had ook geen verklaring bij de hand voor het collectieve falen. Hij probeerde nog wel tijdens de wedstrijd met dubbel stemvolume spelers op fouten te wijzen en verbetering aan te brengen, in de derde periode gaf ook hij in navolging van zijn selectie de moed maar op. "Het is niet alleen gebrek aan kwaliteit, maar ook een complex van factoren. Alles gaat anders dan tijdens de voorbereiding. Ik weet ook niet waar het aan ligt."

Aan de mogelijkheden die de KNVB schept voor de waterpoloërs in ieder geval niet. Trainingsstages, buitenlandse trips, oefentoernooien, het lijkt niet op te kunnen, maar het lijkt evenmin een vervolg te kunnen krijgen als het er werkelijk op aankomt. Tegen Canada was er hooguit de eerste zeven minuten, die op 2-3 werd afgesloten, nog uitzicht op enig schamel eerherstel. Door twee keer de man meer uit te buiten (Monnekes en Pielstroom) kon Nederland even blijven, maar meer ook niet.

MALTA AMSTEL SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchubiweg) open vanaf 17.00 uur.

BASEBALL (AA-klasse)
17.30 uur Sta. Maria Pirates / Petromar vs Alpha / Mitsubishi;
20.30 uur Wild Cats / Banco di Caribe vs Sta. Rosa Indians / Variante - Sentro Deportivo Korsou.

ZONDAG
VOETBAL (Fedepro)
play-offs
16.00 uur Canisius Boys vs Vasco da Gama;
18.00 uur Centro Dominguito vs SUBT - Stadion Antoine Maduro.

JEUGDBASEBALL
10.00 uur Sta. Maria vs Choro;
13.00 uur Royal Scorpions vs Name;
16.00 uur Groot Kwartier vs Coco Rico - Don Nicho Hurtado Ballpark.

een scrimmage voor het doel. Hij kreeg de bal toegespeeld door Rovina en bepaalde de uiteindelijk-ke stand op 2-0.

Sithoc heeft met zijn overwinning zijn puntenaantal op zes gebracht en is daardoor onbereikbaar geworden voor twee van de deelnemende ploegen, namelijk SUBT en Undeba. Daardoor is het thans zeker van een plaats bij de eerste vier. De overwinning is de tweede voor de Collegialen in de eliminatie-ronde. Men speelt tweemaal gelijk. Het resultaat van gisteren heeft consequenties voor Victory Boys. Op de eerste plaats dat men nu met vier punten uit drie partijen gemakkelijk ingehaald kan worden. Op de tweede plaats dat SUBT en Undeba nu een iets meer rooskleuriger uitzicht hebben op een plaatsje in de halve finales. SUBT, en dat geldt uiteraard ook voor Undeba, maakt nu nog een redelijke kans op plaatsing. Zij moeten elkaar nog ontmoeten en dat houdt in dat één van de twee met de ander zou moeten afrekenen. De beide ploegen ontmoeten elkaar in de laatste wedstrijd van de eliminatie-ronde.

Maar SUBT moet dan wel van de voorronde-kampioen Centro Dominguito zien te winnen. Deze ploegen ontmoeten elkaar morgenavond.

In de tweede divisie kwamen Vesta en Centro Barber tegen elkaar uit. Laatstgenoemde ploeg leidde bij rust met 1-0 en won uiteindelijk met 4-0. De doelpunten werden gemaakt door Elcides Weert, Charlton Sambo en Haydel Job.

Bob Geldof over zijn rol in Live Aid:

"...De wereld heeft nog heel wat goed te maken tegenover Afrika..."

-I-: Je naam staat voor geloofwaardigheid, integriteit, hij trekt de mensen aan, omdat je buiten de politiek staat, buiten het gewone ontwikkelingshulpsysteem. Je zegt bijvoorbeeld altijd waar het op staat, en zelfs de mensen die het niet met je eens zijn hebben daar respect voor.

-G-: Het kost me ook geen moeite om eerlijk te zijn. Het is voor mij onmogelijk om onoprecht te zijn. Ik bedoel niet dat ik zo'n te gek figuur ben, iedereen heeft zijn fouten, maar ik kan gewoon geen spelletjes spelen. Daar word ik echt lichamelijk ziek van, daar kan ik niet van slapen. Wat mijn positie betreft: iedereen weet dat ik zanger ben, ik ben geen politicus. Dus niemand voelt zich bedreigd. Ik ben ook geen erg goede zanger, dus andere popsterren voelen zich ook niet bedreigd. Voor de Afrikanen ben ik gewoon iemand die ze geld komt brengen. Al met al vertegenwoordig ik alleen mezelf en al die mensen die me willen helpen bij het oplossen van het hongerprobleem.

-I-: Je hebt dus veel vrijheid.
-G-: Ja, als ik onderhandel heb ik nergens rekening mee te houden. Ik zeg gewoon: "Dit wil ik, en wel om de volgende redenen." Dat is alles. Als ze het niet zien zitten kunnen ze barsten. Ik heb het over iets waar niet over onderhandeld kan worden op de

traditionele manier, via omwegen.

-I-: Volgens het Live-Aid-boek heeft Europa de laatste tijd 375 miljoen dollar uitgegeven om 2 miljoen ton voedsel te vernietigen. Die cijfers lijken me wat overdreven, maar het staat vast dat er enorm veel voedsel wordt vernietigd om de prijs van landbouwproducten hoog te houden.

-G-: Voor mij - en voor de meeste mensen, denk ik - is het moreel volkomen onaanvaardbaar. Het is ook onbegrijpelijk. Waar slaat zo iets in godsnaam op? Ik kan er geen enkele rechtvaardiging voor bedenken, rationeel, moreel, of financieel. In plaats van het voedsel op te slaan kun je het beter weggeven. Dan blijft de prijs toch wel hoog, want je verklaart het overschot waardeloos omdat het onverkoopbaar is. Nu zijn er boeren die graan verbouwen waar niemand iets aan heeft.

-I-: Er zijn zelfs boeren die subsidie krijgen als ze iets niet verbouwen.

-G-: Ja, dat is helemaal ongeloflijk. De boeren zelf vinden het afschrikjend. Al die boeren in Amerika die failliet gaan, dat heeft er ook mee te maken, die dingen houden verband met elkaar. We moeten eens goed gaan nadenken over het landbouwbeleid in de wereld, want in de toe-

komst zullen ze zeggen dat er genoeg voedsel verbouwd werd om de hele wereld te voeden, terwijl er tegelijkertijd mensen van de honger stierven.

-I-: Er zijn critici die "DO THEY KNOW IT'S CHRISTMAS" en "WE ARE THE WORLD" slechte nummers vonden. Creil Marcus bijvoorbeeld; hij schreef ook dat de mensen die meededen aan USA For Africa hun eigen belangen voor ogen hadden. Hij zei: "De Ethiopiërs hebben niets te eten, maar artiesten eten dank zij hun ellende".

-G-: Ik erger me daaraan. Wat maakt het uit? Een aantal mensen komt samen in een studio, en het eindresultaat is dat miljoenen geholpen kunnen worden. In Engeland zijn er ook journalisten die me haten - De New Musical Express bijvoorbeeld. Ze vallen me voortdurend aan, vanaf het begin al. Ze zeggen dat ik ermee begonnen ben om mijn carrière nieuw leven in te blazen. Ik vergelijk dat altijd met Demis Roussos: denk je dat hij die kaping van het vliegtuig waar hij in zat op touw heeft gezet om zijn carrière te redden? Een beetje overdreven lijkt me. (hij lacht).

-I-: Volgens plan komt er over 6 maanden een eind aan het Band Aid-project; zou je liever willen dat het doorging? Dat het net zo iets werd als de beweging

van de jaren zestig?

-G-: Ik weet het niet. Ja en neen. Ik ben bang dat het allemaal te politiek zou worden, dat zo'n beweging zich zou verliezen in bijzaken, onbelangrijke details zoals een staking van mijnwerkers. We hebben het hier over iets dat de wereld aangaat. Om de aandacht te trekken hebben we gebruik gemaakt van de vergankelijke glorie van popsterren, we hebben de zaak een beetje overdreven om de mensen te mobiliseren, en daarom denk ik dat de aandacht snel zal verflauwen. De mensen raken gauw op iets uitgekeken. Die Live-Aid-dag heeft de mensen diep geraakt, sommigen waren er echt kapot van, maar dat wil nog niet zeggen dat iedereen nu opeens wakker is en een andere levensfilosofie heeft.

-I-: Je hebt gezegd dat je niets te maken wilt hebben met nationalisme, maar je komt er niet on-

Vorige week hebben we in deze rubriek aandacht geschonken aan het muzikale verleden van Bob Geldof en zijn Boomtown Rats. In deze aflevering komt hij zelf aan het woord over zijn rol als initiatiefnemer tot het organiseren van Live Aid (de twee superconcerten waarmee miljoenen dollars voor Afrika werden ingezameld) en zijn visie op dit gebeuren.

deruit, blijkbaar. In het Live Aid-boek wordt Japan bekritiseerd omdat het zo weinig gaf, en je hebt het over Rusland's wanhopige poging om een reputatie van cynisme, bedrog en wapenhandel in stand te houden.

-G-: Ik probeer ze gewoon te provoceren. Ik ben erg kwaad over de manier waarop de Russen op Live Aid hebben gereageerd. We vroegen of ze mee wilden doen, ze zeiden dat ze het uit zouden zenden, en ze logen gewoon. (Het programma werd niet uitgezonden). Dus viel ik ze aan. Ze hebben nu volgens eigen zeggen 110 miljoen dollar bijgedragen (volgens statistieken van de VN heeft Rusland slechts 15 miljoen aan voedselhulp bijgedragen), in de vorm van voedsel dan, maar als je nagaat hoe groot dat land is, en als je zo groot bent, is je verantwoordelijkheid ook groot, hebben ze hun best niet bepaald gedaan. De Russische houding was leugenachtig, en ik zie niet in waarom ik dat niet mag zeggen.

-I-: Hoe verliepen je contacten met de Amerikaanse autoriteiten?

-G-: Ik heb er heel veel van geleerd. Ik dacht dat het allemaal heel ingewikkeld zou worden, alles via via, maar zo ging het niet: alles was heel direct. Het gaat de Amerikanen maar om één ding: hoe kunnen ze jou gebruiken? Het is gewoon handel. Sommige dingen kunnen wel, andere niet. Washington was ongeveer zoals ik het verwacht had. De Republikeinen en de Democraten probeerden elkaar voortdurend vliegen af te vangen, maar ja, zo is het spel nu eenmaal. Dat kan me niets schelen. De ene zei tegen me: "Met hem moet je niet praten, dat is een Republikein", en de volgende zei: "Pas toch op voor die ene, dat is een Democraat".

Het bekende machtsspel. Toch was iedereen tevreden over de afspraken tussen onze organisatie en de mensen van US-Aid. Zij geven het meeste van iedereen aan Afrika, en als je niet met hen wilt werken kun je het wel vergeten. -I-: Je hebt zowel Reagan als Gorbatsjov om een verklaring over Live-Aid gevraagd. Hoe liep dat af?

-G-: Waar het op neer kwam is dat zij het wel wilden doen als Thatcher het ook deed. Net als in

de popmuziek. Iedereen vraagt eerst wie er nog meer meedoet. "Oh ja?" zeggen ze dan, "dan doen wij ook mee". Een aantal popsterren had aanvankelijk zijn twijfels.

-I-: Je hebt een aantal Amerikaanse sterren benaderd voor de plaat, maar je kwam niet veel verder dan hun managers. Wat vind je daarvan?

-G-: In sommige gevallen ben ik nogal kwaad geworden. En dan zei ik gewoon tegen mezelf: "Laat ze barsten". Sommige artiesten en managers hebben me enorm geholpen, en anderen hebben zich als grote klootzakken gedragen. Ik ben blij dat USA For Africa er gekomen is, want die Amerikaanse plaat had ik nooit kunnen regelen. Ik heb het wel geprobeerd. Ik heb Cyndi Lauper gebeld en Hall & Oates en die zeiden meteen ja. Maar anderen twijfelden, en weer anderen weigerden, terwijl ze toch later bij de USA For Africa waren. Voor hen was ik gewoon een vrij onbekende zanger. Ze zullen wel vaker worden opgebeld, en zoals John Lennon al zei, als je niet uitkijkt, doe je op het laatst alleen nog maar benefietdingen. Ze kenden me niet. Maar ja, als Ken Kragen hen belt, dan piepen ze wel anders. Dan weten ze dat Lionel en Quincy ook meedoen, en dan zitten ze goed.

-I-: Vlak voor de mensen van USA For Africa met de opnames begonnen heb je ze toegesproken, je vertelde dat je met het hele project was begonnen om later, als het verhaal van die hongersnood wordt verteld, te kunnen zeggen dat het in ieder geval niet aan jou heeft gelegen. Voelde je je schuldig en ben je nu tevreden over jezelf?

-G-: Ik was tevreden op het moment dat ik de eerste Band Aid-boot zag. Het was een enorm gevaarte, hij zat tot de nok toe vol... En Live-Aid was ook heel bevredigend. Maar toch heeft de wereld nog heel wat goed te maken tegenover Afrika. Hetzelfde geldt trouwens voor de Joden. Ik bedoel dat ik een van die lui had willen zijn die mensen van de gaskamers redden of ze de kampen uit smokkelden. Als onze daden beoordeeld werden door de geschiedschrijvers van de toekomst zou ik tegen ze willen zeggen: "Ik heb geprobeerd de aandacht van de wereld op dit probleem te richten. Ik wilde alle geringen erbij betrekken, ik probeerde een wereldomvattend hulpprogramma op touw te zetten dat zo snel mogelijk effect zou hebben."

-I-: Ben je daarin geslaagd?

-G-: Neen, maar we hebben toch heel wat tot stand gebracht. -I-: Voel je je weleens een held?

-G-: Nooit, nooit, nooit. Soms vraag ik me weleens af waar ik nu mee bezig ben, of ik het recht eigenlijk wel heb. Toen ik op dat podium stond met Bowie en Townsend en McCartney flitste het door me heen: "Ik zou hier helemaal niet moeten staan".

-I-: Na Live Aid zei je: "Ik heb mijn uiterste best gedaan. Verder kan ik niet gaan".

-G-: Ja, als je de grootste popsterren bij elkaar haalt en ervoor zorgt dat ze live spelen, terwijl de hele wereld kijkt en luistert, dan heb je alles uit de popmuziek gehaald wat er in zit.

-I-: Gaat Band Aid als organisatie verder?

-G-: Neen, we houden ermee op als het geld op is. Ik ben tegen instellingen, ik heb er een instinctieve afkeer van. Band Aid mag nooit een instituut worden. Je kunt de hele actie vergelijken met een vallende ster - een schitterende lichtflits, die na een seconde uitdooft, maar nooit wordt vergeten.

Bronnen: Muziekblad Oor, Popencyclopedie, Rolling Stone.

Pakkerdjes

George,

Dank voor de Canadese kettingbrief. Hoop dat je het overleeft met of zonder glimlach.

J.

C.,

geniet er nu van harte van, het is je gegund.

S.

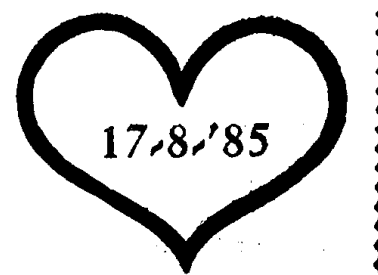
Lekkerbek,

Wanneer gaan we weer eens gezellig samen eten? Vanaf volgende week kan dat des avonds ook in De Dissel. Een goede gelegenheid een oud lekkerbek-gebruik weer in ere te herstellen. Je hoort van me, Andere lekkerbek.

Geuze,

kom nou terug, je eten wordt koud.

Speedy.

Wim,

Je klaagt dat ondanks goede zorgen jouw planten geel worden. Maar je hebt toch nog wel groene verf in de garage staan? Probeer het eens, sukses ermee. Huisvriend.

Lieve Yuppie,

Ik zal nooit meer zeggen dat je vriendjes eng zijn! (Ik denk 't wel)

Je zus.

Beste Inge.

Hopelijk gaat het dit jaar beter op school.

Veel sukses hoor.

Mamma.

DCC'ers

Morgen vroeg de bedden uit Voor de duik bij Boca Fluit Theo neemt zijn bootje mee Dan zijn de kinders ook tevrede.

Beste H.

Graag m'n koffie-molen aan je geleend, maar wil hem ook graag terug!

H.

Lieve A.,

Bedankt voor de halsband, vlooien-spuut, shampoo, dierenarts, botjes, melk, schoonmaak en onze hele fijne slaapplek.

De Stoute Kabouters Happy en Lucky.

Beste H.

Kom je zondag bij me spelen? Het schepnetje staat klaar. Thee gratis.

H.

Arabier

Ik hoef geen food processor Ik heb jou toch...

Ikke

Dag Sandra,

De vakantie al weer voorbij; je gaat terug naar je studentenflat. Jammer, maar het is niet anders. Pas goed op je zelf, goede reis en veel succes.

Je ouders.

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

PAKKERDJES

door Peter Paap

KARIKARI

997 — "Een zumbi is de ziel van iemand die anderen in zijn leven veel kwaad heeft gedaan en in de hel niet wordt toegelaten; hij stoort er te veel. Hij moet rondzwerven en wordt overal geweerd."

998 — "Het is eens gebeurd dat een leguaan al in de pan lag, eruit sprong en wegliep." Sterk staaltje.

999 — Wie een houten pijp rijk was, rookte die soms alleen op zon- en feestdagen; in de week een stenen pijp.

1000 — Instruktie aan de gouverneur anno 1767: "... weere alle wreedheid van de behandeling der Neger Slaven".

1001 — "Twee mensen die erg veel van elkaar houden, moeten het voornaamste niet vergeten en dat is: medelijden hebben met elkaar, want dat is de sleutel van het leven". Hmmm!

1002 — Touw of werk, gedrenkt in eiwit, bind je op een rug die pijn doet van te lang in een zelfde houding zitten.

1003 — Fon Kabé'i Locha, Stuiverkop, wordt zo genoemd, omdat zijn hoofd nogal hoekig is.

1004 — "Als een tweelingskind je buik gepakt heeft, moet je het met zoete woordjes overhalen over die buik te strijken. Helpt dat niet, drink dan een aftreksel van zeven kruiden".

1005 — Op de hoek van de weg naar Noordkant liggen Indianen begraven, heel veel en wat richting betreft, telkens om en om.

1006 — "Niet alle mannen geven de voorkeur aan een ongerept meisje; want misschien krijgt ze bij het huwelijk de smaak te pakken en gaat ze de hort op".

1007 — Boven een deur zag ik aan de binnenkant een kruisbeeldje hangen, een hoefijzer en een open schaar.

1008 — De gewone man die stierf werd op de knoek per karretje, getrokken door een ezel of muilezel, vervoerd; de shon per ruitje of sjers, getrokken door een paard.

1009 — De echte Curaçaose koffie moet zwart zijn, sterk en met een tikkeltje pijpkaneel om de persoon aan huis te binden.

1010 — Ook bekende personen als artsen kunnen bij montament worden opgeroepen om hen te consulteren.

1011 — Isidó Belec was een man die uitsluitend met zijn hoofd vocht: één stoot en de tegenstander lag op de grond.

1012 — Leaders bemerken wel, dat de brua diep ingeworteld zit, maar bagetellisen haar uit vrees er zwaar op te moeten studeren.

1013 — Om het reservoir van Patrik met water te vullen, liet men muilezels met tonnetjes door het meertje lopen; die kwamen dan met gevulde tonnetjes naar de top van de berg.

1014 — Oude doodgravers geven wel toe, dat zij oudtijds een lucratief handeltje hadden in mensen-beenderen.

1015 — Soms vertonen bomen een witte schimmel op de bast. "Dat zijn sporen van een zombi".

1016 — "Als het heel lang droog bleef en er dreigde een bui, dan gingen twee of drie hoornblazers en chapi-spelers rond om regen af te roepen.

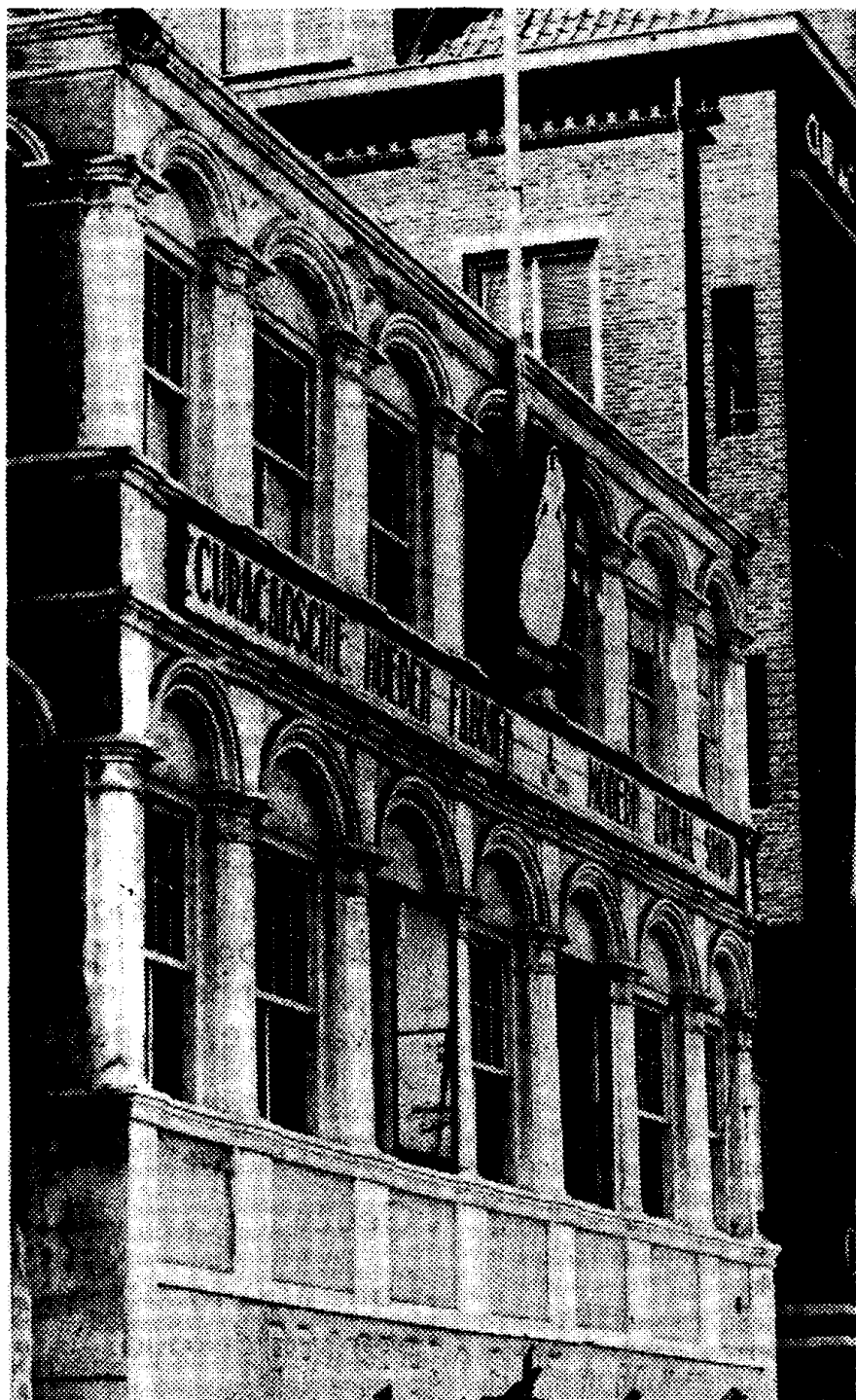
1017 — Inhammen op Aruba met begrijpelijke namen: Boka di Kalkof, daar stond een kalkoven. Boka di Ingles, daar is een Engelsman verdrinken en begraven; in Boka Slepdo, slippen.

1018 — "Een man zeieen tegen een bruvrouw, dat hij haar een trap zou geven en prompt werd zijn been ziek. Die vrouw zelf heeft het genezen".

1019 — Op San Juan leefde een man Agustín, die expert was in het snijden van fluiten.

1020 — "Kenners beweren, dat een ezel door zijn bewegingen en gedrag ook aan geeft, waar in een knoek zoet water in de grond zit".

PAUL BRENEKER

John de Pool, 'Zo was Curaçao', Amsterdam: S. Emmering, 1985, herdruk in de 'Antilliaanse Reeks' van de Nederlandse vertaling (door Colá Debrot, Henk Dennert en Prof. Dr. J.A. van Praag) van Del Curaçao que se va (1935), verschenen in 'Antilliaanse Cahiers', jrg. IV (1961), nrs. 1 t/m 4. 428 blz. ISBN 90.60.33.551.4., prijs Naf. 38,...

"Men zou het Curaçaose leven van een halve eeuw geleden 'idyllisch' kunnen noemen. Ontegengesteld was het patriarchaal, genoeglijk en rustig. Ondanks de verscheidenheid van kringen die door bijzondere gevoelens of bepaalde affiniteiten clans vormden, bestond deze gemeenschap uit één grote familie".

Deze 'grote familie' van, inmiddels, een eeuw geleden wordt door John de Pool geportretteerd in zijn bemaalde *Del Curaçao que se va* (páginas arrancadas de 'El libro de mis recuerdos' - herinneringen aan "het Curaçao dat aan het verdwijnen is", en nu reeds lang is verdwenen. Deze mémoires verschenen oorspronkelijk in 1935 bij de Chileense uitgeverij Editorial Ercilla (Santiago de Chile). Bijna dertig jaar later verscheen een Nederlandse vertaling (van Colá Debrot, Henk Dennert en Prof. Dr. J.A. van Praag) onder de titel "Zo was Cu-

John de Pool

"Nuestra decadencia cultural y la esperanza de su renacimiento"

DE POOL begint zijn lange artikel met de volgende vragen: ¿Qué se ha hecho nuestra antigua cultura? ¿Por arte de qué encantamiento se ha convertido en humo y evaporándose, se ha ido a perder en la región de las causas que fueron? ¿Qué influencia la ha ahuyentado? ¿Qué fantasma la ha perseguido? ¿Qué sutil e invisible veneno saturó la atmósfera, qué provocó el letargo que había de terminar en muerte?

In het tweede gedeelte van zijn artikel, de daarop volgende week, geeft De Pool een antwoord op zijn vragen. Hieruit zijn de volgende citaten:

¿A qué se debe esta decadencia? Al tratar de analizar las causas que acabaron con nuestra tradición de cultura, debemos eliminar el bienestar material que trajo la industria del petróleo al fundar sus refinarias en nuestra isla. Aunque el súbito bienestar y la opulencia rápida, por ley natural trajeron su cortejo de inconvenientes, hay que reconocer que cuando llegó el capital que fomentó ese bienestar, ya había desaparecido el último vestigio de nuestras manifestaciones culturales. Creemos que la causa se ha de encontrar, no en condiciones imperantes de orden material, sino en un retroceso psicológico, que por no estar aparente a los ojos del cuerpo, fué pasando desapercibido, pero realizando con eficacia su obra demolidora. Es indudable que uno de los factores de mayor fuerza destructora, fué la desaparición, sin sustitución, de los centros particulares de enseñanza. Los países vecinos, cuyos gobiernos, más atentos que el nuestro al desenvolvimiento espiritual de sus respectivos gobernados, fomentaron la educación superior, creando universidades, fundando colegios,

organizando academias, museos y conservatorios, y abriendo los brazos a todo lo que podría engendrar espíritu de cultura. Esa circunstancia disminuyó la asistencia de los alumnos extranjeros a nuestros colegios, acabando por asfixiarlos y hacerlos desaparecer. A la desaparición de estos centros docentes, se acabó también el estímulo derivado de la competencia en los resultados, de la rivalidad entre los alumnos y el entusiasmo entre los alumnos y el entusiasmo entre los familiares, por los éxitos obtenidos. Por otro lado, nuestros gobiernos sin mayor interés en las cosas de la isla, salvo lo que podría traslucir en Holanda, imbuidos en sus métodos educativos implantados con enorme éxito en la metrópoli europea, no se dieron cuenta de la enorme diferencia psicológica que existe entre nosotros y ellos, se esforzaron siempre en implantar en Curaçao idénticos procedimientos educativos que no en el mundo, factores importantísimos, junto con el interés, para el feliz desarrollo de toda obra. Era, pues, natural y enteramente lógico que en este ambiente de indiferentismo se muriera el culto a lo espiritual. El cultivo de las bellas artes, el amor a la lectura, todas las conquistas logradas en épocas pasadas, desaparecieron como dotes de la colectividad, quedando con afición de unos pocos, cuyos temperamentos rebeldes, pudieron resistir la obra de la decadencia.

Pero, la esperanza se reafirmó y la visión del renacimiento se ha hecho más definida y clara. Existe hoy en Curaçao una agrupación, que considero de grande potencia cultural. Me refiero al Roomsche Katholieke Volksbond. De su seno está saliendo los elementos que han de ser mañana los pilares de la nueva cultura. Prescindiendo, por el momento de su índole religiosa y concretándonos a sus esfuerzos sociales, es innegable su influencia en la formación de esa clase media, tan imprescindiblemente necesaria para el desarrollo de todo pueblo. Y de esa clase media, que a esfuerzos propios está escalando las gradas sociales, ha de salir también las actividades de todo orden, tan indispensables para el desarrollo de la personalidad de cualquier comunidad. Es muy posible que su manifestación más genuina, por ser la más pública, sea su órgano «LA UNIÓN», semanario moderno, bien dirigido, bien redactado, que trata en editoriales serios y moderados, con laudable imparcialidad, asuntos de caracteres generales, temas y locales, ya internacionales, con un sentido de comprensión que indica una incipiente cultura.

una serie de informaciones, que bien pudieran encontrarse en cualquier enciclopedia moderna. Este procedimiento, no llegó siquiera a la altura de educación, y mucho menos a cultura. Faltaban para ello todos los factores importantes e indispensables. No habría que decir que dentro del plan de instrucción nunca entró nada que cultivara el espíritu. El gobierno nunca pensó en el entrenamiento para ese servicio, de jóvenes curazoleños, que pudieran hacerse cargo de estos puestos.

Lo que demuestra que elementos siempre hubo, pero faltó a su debido tiempo, la visión perfecta de nuestras necesidades, y no se entrenó un cuerpo de profesores y maestros, capaces de comprender nuestra psiquis y desarrollar nuestra potencialidad. Hubiéramos tenido a nuestra disposición, de haberlo hecho así entusiasmo, orgullo y decisión, factores importantísimos, junto con el interés, para el feliz desarrollo de toda obra. Era, pues, natural y enteramente lógico que en este ambiente de indiferentismo se muriera el culto a lo espiritual. El cultivo de las bellas artes, el amor a la lectura, todas las conquistas logradas en épocas pasadas, desaparecieron como dotes de la colectividad, quedando con afición de unos pocos, cuyos temperamentos rebeldes, pudieron resistir la obra de la decadencia.

Pero, la esperanza se reafirmó y la visión del renacimiento se ha hecho más definida y clara. Existe hoy en Curaçao una agrupación, que considero de grande potencia cultural. Me refiero al Roomsche Katholieke Volksbond. De su seno está saliendo los elementos que han de ser mañana los pilares de la nueva cultura. Prescindiendo, por el momento de su índole religiosa y concretándonos a sus esfuerzos sociales, es innegable su influencia en la formación de esa clase media, tan imprescindiblemente necesaria para el desarrollo de todo pueblo. Y de esa clase media, que a esfuerzos propios está escalando las gradas sociales, ha de salir también las actividades de todo orden, tan indispensables para el desarrollo de la personalidad de cualquier comunidad. Es muy posible que su manifestación más genuina, por ser la más pública, sea su órgano «LA UNIÓN», semanario moderno, bien dirigido, bien redactado, que trata en editoriales serios y moderados, con laudable imparcialidad, asuntos de caracteres generales, temas y locales, ya internacionales, con un sentido de comprensión que indica una incipiente cultura.

Pero si mañana, el renacimiento cultural de Curaçao, hoy una esperanza, llegara a cristalizar en hermosa realidad, sobra la gran entrada principal de ese templo espiritual, habrá de grabarse el nombre de Monseigneur MICHAEL GREGORIUS VUYLSTEKE, nombre querido, que a la par del corazón de los habitantes, está indeleblemente grabado en la historia de Curaçao.

Panamá, Julio 1931
JOHN DE POOL

"Een daad van herstel voor een onvergeeflijke vergeetachtigheid" Del Curaçao que se va

raçao" in *Antilliaanse Cahiers* jaargang IV (1961), nrs. 1 t/m 4. Deze beide uitgaven zijn al lange tijd nog uitsluitend antiquarisch te bemachtigen. In 1982 werd op Curaçao een fotografische herdruk van de Pool's mémoires in de oorspronkelijke taal 'verzorgd', overigens zonder enige toelichting van welke aard dan ook. De herdruk die onlangs verscheen van de Nederlandse versie is in dit opzicht beduidend beter verzorgd: deze bevat een bijzonder uitgebreid en handzaam personen- en zakenregister, alsmede een 'voorwoord' dat Colá Debrot reeds schreef in 1977 - plannen voor een heruitgave blijken allang te bestaan. De Curaçaose 'grote familie' van De Pool ligt nu dus weer binnen handbereik.

De 'grote familie' die De Pool voor ogen had, was zeker niet de hele Curaçaose bevolking, maar uitsluitend de Curaçaose blanke, dan wel lichtgekleurde bovenlaag, de (vroegere) plantage- en handelsfamilies, of, zoals De Pool ze noemt, 'de beter gesitueerden', 'de ontwikkelde en beschaafde families', 'de hogere klasse' met als belangrijkste kenmerken 'gratie, kunstzinnigheid en schoonheid'. 'Het volk', 'de ongeorganiseerde massa' (De Pools woordkeus) stond buiten die 'éne grote familie', of beter 'daarom'. De Pools' herinneringen aan en kennis van het leven van de Afro-Antilliaanse groep zijn zeer beperkt en met name de waardeering in deze is min. Illustratief is de volgende opmerking wanneer "Nachtwake en Doderitueel" ter sprake komen. "Het belachelijkst, vaak ook komiek, waren de beroepshuipartijen. Bij ontwikkelde en beschaafde families werden deze toneeltjes niet toegestaan, maar bij het overige volk voelde de naaste familie het als een belediging of smaad, wanneer de emotie van de beroepswedder ook maar het minst werd beknot. Dit leidde tot werkelijk lachwekkende scènes." (blz. 64, waarna één van de vele anekdotes die het boek rijk is, volgt).

Nauw verbonden met deze deprecie van de 'volkse' cultuur - waaronder 'ocho día', 'seu' en 'tambú' -, is De Pools' waardeering voor de beschavende werking van de Apostolische Missie die aan de excessen van de Afro-Antilliaanse mens paal en perk stelde. ("... de Apostolische Missie, inderdaad de enige kracht, die zich ten volle gewijid heeft aan de vooruitgang en ontwikkeling van de grote massa". (blz. 55) "Er bestaat geen twijfel aan, dat dank zij de geloofsijver, het doorzettingsvermogen en de preken van de Apostolische Missie het half-barbaarse ritueel, waarvan de benaming boven dit hoofdstuk staat ('ocho día'), verdwenen is. Dat mengsel van Afrikaans bijgeloof en katholieke ceremoniën, waarbij nog een tikkeltje hekserij kwam en dat de naam droeg van 'ocho día', acht dagen, was iets dat, naar mijn oordeel, meer in strijd was met de beschaving dan de zo gehekelde dans van de 'Tamboe'" (blz. 72). Dergelijke opmerkingen lopen als een rode draad door de bladzijden uit De Pools' *El libro de mis recuerdos* en contrasteren scherp met zijn beschrijving van de 'beschaving' van die 'éne grote familie'.

In ruim vijfentwintig hoofdstukken tekent De Pool de moraal, zeden en gewoontes die het leven tussen c. 1860 en 1890 gekarakteriseerd zouden hebben. Alle mogelijke aspecten komen aan de orde, overwegend met enige melancholie in herinnering gebracht en met een veelbaarder gevoelen verlevendigd met anekdotes, het eten en drinken, de mode, huisversieringen, dansen en muziek, verlovings- en huwelijken, begrafenissen, portretten, et cetera. Hierna volgen in een vrijwel even groot aantal hoofdstukken herinneringen aan personen en instellingen die voor De Pool als dragers en symbolen van de genoemde beschaving gelden, de 'Buitensociëit', verschillende particuliere scholen, Don Agustín Bethencourt, Doctor Capriles, Sjon Abraham Chumaceiro, Sjon 'Lou' Maduro, Pater Baralt, Sjon Wein Hoyer et cetera. De portretten die De Pool van belangrijke personen uit de Curaçaose samenleving van de vorige eeuw met woorden tekent, eindigen alle met een min of meer gelijklopende, beschuldigende opmerking aan het adres van Curaçao (in de jaren dertig). Illustratief in deze zijn de laatste regels van het hoofdstuk gewijd aan Sjon 'Nene' Gorsira. "Hij raakt in vergetelheid, zoals zove-

len, die hem voor zijn gegaan op hun laatste reis en wier namen niet te boek werden gesteld. Zij immers hebben voor onze vooruitgang gewerkt en helpen ons nu nog, niet door hun lichamelijke aanwezigheid of hun geestelijke werkzaamheid, maar door het voorbeeld, dat zij ons hebben voorgedaan." (blz. 293).

De kritiek is duidelijk, het Curaçao in de dagen dat De Pool *Del Curaçao que se va* schreef, ontbeert dergelijke stimulerende grootheden (met uitzondering dan van hen die de Apostolische Missie vormden). "Een onvergeeflijke vergeetachtigheid" zou de Curaçaose samenleving van de jaren '30 karakteriseren. 'Onvergeeflijk' maar door het 'vergeten' van het (vermeende) hoge culturele en intellectuele peil van 'toen', die van de twintigste eeuw wel moest dalen. De Pool spreekt in deze onder meer van 'culturele ontreding' en 'materialistisch passivisme'.

Her en der verspreid door het dikke boek (ruim 400 bladzijden) laten zich gedachten vinden die wijzen naar achterliggende 'oorzaken' van deze vergeetachtigheid. De onvermijdelijke 'veranderingen in mode en techniek' (blz. 35) en "de geweldige 'boom' van de olie" (blz. 120) zijn mede schuld aan de door De Pool geconstateerde achteruitgang, maar zijn kritiek richt zich toch slechts zijdelings op deze fenomenen. Er is een andere schuldige. Die schuldige is het koloniale moederland: Nederland.

Nederland wordt niet rechtstreeks als hoofdverdachte ten tonele gevoerd, maar indirekt. Nederland wordt vertegenwoordigd door het gouvernement. De uithalen naar deze koloniale instelling zijn overeenkomstig de eisen die De Pool stelt aan krachtige kritiek in het algemeen: " (...) op beschaafde trant geschreven, sarcastisch of ironisch, zo men wil, maar steeds binnen de grenzen van de goede vorm en de correctheid" (blz. 395). In de ogen van De Pool is het gouvernement de aangewezen grootheid om de beroemdheden uit de vorige eeuw te eren en in de gedachten van de mensen te houden, maar laat zij dit na. Zoals in het geval van Sjon Wein Hoyer, "Zal het gouvernement nog eens een onderscheiding op zijn borst spelden als officiële erkenning van zijn verdiensten? Erkennen wij wel de waarde van de intelligentie of waarden van materieel terrein?" (blz. 314). Voor De Pool is de belangrijkste, maar de door het gouvernement tevens meest verwaarloosde manier om het culturele en intellectuele peil van de dagen van weleer te continueren *en gemeengoed te maken: het onderwijs*.

De Pool besteedt ruim aandacht aan particuliere initiatieven uit de vorige eeuw - met name aan de 'Skol di Civilizadò' onder leiding van J.N. Malo - om kinderen van vroegere slaven onderwijs te geven, *algemene beschaving en burgerzin bij te brengen. Die taak had het gouvernement op zich moeten nemen, terwijl dit nu onder moeilijke omstandigheden, dikwijls met tegenwerking van dat gouvernement en met beperkte financiële middelen werd gepoogd door particulieren, maar vooral door*

de Apostolische Missie.

"Meer dan eens heb ik het al gezegd, nooit zal ik moe worden het werk van de apostolische missie te prijzen. Het geduld, de tact - misschien niet individueel, maar zeker collectief - het talent en het doorzettingsvermogen hebben, uit wat zestig jaar geleden een ongeorganiseerde massa was, een klasse geschapen. (...) een collectiviteit te hebben getraind tot het juiste gebruik van de burgerzin." (blz. 204)

In het verlengde van deze lovende woorden staat De Pools onwrikbare overtuiging dat door de ontbrekende steun van het gouvernement, dan wel de Nederlandse regering, deze inspanning van de Missie het Curaçaose volk echter niet op het niveau van die 'éne grote familie' van een halve eeuw daarvoor heeft kunnen brengen, of ook maar enigszins een dergelijke grootsociale elite heeft kunnen voortbrengen in de jaren '30.

Als een thema in een roman opgebouwd door motieven, vormt zich dit beeld van De Pools visie in *Zo was Curaçao*. Veel expliciter is De Pool in zijn bijdrage "Nuestra decadencia cultural y la esperanza de su renacimiento" in *La Unión*, 6 en 13 augustus 1931, op de gehele voorpagina van deze nummers. Deze bijdrage is, naar ik meen, geheel in vergeetelheid geraakt en wordt hier gedeeltelijk herdrukt. De eerste helft (6 augustus 1931) is in feite *Del Curaçao que se va* in een notedop, de tweede helft (13 augustus) toont onomwonden het belang dat De Pool aan het onderwijs (*educación*), in tegenstelling tot onderricht, *instrucción* hecht, in het bijzonder het werk verricht onder leiding van Mgr. M.G. Vuyksteke (aan wie hij zijn artikel opdraagt) en door de Roomsche Katholieke Volksbond.

De Pool toont zich in *Del Curaçao que se va* veel meer dan algemeen wordt aangenomen bezorgd over de situatie waarin Curaçao zich bevindt in de jaren dertig. Deze bezorgdheid is in feite de stuwende kracht achter het schrijven van zijn mémoires geweest. Met deze bladzijden uit *Het boek van mijn herinneringen* heeft hij "een daad van herstel voor een onvergeeflijke vergeetachtigheid" willen stellen. Een daad waardoor hij niet zonder meer tot de 'Spaanse School' kan worden gerekend, zoals in navolging van Colá Debrot - ook nu weer in zijn 'voorwoord' - steeds gebeurt in de Antilliaanse literatuur kritiek. De Pool plaatst zich veeleer op één lijn met de schrijvers die zich in de jaren twintig en dertig (in het Papiament) uitten: Willem Kroon, Manuel Fray en Miguel Suriel, die immers eenzelfde bezorgdheid tonen ten aanzien van de sociaal-culturele ontwikkelingen op Curaçao in die jaren. Het 'engagement' van De Pool is uit hetzelfde hout gesneden, kreeg echter onder de handen van (de veel oudere) De Pool een andere vorm dan die welke Kroon c.s. kozen (*romans à thèse*, tensdensromans). In dit opzicht is De Pool stellig een uniek schrijver, niet binnen de 'Spaanse School', maar binnen de groep sociaal bewogen auteurs uit de jaren dertig.

"Wandelstokken en 'rietje', het Nederlandse 'rietje', waren in rijk gevarieerde soorten te koop. De benen kruisen en op de wandelstok leunen gaven een houding van weergalozige elegantie (...)", uit het hoofdstuk 'De mode in mijn tijd', blz. 32.

Aart G. Broek

DEL CURAÇAO QUE SE VA

Sociale leer kerk moet meer bestudeerd worden

Diplomaat ook apostolisch delegaat voor Antillen

Mgr. Monteiro de Castro: mijn taak als nuntius is dichtbij mensen te staan

PORT OF SPAIN — "Mijn opdracht is de vreugden en het verdriet te delen van de mensen waarheen de paus mij heeft gestuurd. Dit brengt met zich mee dat ik zo vaak als ik kan bij hen ben en hen zoveel als ik kan help". Zo omschreef mgr. Manuel Monteiro de Castro zijn taak als proununtius en apostolisch delegaat voor het Caribisch gebied met als standplaats Port of Spain. De van Portugal afkomstige Vaticaanse diplomaat onder wiens zorgen ook de Nederlandse Antillen vallen, legt de nadruk op de noodzaak tot "communio" binnen de kerk.

Bij gelegenheid van zijn zilveren priesterfeest had mgr. Monteiro de Castro een gesprek met het weekblad Catholic News van Trinidad en Tobago. De sinds verleden jaar in de Cariben aanwezige aartsbisschop maakte duidelijk dat men tegen de achtergrond van deze opdracht zo dicht mogelijk bij de mensen te staan zijn zegening van de vissers en ook zijn deelname aan de Mars voor Haiti moet zien, waarvan de opbrengst bestemd was voor de armen in Haiti.

Wanneer ik ergens in het Caribisch gebied op bezoek ben, neem ik altijd contact op met de in dat land aanwezige priesters en verblijf ik bij hen om zo dicht mogelijk bij de plaatselijke bevolking te zijn. Daarmee wil ik ook bevorderen dat men beseft dat de kerk een gemeenschap is van allen die deel uitmaken van de kerk: het Volk Gods met als plaatsvervangervan Jezus Christus de Heilige Vader de paus, en de bisschoppen als de opvolgers van de apostelen en de priesters die de bisschop ten dienste staan in de dienst van de bevolking. Het is een levend lichaam: het lichaam van Christus, aldus mgr. Monteiro de Castro.

Hij is de mening toe gedaan dat de kerk de vorming van steeds meer groepen mensen moet bevorderen zoals de christelijke basis-gemeenschappen, de Katholieke charismatische beweging, het Legioen van Maria enz. In deze groepen kunnen de mensen met elkaar hun vreugden en zorgen delen, kun-

nen zij elkaar helpen en kan men de Bijbel bestuderen en de sociale leer van de katholieke kerk met het oog op de verbetering van hun geestelijke, morele en dagelijkse leven.

De in 1930 in Santa Eufemia in Portugal geboren Manuel Monteiro de Castro groeide op in een gezin van een zakenman en studeerde na zijn lagere school aan het seminarie van Braga. Hij werd in 1961 tot priester gewijd. Vervolgens ging hij aan de Gregoriaanse universiteit kerkelijk recht studeren. In 1967 doceerde hij daarin en werd uitgenodigd in dienst van het Vaticaan te komen. Dit betekende de opnieuw studeren en wel aan de Pauselijke priester-academie. Hij behaalde het getuigschrift van advocaat voor de kerkelijke rechtbank ROTA.

De pauselijke nuntius in het Caribisch gebied heeft het Vaticaan op verschillende plaatsen gediend en maakte deel uit van het Staatssecretariaat van het Vaticaan. Eerst werd hij in het algemeen belast met zaken, welke bij het Vaticaan aanhangig werd gemaakt in de Portugese taal. In mei 1967 vergezelde hij paus Paulus VI bij diens bezoek aan Fatima. In dat jaar ook kwam hij in de diplomatieke

dienst met als eerste standplaats Panamastad. Vervolgens was hij werkzaam in Guatemala, Vietnam Cambodja, Australië, Papua-Guinea, Mexico en België. Verleden jaar werd hij benoemd voor de Cariben.

Omdat de taak van nuntius door een aartsbisschop moet worden vervuld, werd hem toen ook de bisschops-wijding toegeënd. Over zijn eerste jaar in het Caribisch gebied is hij heel enthousiast. In de loop der jaren heeft hij zich verschillende talen eigen gemaakt, zodat hij nu naast zijn Portugees ook Spaans, Italiaans, Frans en Engels spreekt en zich in het Duits kan behelpen. Hij zegt onder de indruk te zijn gekomen van de godsdienstige en vreedzame instelling van de bevolking in het Caribisch gebied. "Het is hier een prettige plaats om te werken in vergelijking met andere delen op de aardbol. Maar aan de andere kant heeft ook dit gebied zijn problemen zoals de noodzaak het gezinsleven te verbeteren wat uiteindelijk de gehele gemeenschap ten goede komt.

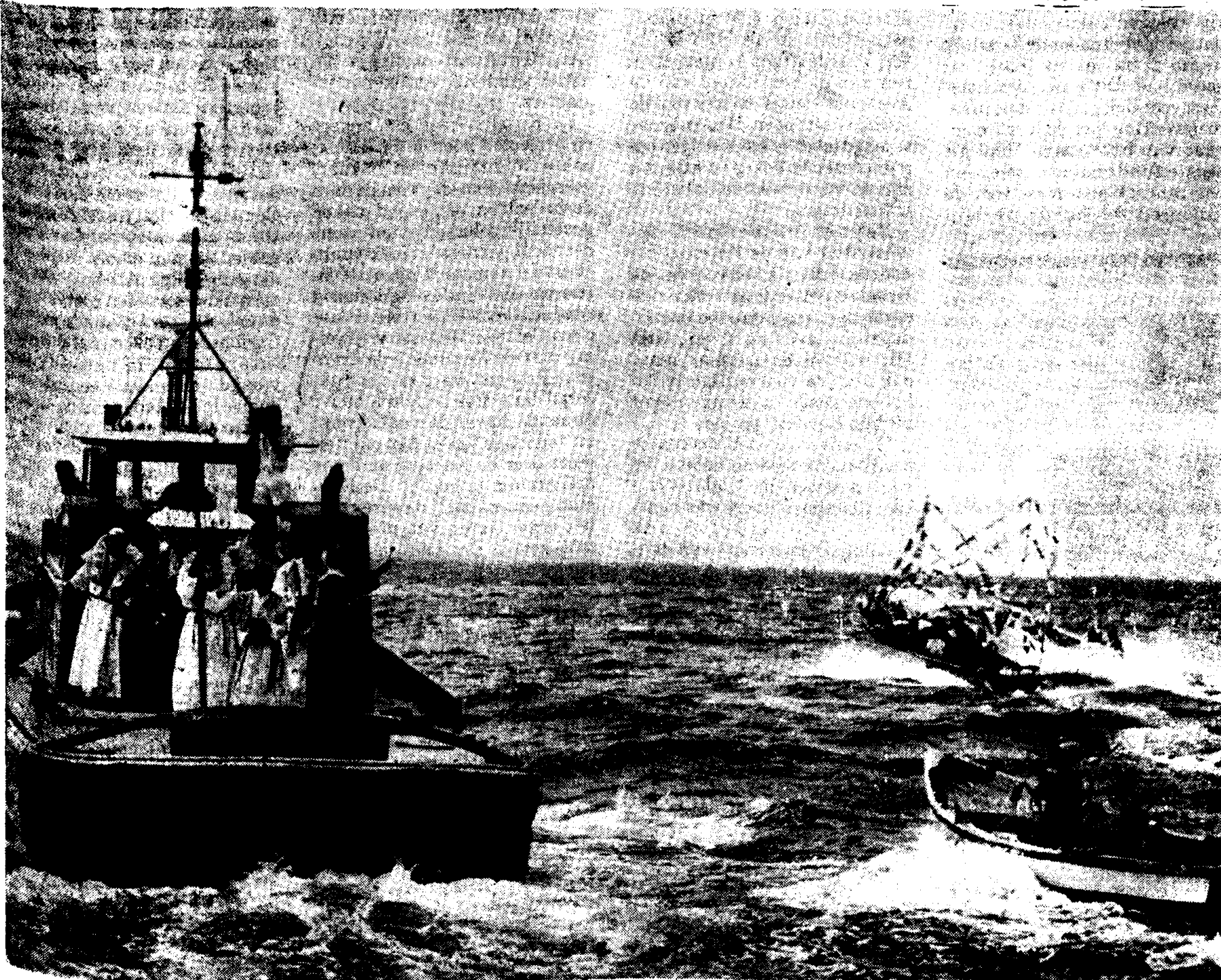
In zijn Caribisch functie heeft hij verschillende benamingen. Apostolisch nuntius is men in een land waar de nuntius ook deken van het corps diplomati-

que is. Waar de nuntius geen deken is, maar wanneer dit land wel relaties heeft met het Vaticaan is men pro-nuntius, zoals het geval is ten opzichte van Port of Spain. De naam apostolisch delegaat draagt hij ten aanzien van die landen, welk geen diplomatieke relaties hebben met het Vaticaan, zoals St. Vincent, Antigua, Barbuda, Suriname, Guyana en de Antillen.

Als diplomaat van het Vaticaan blijkt mgr. Monteiro de Castro verschillende internationale studie-bijeenkomsten te hebben bijgewoond namens de paus zoals de zevende serie van bijeenkomsten van de Organisatie tot het verbod van nucleaire wapens in Latijns-Amerika in Mexico in 1981 en de conferentie over Genetisch onderzoek en bio-ethica in België in 1984.

Als diplomaat van het Vaticaan blijft mgr. Monteiro de Castro verschillende internationale studie-bijeenkomsten te hebben bijgewoond namens de paus zoals de zevende serie van bijeenkomsten van de Organisatie tot het verbod van nucleaire wapens in Latijns-Amerika in Mexico in 1981 en de conferentie over Genetisch onderzoek en bio-ethica in België in 1984.

...op het feest van Petrus en Paulus verzichte de nuntius mgr. Monteiro de Castro vanaf een sleepboot de zegening der vissers en hun vissers-boten...

Oudste tekst van bijbel ontcijferd

JERUZALEM — In Jeruzalem is de oudste bijbeltekst, die ooit werd gevonden, ontcijferd. De bijbeltekst staat op twee kleine zilveren amuletten die 2600 jaar oud zijn en zeven jaar geleden in de Hinnom-vallei of "De Vallei van de Hel" werden opgegraven. Op de amuletten zijn vage krassen te zien die na ontcijfering een fragment van Numeri

bleken te zijn. De ontcijferde woorden op een van de amuletten zijn de priesterzegen uit Numeri 6, de verzen 24 tot 26.

Deze priesterlijke zegen, die de Heer tot Mozes sprak, mocht Mozes aan Aaron en diens zonen doorgeven. "Zo zult gij de Israëlieten zegenen". "Moge Jahweh u zegenen en behouden, moge Jahweh de glans van zijn gelaat

over u spreiden en u genadig zijn.

"Moge Jahweh zijn gelaat naar u keren en u vrede schenken". De 26 eeuwen oude tekst op een van de twee amuletten is vrijwel identiek aan Nederlandse vertaling van de Katholieke Bijbelstichting. De tekst op de andere amulet is een samenvatting van de tweede en derde delen van de priesterzegen

in een enkele zin.

De ontcijferde fragmenten die uit het eind van de 7de eeuw of het begin van de 6de eeuw voor de christelijke jaartelling dateren, zijn vier eeuwen ouder dan de in 1947 gevonden Dode Zee-rollen die tot dusver als de oudste bijbeltekst werden beschouwd waarvan het bestaan bekend was.

In Europa

Geloof in leven na dood taant

ROME — In Europa taant het geloof van de mensen in een leven na de dood.

De Europese bisschoppen hebben bij hun vergaderstukken de uitkomsten van een grootscheepse enquête aangetroffen. In 1981 zijn 12.000 Europeanen ondervraagd over wat zij geloven. De uitkomsten zijn verdeeld naar de in Latijns-Europa (Italië, Spanje en Frankrijk) gegeven antwoorden en de meningen van mensen uit Noordwest-Europa. Daarbij zijn betrokken de Bondsrepubliek Duitsland, België, Nederland, Groot-Brittannië, Ierland, Noord-Ierland en Denemarken. Er zijn zowel katholieken als niet-katholieken ondervraagd.

In Latijns-Europa gelooft 77% van de ondervraagden in het bestaan van God. In Noordwest-Europa is dat 74%. Nergens is het geloof in leven na de dood nog erg sterk: 45% van de Latijns-europeanen gelooft er nog in, tegen 43% van de ondervraagden in Noordwest-Europa. Niet minder dan 90% van de geënuqueterden in Noordwest-Europa vindt, dat abortus geoorloofd is, tegen 86% in Latijns-Europa.

Kerk en Wereld

Latijns Amerika lijdt nog steeds onder pijn van verdwijningen

Verdwijningen: door Nazi - Duitsland uitgevonden, door de VS uitgewerkt

IN LATIJNS-AMERIKA zijn ongeveer 100.000 gevangenen spoorloos verdwenen. Nog steeds verdwijnen er mensen, zoals in El Salvador, Peru, Honduras en Guatemala.

De landen zijn als het ware in drie categorieën te verdelen. Allereerst zijn er landen met een dictatuur waar nog steeds mensen verdwijnen zoals Chili, Paraguay en Guatemala. Een tweede categorie vormen de landen waar een gekozen regering is, maar waar de verdwijningen blijven voortgaan: Peru, Colombia, Mexico, Honduras en El Salvador. En als derde groep de landen, die tijdens een militaire dictatuur onder deze misdaden geleden hebben en nu een gekozen regering bezitten: Argentinië, Brazilië en Uruguay. In deze laatste groep landen worden de systematische praktijken van het laten verdwijnen van gevangenen niet meer toegepast. Wel rust op deze landen de last om met het verleden af te rekenen. Niet door de begane misdaden onder te laten gaan in de vergeetelheid, maar zoals de familieleden dat vragen: berechtiging en bestraffing van alle verantwoordelijken.

De Federatie van Verdwenen Gevangenen (Fedefam) heeft een congres gehouden over deze problematiek. De bijeenkomst van zo'n 120 deelnemers werd geopend in de faculteit voor de rechten van de universiteit van Montevideo. Loyola Guzmán uit Bolivia, die weer herkozen is als president van de Fedefam, lichtte het thema van het congres toe: "Wij dienen onze krachten met name op de volgende twee onderwerpen te richten: de onverschilligheid en de angst.

De onverschilligheid, omdat dit een probleem is van iedereen, zelfs van hen, die niet rechtstreeks geleden hebben onder de verdwijningen; en de angst omdat men ons zegt: "Opgepast, laten we niet tegen de heren generaal ingaan, want dan keert de terreur weer terug". Geloven we dan niet in onze eigen krachten? Een democratie kan nooit opgelegd worden. Een opgelegde democratie vernietigt zichzelf. En: "Wij zijn geen ontwrichtende elementen van democratieën. Wij, als slachtoffers van dictaturen, willen juist democratie, wij willen waarheid, gerechtigheid en vrede". Zij verklaarde dat daarom dit thema voor het congres is gekozen.

ANALYSE

Ook vond tijdens het congres een intensieve analyse plaats van de Latijnsamerikaanse werkelijkheid en de problematiek van verdwenen gevangenen. Eduardo Galeano, bekend als schrijver van onder meer "Deaderlating van een continent", hield een inleiding. In zijn rede gaf hij de relatie aan tussen de

Apostolisch vicaris van Parmaribo

Borkel en Schaft neemt afscheid van dorpsgenoot

NIJMEGEN — Met een indrukwekkende Heilige Mis in de parochiekerk St. Servatius in Borkel en Schaft hebben de bewoners van deze grensplaats afscheid genomen van hun voormalige dorpsgenoot, de Surinaamse bisschop mgr. Stephan Kuipers.

Mgr. Kuipers was, na ruim 50 jaar voor volk en kerk van Suriname te hebben gewerkt, op 5 juli op 86-jarige leeftijd overleden in het Neboklooster te Nijmegen. Hij ligt begraven op het klooster-kerkhof aldaar. De plechtige Eucharistie-viering ter nagedachtenis van bisschop Kuipers was gecelebreerd door mgr. J. ter Schure, de bisschop van 's Hertogenbosch.

Bisschop Kuipers is op 22 juli 1899 in Borkel en Schaft geboren. Na zijn priester-wijding ging hij in 1926 als missionaris naar Suriname. In 1946 werd hij apostolisch vicaris van Suriname en in datzelfde jaar werd mgr. Mutsaers hem tot bisschop in de kathedrale basiliek van Sint Jan te 's Hertogenbosch. De Valkenswaardse pastoor Kuipers refereerde aan deze plechtigheid toen hij zei, dat juist veertig jaar geleden het dorp was uitgelopen om aanwezig te zijn bij de eerste pontificale Heilige Mis van bisschop Kuipers.

De aanwezigheid van mgr. Ter Schure onderstreepte de bijzondere apostolische band tussen de bisschoppen, die als een college over heel de wereld de opvolgers van de apostelen zijn. Mgr. Ter Schure benadrukte dit in zijn homilie, waarin hij de Goede Herder, Jezus Christus, als voorbeeld stelde voor alle bisschoppen. Hij prees het werk

van mgr. Stephan Kuipers, die grote verdiensten heeft gehad voor de kerk van Suriname: "Deze diepgelovige mens, deze trouwe priester van de kerk blijft een groot voorbeeld voor zijn dorpsgenoten...". De bisschop van 's Hertogenbosch riep de gelovigen op om met volle inzet naar het voorbeeld van mgr. Kuipers te werken aan de verbreiding van het koninkrijk van God.

De sfeervolle viering werd afgesloten met het zingen van het Ave Maria als een hommage aan mgr. Kuipers, die altijd een grote Maria-vereerder geweest is. Uit het lied Ave Maria Stella (Maria sterre der zee) haalde hij zijn bisschoppelijke wapenspreuk: "Iter para tutum", dat betekent "maak ons de weg veilig".

...apostolisch vicaris van Parmaribo...

voor een democratie die uitgaat van de eigen ontwikkeling van het volk.

Aldus betoonde Eduardo Galeano zijn diepe respect voor de activiteiten van Fedefam. De familieleden vallen niet binnen het schema van de machthebbers. Zij geven een nieuw antwoord op de huidige werkelijkheid. Verder waarschuwde hij voor het woord "democratie". In hoeverre dekt de vlag de lading? Zeker vanuit Noord-Amerika en Europa wordt al gauw gedacht dat door het houden van verkiezingen de democratie hersteld is. "Toch moeten we vorm en inhoud niet door elkaar halen. Het is als het ware net zo als met het geloof. De mis is niet het geloof. Men kan ook geloven zonder mis, zomaar ergens op straat", aldus Galeano.

Een aantal vrouwen in Argentinië hebben zich georganiseerd in de groep "Grootmoeders van Plaza de Mayo". Zij zijn op zoek naar hun kleinkinderen. Vaak krijgen de grootmoeders anonieme tips over gezinnen, die gedurende de dictatuur, een kind geadopteerd hebben. Met behulp van artsen in de Verenigde Staten is een methode van bloedonderzoek ontwikkeld om met 99,95% zekerheid de genetische afkomst van een kind te bepalen. Niet door bloedonderzoek van de ouders, deze zijn vaak verdwenen, maar door bloedonderzoek van de grootouders, ooms of tantes. Alleen kind opgespoord is, is het vaak erg moeilijk om het terug te krijgen uit handen van militairen. In veel gevallen zijn zij de pleegouders. Ook is er weinig medewerking van de rechterlijke macht. De kinder-rechter dient voor een bloedproef, als de pleegouders niet mee willen werken, het kind tijdelijk uit de "ouderlijke" macht te onttrekken.

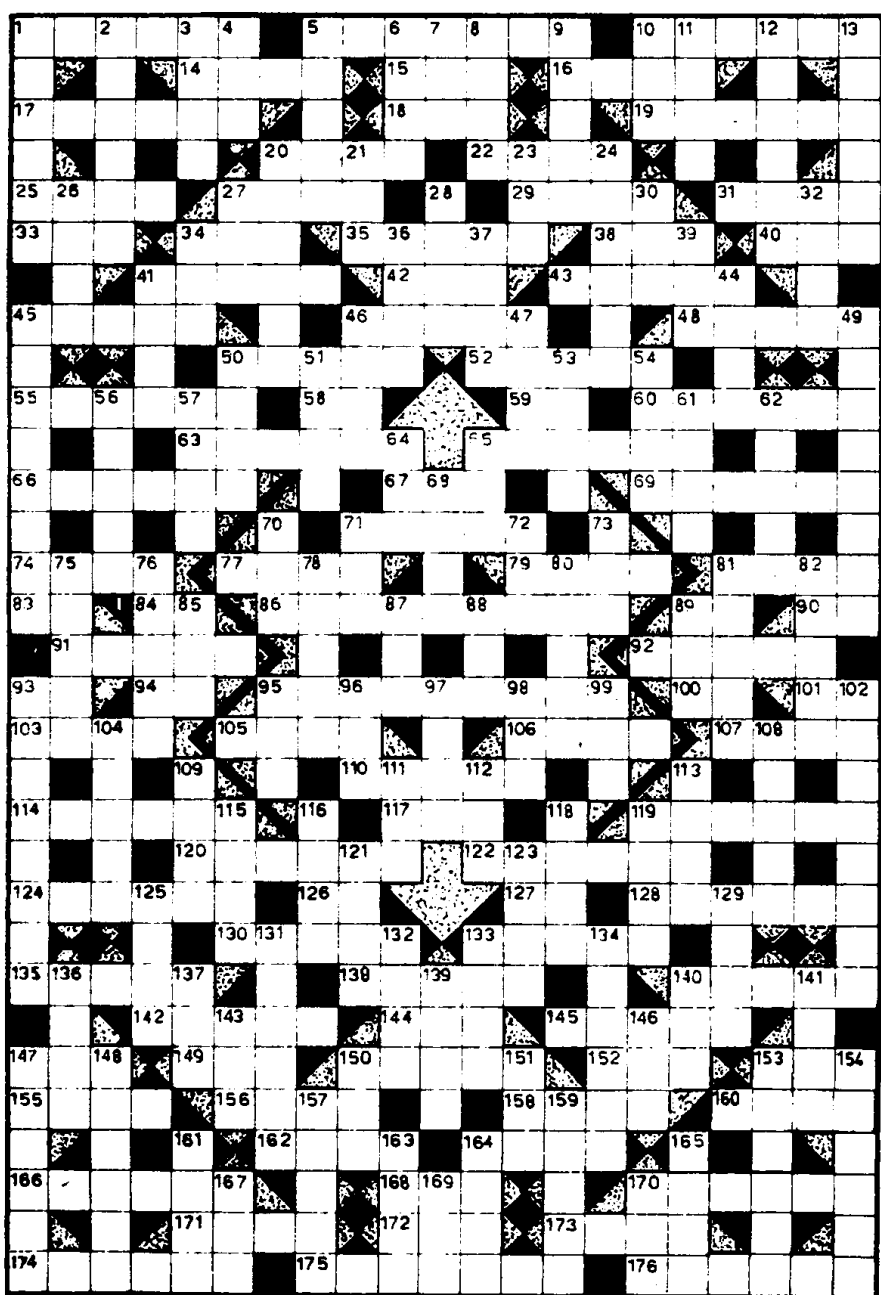
Tot nu toe hebben de grootouders dertig kinderen opgespoord en lopen er onderzoeken in 196 gevallen. Van deze dertig kinderen bleken er vier vermoord te zijn en zijn er twaalf kinderen terug bij hun rechtmatige familie. Een voorbeeld is Paula Eva Logares. Zij was geadopteerd door een van de leiders van de Triple A (Argentijns Anti-communistische Alliantie). Haar pleegvader had haar als eigen kind aangegeven, nadat ze als baby van 23 maanden ontvoerd was. Paula heeft daarom lange tijd gedacht dat ze twee jaar jonger was dan in werkelijkheid. Al in 1984 werd ze via anonieme telefoonjes opgespoord, maar bleef bij haar pleegouders. Na een jaar van onafgebroken strijd met een tegenwerkende rechterlijke macht, hebben de grootmoeders bereikt dat ze in 1985 aan haar rechtmatige familieleden werd teruggegeven.

...Eduardo Galeano tijdens zijn inleiding...

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. vast, hecht; 5. gewerdolk; 10. rivier; 14. beest; 15. vroegere Spaanse koningin; 16. emmertje; 17. boom; 18. Verenigde Staten van Amerika; 19. voelspriet; 20. oningewijde; 22. strook; 25. insecteneter; 27. vrucht; 29. fmgemalen schelpen; 31. graansoort; 33. watering; 34. knaagdier; 35. god van de onderwereld; 38. groente; 40. gesloten; 41. genoeg, voldoende; 42. roem; 43. voetpunt; 45. bezoeking; 46. zouterig vocht; 48. tafelfles; 50. barst; 52. deel van het jaar; 55. lichaamszwakte; 58. meervoud; 59. familielid; 60. raadsel; 63. lapje rund / kalfsvlees; 65. krijgsmacht onderdeel; 66. geldsom; 67. bijbels figuur; 69. damesjapon; 71. vuur; 74. richtsnoer; 77. vervoermiddel; 79. plaats in Noord-Brabant; 81. teleurgesteld; 83. ontheemde (af. Eng.); 84. oude lengtemaat; 86. slagwapen; 89. voorvoegsel; 90. regerings- reglement; 91. godsdienst; 92. uitstekend; 93. dierengeluid; 94. persoonlijk voornaamwoord; 95. paardeziekte; 100. voor de vuist; 101. toets alleen; 103. klap; 105. vreemde munt; 106. verdikking, gezwel; 107. sprakeloos; 110. winterkost; 114. wettelijk; 117. plaats in Gelderland; 119. euvel, mankement; 120. uitgebrande steenkool; 122. ondiep; 124. deel van een breuk; 126. klein kind; 127. vogel; 128. volmaakt; 130. eenjarig dier; 133. opslagplaats; 135. Duitse grensplaats; 138. rondwentelend lichaam; 140. legerplaats; 142. vaart; 144. insect; 145. rede; 147. familielid; 149. afslagplaats bij golf; 150.

VERTICAAL: 1. zuilvoet; 2. toegang; 3. plotseling opkomende gedachte; 4. sterke drank; 5. familielid; 6. kriebel; 7. gewicht; 8. akelig; 9. mond; 10. sportterm; 11. klimwerktuig; 12. maaltijd; 13. verdienste; 20. deel van een woord; 21. boom; 23. ik; 24. zuil; 26. kleur; 27. betaalplaats; 28. afsluiting; 30. oude doek; 32. pikante, donkerbruine dikke vloeistof veelal gebruikt bij Oosterse gerechten; 34. spinneweb; 36. ondeskundige; 37. treuzelaar; 39. brandje; 41. betrekking; 44. richtingslijn, uitgezette lijn; 45. kleeftand; 46. afval van suikerbieten, als veevoer gebruikt; 47. vulkanisch gesteente; 49. breuk (van een lichaamsdeel); 50. grote hoop; 51. selderij; 53. natuur, karakter; 54. kampeergerie; 56. vader of moeder; 57. soort weefsel (mal.); 61. soort verlichting; 62. boordse; 64. vroeger; 65. laag, gemeen; 68. flakkerende vlam; 70. deel van het lichaam; 71. projectiel; 72. lichte slaap; 73. veerkracht; 75. poeder, uit bestanddelen van opium afkomstig; 76. flauw, lusteloos; 78. gezwel; 80. rivier in Oostenrijk; 81. scherp, puntig; 82. muze van het minnedicht; 85. vernis; 87. verkeerd; 88. plaag-

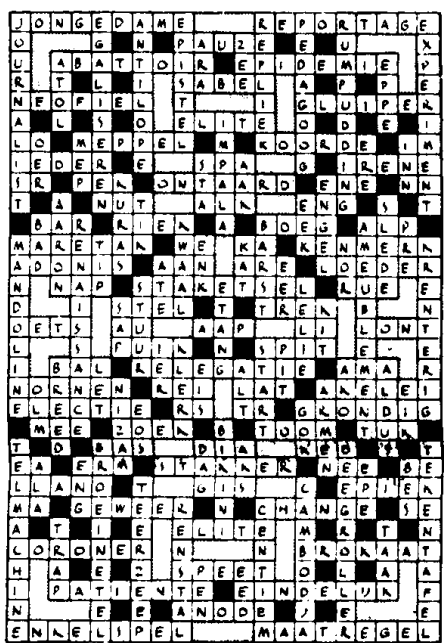
geest; 89. vreemde munt; 93. afsluiting; 95. recht stuk van een vaart; 96. stapel; 97. stap; 98. kloosteroverste; 99. deel van de mond; 102. lekker; 104. insectenwapen; 108. kleur; 109. loog; 111. troefkaart; 112. belemmering; 113. ruilmiddel; 115. vreemde munt; 116. steun; 118. mop; 119. vrouwelijk dier; 121. eikeschiller; 123. kleur; 125. ovenkrabber; 129. azijn; 131. plaats in Italië; 132. plaats in Italië; 133. heerser van Venetië; 134. borrel van scheepsvolk; 136. traag, langzaam; 137. keurig; 139. gemeen volk (volkstaal); 140. oude vrouw; 141. snijwerktuig; 146. telwoord; 147. vermenging van vloeistoffen door een wand; 148. trant, wijze; 150. deel van het jaar; 151. bedorven; 153. talent; 154. vrouwelijk dier; 157. kunstenaar; 159. water in Zuid-Holland; 161. ver beneden, onder; 163. jong; 164. ironie; 165. deel van de hals; 167. jaartelling; 169. gravin van Holland; 170. rivier in Schotland.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

F. v.d. Borgt
Breedestraat 193 (O)
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór vrijdag 22 augustus 1986 twaalf uur 's morgens duidelijk op de enveloppe vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DIT JAAR VIERT de Kiwanis Keyclub van Colegio Arubano zijn tien-jarig bestaan. Tien jaar van hard werken voor de Arubaanse gemeenschap; tien jaar van nemen en geven. Ter gelegenheid hiervan besloot de Amigoe in het verleden te duiken voor een profiel van een der meest gerespecteerde jeugd-organisaties van Aruba. Het interview werd verzorgd door Sydney Kock, die als stagiair drie maanden bij de Amigoe Aruba werkzaam was. Hij heeft intussen zijn studie aan de Utrechtse journalistenscholen hervat.

...een groep jongelui tijdens een der 'divisional council'-vergaderingen op Aruba...

Eind dit jaar

Kiwanis Keyclub van Colegio Arubano viert 10-jarig bestaan

DE KEYCLUB COLEGIO ARUBANO, KCCA, ontstond op initiatief van de Kiwanis Club Aruba. In eerste instantie ontvond de Kiwanis Aruba weinig belangstelling onder de leerlingen van het Colegio Arubano voor het oprichten van een Keyclub. Bij een tweede poging probeerde de Kiwanis met bemiddeling van de heer Richard Harms, die destijds directeur van het Colegio Arubano was. Die nam contact op met de maatschappijleerleraar Francisco Celaira met de vraag of hij inzicht had in de mogelijkheid tot oprichting van een Keyclub op Colegio Arubano. Hierna hield men een lezing over de Keyclub voor de leerlingen van het Colegio.

"Het was de groep van HAVO-4, na het organiseren van activiteiten om naar Curaçao te gaan, die de smaak flink te pakken had en erop aandrong om samen met mij de Keyclub te beginnen". Aan het woord is Francisco Celaira. "Dit was begin 1976. Op 14 mei van hetzelfde jaar werd het eerste bestuur gekozen en waren er vergaderingen die meer waren gericht op 'de club' en die op poten te zetten. Ook moest het nodige geregeld worden om de club aansluiting te geven bij de Keyclub International. Dit geschiedde op 5 november 1976, welke datum de Keyclub van Aruba voor internationaal begrip 'bestond', alhoewel vóór die datum de club onder de Keyclubnaam activiteiten georganiseerd had. Dit was een schoolfeest voor Colegio Arubano in samenwerking met de leerlingenraad van het Colegio. Met dit eerste fundraising-project en een Sinterklaas-feest voor de kinderen van het dagverblijf

Shabururi is de Keyclub van start gegaan".

Tien jaar Kiwanis Keyclub Aruba... Maar wat is Keyclub? Francisco Celaira: "Ik zie de Keyclub als een jeugd-organisatie die hard werkt voor de gemeenschap waarin we leven. Door het houden van fundraising-projecten wordt geld verkregen dat besteed wordt aan sociale activiteiten".

De Keyclub heeft het voordeel dat de Kiwanis de club bijstaat, niet alleen financieel, maar ook met advies. Ook voordelig is het feit dat de Keyclub goede statuten heeft, wat een houvast vormt voor de leden.

Celaira vertelde over zijn jaren, om precies te zijn acht jaar, als "faculteit-adviseur" van de Keyclub. "Ik heb zoveel geleerd als zij van mij hebben geleerd. Gedurende mijn jaren met de Keyclub heb ik ze altijd zoveel mogelijk alleen laten werken en waar het broodnodig was, sprong ik bij met advies. Zo probeerde ik ze te stimuleren om zelf hun problemen op te lossen en zelf besluiten te nemen", aldus Francisco Celaira.

Francisco voegt daaraan toe dat veel mensen een en ander van de Keyclub kunnen leren, vooral de jongeren die tegenwoordig, in plaats van iets nuttigs en creatief te doen, afleiding zoeken in andere bezigheden, zoals op straat lopen. Meer organisaties zoals de Keyclub zullen een grote bijdrage kunnen leveren aan de bereidheid van de Arubaanse jeugd om iets voor de medemens te doen. De Arubaanse jeugd moet de kans krijgen om gemotiveerd bezig te kunnen zijn en verantwoordelijkheid te willen dragen.

Reynaldo Geerman, ex-voorzitter van de Keyclub, benadrukte dit. "Ik heb veel van de Keyclub geleerd, de verkregen ervaringen pas ik nu toe in mijn dagelijks leven en werk". Niet alleen Reynaldo Geerman, maar ook andere voormalige leden hebben goede ervaringen over uit hun Keyclub-periode.

"Je zelfvertrouwen, doordat je beslissingen moeten nemen die vaak moeilijk zijn", aldus Hubert Rodulfo. Hubert was naast lid van de Keyclub ook 'lieutenant governor' van divisie 17, bestaande uit Keyclubs van Aruba, Curaçao, Trinidad en Tobago. Hubert: "Als lt. governor heb ik veel geleerd. Geleerd om 'lonely decision' (zelf

beslissingen) te nemen. Het was een zwaar jaar als lt. governor, want ik moest contact houden met alle clubs. Door de geografische ligging van Aruba moet er veel gereisd worden met het vliegtuig, wat niet alleen duur is, maar ook extra inspanning vereist om een zo goed mogelijk contact te blijven houden met 'je clubs'".

Hubert ontving de titel van 'past distinguish', welke titel gegeven wordt aan één lt. governor tussen alle lt. governors van een district, die zijn taak optimaal heeft vervuld. Twee lt. governors van de Keyclub Colegio Arubano hebben deze titel gekregen. Behalve het toezicht houden en advies uitbrengen, moet de lt. governor ook de 'divisional council meeting' voorbereiden. Hier wordt uit kandidaten van alle verenigingen uit een divisie een nieuwe lt. governor gekozen.

De Keyclub hanteert een systeem van 'nemen en geven'. Om aan geld te komen worden fundraising-activiteiten georganiseerd. Het ingewonnen geld wordt besteed aan sociale projecten. De Keyclub heeft in zijn tien-jarig bestaan een rij projecten op zijn naam staan, zoals Crazy Key Games, Doble KC musical show, autowassen, gebak-verkoopdag, auto-rally's en vele anderen. Als sociale projecten kunnen worden genoemd: 'Atardi ku nos grandinan', 'Atardi kultural' en diverse donaties aan hulp-verlenende instanties.

De Keyclub heeft een andere rij projecten voor de toekomst, zoals liefdadigheids-bazaar, vosseljacht, Paasdag voor de minderbedeelde, een avond met de geestelijk gehandicapten waarvoor de Keyclub weer in de publiciteit zal komen. "De laatste jaren was het inderdaad rustig rond de Keyclub", vertelde Francisco Celaira. "Je leest vrij weinig over de Keyclub in de kranten. Vroeger werd er voor gezorgd dat iedere activiteit onder de aandacht van de media kwam en zodoende kreeg het publiek meer over de Keyclub en diens activiteiten te horen". De Keyclub heeft dankzij de inzet met het organiseren van projecten twee keer de Drs. Leito-jeugdbeker gewonnen.

STRUCTUUR

De Keyclub heeft als basis een statuut, waaraan de leden zich moeten houden. Elk jaar wordt een nieuw bestuur gekozen. Het club-bestuur heeft een voorzitter, vice-voorzitter, secretaris, penningmeester en vijf commissarissen voor project, sociaal,

programma, lidmaatschap, ontwikkeling en als laatste voor publiek. Een keer per week komt de club bijeen. Als er projecten gaande zijn, zullen de hiervoor benoemde commissies individueel vergaderen. Bij de installatie van het nieuw bestuur brengen de voorzitter, de secretaris en de penningmeester hun jaarrapport uit.

De Keyclub heeft ook internationale verplichtingen aan zijn lt. governors en aan het internationale bestuur. Dit bestuur wordt uit kandidaten van diverse districten gekozen tijdens de internationale conventie. Op deze conventie wordt ook de nieuwe 'Keyclub theme' — logo — voor het komende jaar geïntroduceerd. Twee leden van een clubbestuur kunnen de conventie bijwonen en tevens stemgerechtigd zijn. Andere clubleden mogen op eigen kosten aanwezig zijn, maar hebben geen stemrecht. De clubs kunnen deelnemen aan diverse wedstrijden, zoals de 'Plakboek'-een jaar Keyclub in beeld, culturele activiteiten voor de titel van 'beste project'. De Keyclub van Colegio Arubano kreeg in het verleden de tweede prijs voor het beste project. In 1978 ontving de Keyclub de derde prijs voor hun 'Plakboek'.

Veranderingen zijn opkomst, maar moeten nog bekrachtigd worden. Tijdens de volgende internationale conventie zal de Keyclub Colegio Arubano een beroep doen op het internationale bestuur om weer van district te veranderen. De Keyclub behoort vroeger tot de Eastern, Canada en de Caribische district en dat is nu veranderd in Eastern en Canada district. Keyclub Aruba wil de nadruk op het Caribisch gebied leggen, omdat Aruba in dit gebied ligt. Als het lukt zal dan gekozen worden voor de oude naam 'Eastern Canada in the Caribbean'. Tevens zal aan het internationale bestuur gevraagd worden voor een nieuwe divisie in het kader van de status aparte van Aruba. Aruba vormt samen met Curaçao en de inmiddels uitgevallende clubs van Trinidad en Tobago, divisie 17.

Op 5 november 1986 viert de Kiwanis Keyclub van Colegio Arubano zijn tien-jarig bestaan, welke viering afgesloten zal worden met een groot sociaal project. Het is te hopen dat de Keyclub nog vele jaren mag blijven bestaan en bijdrage blijft leveren, niet alleen aan het Colegio Arubano, maar ook aan de Arubaanse jeugd en de bevolking van Aruba in het algemeen.

SYDNEY KOCK

...het nieuwe bestuur van de Keyclub Colegio Arubano voor 1986/1987 onder voorzitterschap van Gisbet Boekhoudt...

(wordt vervolgd)

M. ARVIS

Postzegels

NAAST SPIROS LOUIS zijn uit de loperswereld van de Olympische Spelen vooral bekend: de Fin Paavo Johannes Nurmi, de Tjech Emil Zatopek, de Ethiopier Abbebe Bikila en de Amerikaan Jesse Owens. Paavo Johan-

nes Nurmi (1897-1979) was de held van de Olympiaden te Antwerpen in 1920, te Parijs in 1924 en te Amsterdam in 1928. Hij was indertijd houder van maar even 24 wereldrecords. In totaal sprokkelde hij op genoemde Olympiaden 9 gouden en 3 zilveren medailles bijeen. Zijn record van 5 gouden medailles te Antwerpen in 1920 werd eerst in 1964 ge-evenaard door de Tjechoslowaakse athlete Vera Caslovska en in 1972 te München overtroffen door het Amerikaanse zwemfenomeen Mark Spitz, die met zeven gouden medailles op zak overhaast naar Amerika verdween en nadien op sportgebied maar heel weinig van zich heeft laten horen.

Bij de Olympische Spelen van Los Angeles in 1932 ontbreekt de naam van de legendarische Paavo Nurmi op de deelnemerslijst. Hij kon deze Spelen slechts als toeschouwer meemaken, omdat hij in een onbewaakt ogenblik de stringente amateursbepalingen had overtroffen. In die dagen waren de reglementen nog met het aureool van heiligheid omhangen en op elke schending, over vergissing of opzet werd niet eens gesproken, volgde een algehele uitsluiting. Paavo Nurmi werd in 1957 door de Posterijen van de Domini-

caanse Republiek op een luchtpostzegel van 11 centimos geplaatst en in 1973 bij zijn overlijden op een Finse zeggen van 60 penni naar een afbeelding van een beeldhouwwerk uit 1924 van Waino Aaltonen.

De Tjech Emil Zatopek won in 1952 op overtuigende wijze de marathon van de Olympiade te Helsinki. Vanwege zijn uitzonderlijke loopstijl kreeg hij de bijnaam van 'de locomotief' toebedeeld. Zijn beeltenis komt o.a. voor op een Tjechoslowaakse postzegel van 60 haleru uit 1965. In latere jaren verdween hij volledig uit het nieuws, omdat hij politiek in de fout ging door zich aan de zijde van de aanhangers van de Praagse Lente te scharen.

De Ethiopier Abbebe Bikila won in 1960 te Rome en in 1964 te Tokio de marathon met groot vertoon van macht. Abbebe Bikila was een lid van de paleiswacht van de Negus Haile Selassie. Hij werd helaas kort na de Spelen van Tokio door een ongeneeslijke ziekte aangetast, die hem geheel verlamde.

De Amerikaan Jesse Owens is de legendarische kampioen op de korte afstanden van de Olympische Spelen te Berlijn in 1936. De racistische dictator Adolf Hitler weigerde indertijd deze vertegenwoordiger van het

negroïde volksdeel van Amerika de hand te drukken. Ook Abbebe Bikila en Jesse Owens zijn verschillende malen op postzegels afgebeeld. Abbebe Bikila is o.a. te vinden op een zegel van 50 centimes van Ethiopië uit 1962; Jesse Owens staat onder meer afgebeeld op een 2-centavos-zegel van de Dominicaanse Republiek uit 1957.

De Griekse herdenkingsserie uit 1906 besluit met een zegel van 5 drachmen, waarop de gevleugelde overwinningssgodin Nike deelneemt aan het Zeus-offer bij het begin van de klassieke Spelen. Dat ook andere landen zo nu en dan wel heil zagen in de Nike-cultus moge blijken uit de Franse zegel van 25 francs, uitgegeven in 1923, waarop de nationale maagd Marianne haar aanhangers een Nike-beeldje toont. In 1924 verschenen in Uruguay een drietal zegels, waarmee de Posterijen van dit Zuidamerikaanse land de triomf van het nationale voetbalfeest op de Olympische Spelen van Parijs vierden. Getoond wordt de Nike van Samothrace, u weet wel: de beroemde afbeelding van de chiasische vliegbeweging, waarover ik al eens eerder schreef.

van dorp - eddine n.v.

Voor al Uw boeken en tijdschriften

eddine SCHOTTEGAT WEG OOST

van dorp OTRABANDA

van dorp PUNDA

van dorp FROMENADE

van dorp HATO

van dorp LAS PALMAS

"Net even iets beter"

BONAIRE
AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingsdagen voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur
(openingsdagen voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag
aangelegende stukken 15.45 uur; gewone
stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kwans: donderdagavond 19.30 uur - Hotel
Bonaire.
Lions: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
Round Table: elke tweede maandag -
Buitencentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING:
08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten ge-
pend.

MUZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging
hiervan gelieve contact op te nemen met de
heer Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren):
geopend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; za-
terdag van 12.00-24.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
uur.
Coromotoerkerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
uur.
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven
aan mevr. A. Wong-Loi-Sing, Kaya
Cacique 4.

Brazilië: over- schot handelsbalans weer gestegen

RIO DE JANEIRO — De handelsbalans van Brazilië vertoont over de eerste zeven maanden van 1986 een overschot van 7,1 miljard dollar. Dit is 6,7 procent meer dan verleden jaar het geval was in dezelfde periode. Volgens de berekeningen van de Centrale bank kan de regering zijn doel bereiken van een overschot van twaalf miljard dollar over het hele jaar. De uitvoer nam met 5,3 procent toe. De import nam ook toe maar slechts met 3,6 procent. De importstijging wordt geweten aan de daling van de olieprijs. Tot heden toe heeft Brazilië op zijn olieuitgaven 1,2 miljard dollar kunnen uitsparen.

Liederencyclus op teksten Lauffer Gedenkwaardig concert gehouden op de UNA

AFGELOPEN VRIJDAGVOND heeft in de UNA een wel zeer gedenkwaardig concert plaats gevonden. Pianist Livio Hermans heeft daar, tezamen met sopraan Barbara Newton en tenor Frank Davelaar zijn liederen-cyclus op teksten van Pierre Lauffer voor het eerst op Curaçao ten doop gehouden.

Na de openings-speech van rector magnificus mr Alex Reinders memorieerde gouverneur Römer zijn gesprekken en wederwaardigheden met Pierre Lauffer (samen op dezelfde school). Hem werd de eerste bibliografie over Lauffer overhandigd, en na het lezen van een van diens gedichten door mr Alex Reinders, werd het concert aangevangen.

Uit de gedichten-bundel «Kumbu» heeft Livio Hermans een zevental teksten op muziek gezet, die inmiddels in kleine oplage zijn gepubliceerd. Nu is het voor een farmacoloog geen dagelijks werk om liederen te bereiden, maar de hoogstaande muzikale eruditie van Livio Hermans heeft borg gestaan voor zeven doorwrochte composities, die, in innige beleving met de tekst, tot even zoveel volwasse concepties geworden zijn.

Desamenhang tussen tekst en begeleiding heeft Her-

Viering Bonairedag

Voor de eerste maal Lac Bay sailing contest

KRALENDIJK — Op zaterdag 6 en zondag 7 september zal voor de eerste maal een zeilwedstrijd voor vissersboten worden georganiseerd op Lac. Deze wedstrijd onder de naam Lac Sail contest dient een tweeledig doel. Allereerst willen de initiatiefnemers een lang gewenste droom in vervulling doen gaan en een wedstrijd organiseren voor de vissers onderling, maar daarnaast worden op deze manier ook waardig de Dag van Bonaire, de vlag en het volkslied in ere gehouden.

Afgelopen woensdag belegde het organiserend comité een persconferentie en daar bleek, dat in betrekkelijk korte tijd de organisatie tot stand was gekomen, toen er eenmaal zes geïnteresseerden bijeen waren om de wedstrijd voor te bereiden. Initiatiefnemer is Vincente Soliana die al spoedig gehoor vond bij Doei en Erwin de Grijze. Nadat eenmaal Papa Lucia was aangekomen als voorzitter, was het nog maar een kleine stap, zich verzekerd te weten van Silvio Domacassé als wedstrijd-coördinator. Dat zit hem overigens wel in het bloed, want deze Domacassé is de grote motor achter de Bonaire Sailing Regatta die dit jaar al weer voor de negentiende maal gehouden wordt.

Papi Antoin maakt ook deel uit van de commissie en verzorgt

bovendien de public relation. Hij was ook degene die een summier uitleg gaf van het gekozen embleem, waarin de noodzakelijke symbolen zijn opgenomen, die nu eenmaal bij een zeilwedstrijd gebruikelijk zijn: de reddingsboei, het zeilschip en uiteraard ook de flamingo, het handelsmerk van Bonaire. Tijdens de persconferentie op het terras van hotel Rocheline beaamde voorzitter Papa Lucia, dat het idee voor de wedstrijd uit het brein van de — bescheiden — Vincente (Chen) Soliana afkomstig was, nadat hij was teruggekeerd op zijn geboorteland. Omdat Chen Soliana al direct dacht aan een jaarlijks terugkerende wedstrijd, werd er een commissie opgericht waardoor de mogelijkheid werd geopend, ook op andere tijdstippen van het jaar activiteiten te ontplooiën.

Het ligt overigens niet in de bedoeling dat het Lac Sail Contest een louter Bonaireaanse zaak zal gaan worden. Integendeel, hier ligt een uitstekende mogelijkheid voor de vissers van Boca Sami om hun krachten te komen meten met die van de Bonaireaanse vissers.

Zoals bekend zal dit niet de eerste keer zijn, want over en weer strijden de vissersboten uit Bonaire en Curaçao tegen elkaar, al heeft het dan — net als de laatste maal — niet altijd een even vriendelijke afloop!

Tot slot merkte voorzitter Papa Lucia op, dat deze wedstrijden op Lac een begin kunnen zijn van een groot en jaarlijks terugkerend evenement waar de vissers van Bonaire alle gelegenheid hebben om elkaar in een strijd te ontmoeten, maar waar bovendien een uitstekende gelegenheid is voor de recreatie van de bevolking van Bonaire.

Op zaterdag en zondag zal er een wedstrijd gezeild worden; telkens in twee categorieën die op dezelfde tijd vertrekken, namelijk om tien uur. De vaartijd wordt geschat op ongeveer anderhalf tot twee uren, waarmee al rekening is gehouden met de huidige harde wind. Het parcours is zodanig uitgezet dat de vele verwachte toeschouwers (Silvio Domacassé schat dat op rond tweeduizend belangstellende kijkers) ook een groot deel van de strijd op het water kunnen volgen. De starttijd ligt tamelijk vroeg, waardoor de wedstrijd in het vroege middaguur is afgelopen. Reden hier-

Vooral mensenrechtenzaken

Latijnsamerikaanse federatie advocaten

NEW YORK — Advocaten uit acht Latijnsamerikaanse landen die in New York bijeen waren hebben besloten tot de oprichting van een Latijnsamerikaanse federatie van nationale organisaties van advocaten. Deze federatie wil zich vooral in gaan zetten met betrekking tot het eerbiedigen van de mensenrechten en streeft er ook naar de vastlegging van deze rechten in de juridische systemen van de landen.

WILLEMSTAD — Zoals wekelijks in de weekenden het geval is, was het ook gisteravond weer zeer druk bij de verschillende cafés en discotheken op ons eiland. Een van de favorieten kroegen blijkt altijd "The Pub" te zijn, waar de mensen het zich met grote drukte binnen, buiten gezellig maken. Dit tot grote ergenis van de politie die zich meerdere malen naar "The Pub" heeft begeeft. Dat was ook gisteravond het geval toen de jeugdige gasten uit elkaar gegaagd werden omdat er volgens de politie sprake was van "samenkomsten". Deze actie moest meerdere malen herhaald worden omdat met het wegrijden van de politie, de jongeren toch weer "samenkomsten" hielden.

Opmerkelijk is echter dat de politie zich wel stoort aan de barbequeers bij de "The Pub", maar de meeste snacks waar de mensen altijd buiten staan, niet bezoekt. Bovendien mag iedereen, zonder enige controle op alcohol-gebruik, wel in de auto stappen en wegrijden...

voor is het feit dat de Curaçaose boten nog terug moeten varen naar hun eiland.

In het parcours zijn zes boeien opgenomen, die gerond moeten worden. Boei 2 en 3 liggen betrekkelijk dicht voor de kust, zodat de belangstellenden de strijd uitstekend kunnen volgen; beide boeien worden dan ook tweemaal gerond. Voorafgaande aan de echte strijd, zal er op vrijdag 3 september een captain's meeting worden georganiseerd bij het vassafslag-gebouw tegenover hotel Rocheline. Daar worden dan ook de nadere bijzonderheden gegeven.

Argentinië wil in Veiligheidsraad

NEW YORK — Argentinië doet ootpepen van de rouler-zetels in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties wordt in deze aspiraties gesteund door Latijns Amerika als blok. Zo werd uit diplomatieke bron vernomen. Deze zetel komt eind dit jaar vrij. Men verwacht de aankondiging van de Argentijnse kandidatuur binnenkort.

Bridgedrive tijdens Lac Sailing

Bestaansrecht bewezen van Ups and Downs bridgeclub

KRALENDIJK — Volgens de voorzitter van de bridgeclub Ups and Downs heeft de jonge vereniging het bestaansrecht reeds bewezen. Vanaf 1 april is er een proefcompetitie gestart om de nieuwe bridgers kennis te laten maken met het wedstrijd-element en enkele ervaringen te laten opdoen op het gebied van organisatie.

De club heeft enkele wedstrijden in vakantie-sfeer georganiseerd en de resultaten hiervan geven een groot optimisme voor het komende bridgejaar, aldus voorzitter Fer de Wit. De aanvang van de competitie 86-87 en de wedstrijden voor het parenkampioenschap voor 1987 gaan dinsdag 19 augustus van start. Er wordt in zes ronden van elk zes wedstrijden gespeeld, dus in totaal zijn daar 36 bridge-avonden mee gemeed. De vier beste ronden van de zes tellen mee voor het eindresultaat en daardoor zal ieder in de gelegenheid zijn om toch op een willekeurig tijdstip op vakantie te gaan, zonder dat dit invloed zal hebben op het eventueel verliezen van de titel. Op de eindlijst worden de vier beste wedstrijden geteld.

REGATTA DRIVE

Met de komende wedstrijden voor het Lac Sailing contest en de negentiende Internationale Sailing Regatta is ook Ups and Downs in de regatta-sfeer gekomen en derhalve zal er een regatta-drive worden georganiseerd waar de Regatta-trofee gewonnen kan worden. Hoewel de ruim een jaar oude club voortreffelijk groeit, blijkt uit de woorden van voorzitter Fer de Wit, dat het nog steeds mogelijk is voor bridge-liefhebbers zich aan te sluiten bij

Leger Peru doodt 13 guerrilleros

LIMA — Bij schermutselingen tussen het leger en de Sendero Luminoso-guerrilla in de provincie De la Mar zijn dertien guerrilleros om het leven gekomen. Er werden ook drie guerrillakampementen vernietigd. De La Mar is een provincie van het departement Ayacucho waar Sendero Luminoso erg actief is. Ondertussen is deze beweging ook verantwoordelijk voor een autobomaanslag en Arequipa op 875 kilometer van Lima. De auto ontlofte op een paar blokken afstand van het plein met de regeringsgebouwen. Ook ontlofte een vrachtwagen van de luchtmacht op een hoofdstraat. In beide gevallen deden er zich geen persoonlijke ongevallen voor.

KRALENDIJK — Vrijdag bracht hoofdcommissaris Johan Oldenboom een werkbezoek aan Bonaire. Van die gelegenheid maakte de heer Oldenboom tevens gebruik om een beleefdheids-bezoek af te leggen bij het plaatselijk hoofd van politie, gezaghebber mr George Soliana. Hoofdcommissaris Oldenboom wist zich vergezeld van de brigadecommandant van het politiekorps te Bonaire, inspecteur der eerste klasse Stanley Kuidama. Bij de foto vlnr de heer Kuidama, mr Soliana en hoofdcommissaris Oldenboom.

Volgens POB-leider Broertje Janga

Washingtonproject en watertank- project van gelijk gehalte

KRALENDIJK — Relaterend aan de problemen die zich bij de bouw van de watertanks op Curaçao hebben voorgedaan, meent Broertje Janga, partijleider van de POB, dat ook Bonaire zijn problemen heeft in de verwezenlijking van het project Washingtonpark, waar volgens de leider van de Bonaireaanse Arbeiders Partij ruim 1,9 miljoen gulden niet gebruikt zijn voor het doel waarvoor Nederland het bedrag financierde.

Overigens moet het Janga wel van het hart, dat er wellicht geen sprake is van ontoelaatbare handelingen met het gefinancierde geld, maar de POB wil toch wel weten, waarom de wegen in het park niet geasfalteerd zijn, als daar inderdaad geld voor beschikbaar was. Zoals bekend heeft partijleider Janga onlangs vijftienduizend gulden uitgelooft voor de fotograaf die een foto kan nemen van een geasfalteerde weg in het Washingtonpark. Zonder de — zoals Janga zegt — dynamische gedeputeerde Crestian uit Rincon in diskrediet te willen brengen, moet het de POB-leider toch wel van het hart, dat in de wijk waar gedeputeerde Winklaar vandaan komt een mooie betonweg is aangelegd. Ook in de nieuwe wijk Amboina ligt een mooie asfaltweg tot aan de wijk Nikiboko toe, aldus Janga en dat is het werk van gedeputeerde Avelino Cicilia, die, zoals bekend, zijn huis heeft staan in Nikiboko.

Overigens heeft POB daar geen hartzeer van, want de partij juicht het zelfs toe, dat deze gedeputeerden tenminste voor hun wijken strijden. Voor Zeezicht verschijnt er ook iets moois, aldus Janga, en dat zal moeiteloos hebben, want, zo herinnert Janga zich, de wet schrijft voor dat er in de zee niets gebouwd mag worden. Daar heeft volgens Janga dan minister Abraham voor gezorgd, terwijl ook Monchin heeft gezorgd, dat het rond zijn huis aanzienlijk werd verfraaid.

Janga vraagt zich af, waarom Crestian dan slechts het stukje voor zijn huis heeft geasfalteerd

en verder niets. Inmiddels is het geld voor de wegenverbetering voor het Washingtonpark op en de POB ziet daar dan ook geen meter asfalt. Zo zeker is Janga van zijn zaak, dat het bedrag van vijftienduizend gulden inmiddels is verhoogd tot twintigduizend in de hoop dat iemand een fotootje weet te maken. Er mankeren nog slechts 257 dagen voor de nieuwe verkiezingen en het uitgelopen bedrag zal steeds hoger worden. Als niemand er echter in slaagt de foto te nemen, dan gelooft de POB-leider, dat de gedeputeerde die bij de werkzaamheden betrokken was, mogelijk wel gediplomeerd is, maar zeker niet de waarheid spreekt.

Politie Pto Rico: Drugsmaffia erg actief

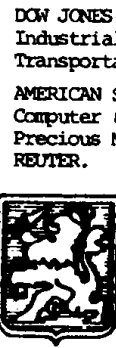
SAN JUAN — De Portoricaanse politie maakt zich bezorgd over de mogelijkheid dat Puerto Rico zich gaat ontwikkelen tot een paradijs van de drugshandelaren die de verdovende middelen vanuit Zuid Amerika binnenvoeren om daarna de drugs verder te transporteren naar de Verenigde Staten.

Badgasten vonden dezer dagen twee balen welke aangespoeld waren met daarin enige tientallen kilo's marihuana. Deze moeten kennelijk door een vliegtuig gedropt zijn waarbij deze actie kennelijk niet helemaal perfect is verlopen.

Nagenoeg dagelijks worden door de politie van Puerto Rico arrestaties verricht onder onderwereld- figuren in verband met onderlinge afrekeningen welke zich binnen dit wereldje afspelen. Daarbij gaat het doorgaans om leveranties van marihuana en cocaine welke voornamelijk afkomstig zijn uit Bolivia, Colombia, Peru en Jamaica. Van politiezijde is een campagne op stapel gezet in samenwerking met de Amerikaanse autoriteiten voor de bestrijding van de drugshandel. Maar de resultaten zijn nog niet overtuigend.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK CLOSING AUGUST 18, 1986.			
BritishP.	1,4955	JanYen.	6,493
Germany	48,49	CanD.	71,87
Gold	383,70	Silver	5,30
AMSTERDAM CLOSING AUGUST 18, 1986.			
Ahold	95,50	Naarden	54,50
Akzo NV	161,50	Nat.Ned.	86,70
Cred.Lyon.	96,50	Ned.Lloyd	160,00
Aegon	105,50	Philips	52,00
Coöper	79,50	Royal Dutch	196,00
Gist.Broc.	56,00	Telegraf	357,00
Heineken	184,80	Unilever	504,20
KonPap.	164,50	Verto	72,80
KLM	45,00	VNU	345,00
Meneba	114,00	Index	293,76
NEW YORK STOCK EXCHANGE			
Baxter Lab.	18 5/8 - 1/4	Hutton	37 1/2 + 1/8
Borg.Warn.	35 + 1/2	IBM	133 5/8 - 5/8
Burroughs	70 1/8 - 1 3/8	ITT	53 1/2 - 1/4
Campbell RI.	18 1/8 - 3/8	Lone St.Ind.	29 7/8 + 1/2
Chrysler	39 1/2 - 1/8	McDonalds	65 3/4 + 5/8
Contra.Data	39 1/4 + 1/4	NCR	54 3/8 + 1/4
Delta Airl.	41 3/8 - 1/8	PepsiCo	32 1/8 - 3/8
Diamond	37 3/4 - 3/8	Ramada Inns	56 1/2 - 1/8
Digital Eq.	96 1/8 - 5/8	Safeway	59 3/8 + 3/8
Dupont	80 1/4 + 3/4	Seagram	324 + 2 1/4
East.Kodak	57 1/2 + 5/8	Teledyne	116 1/8 + 3/4
Firestone	24 7/8 + 1/8	Textron	56 7/8 - 1/2
Gen.El.	76 7/8 - 1/8	Union Pac.	56 1/2 - 1/2
Genl.Dyn.	74 1/2 + 7/8	Unocal	20 7/8 - 1/8
Genl.Motors	70 7/8 - 1/8	Varian Ass.	25 3/4 - 1/8
Hewlett P.	41 - 7/8	Warner Lamb.	61 1/4 - 5/8
Hilt.Hotels	67 1/8 + 1/8	Williams Cos	19 - 1/4
DOW JONES			
Industrials	1855,60 + 10,69		
Transportation	756,00 + 2		
AMERICAN STOCK EXCHANGE			
Computer & Technology	109,76 - 0,43		
Precious Metals	65,07 - 1,09		
REUTERS			

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT
For further information call
Tel. 612511/612991/612294

Stervende babies, te zwak om te huilen

Hongersnood in Zuid-Sudan wordt dagelijks schrijnender

NARUS, ZUID-SUDAN — In het kamp Narus in het zuiden van Sudan, waar 17.000 mensen de burgeroorlog en hongersnood zijn ontvlucht, sterven per dag tien kinderen. De mensen zoeken bescherming van de gewapende rebellen en het internationale Rode Kruis. Een groepje verslaggevers kreeg de zeldzame kans het door het Sudanese verzet beheerste gebied te bezoeken.

Een lichaampje van een twee maanden oude baby lag op de stoffige grond, vliegen rond de ogen. Tranen liepen over de wangen, maar zoals velen was het jongetje te zwak om te huilen. "Hij sterft vandaag, misschien morgen. Zijn moeder zoekt in het veld naar wortels en bessen. Zijn vader is twee weken geleden gaan jagen. "Misschien is hij al dood", verklaarde een hulpverlener.

Aan de rand van het kamp, waar nieuw aangekomenen leven in primitieve, met gras bedekte hutten, liggen tientallen pijnlijke magere kinderen te staren met lege ogen. Ze zijn slachtoffer van mazelen, diarree — en vooral hongersnood. «Nyakoro, nyakoro (honger)» — overal in het kamp was het antwoord van de moeders hetzelfde op de vraag waarom ze soms wel tien dagen hebben gelopen naar het door de Sudanese rebellen beheerste voedselcentrum aan de Keniasegrens, 1.200 km zuidelijk van Khartoum.

"Het is de honger die ons

hierheen dreef, mijn man stierf van honger en twee van mijn kinderen werden in de oorlog gedood", zei een jonge vrouw. Haar armbanden, eens het teken van rijkdom aan vee, vielen langs haar uitgemergelde polsen toen ze probeerde op te staan. Er was niet veel over van de lende doek die ze enkele maanden geleden had gemaakt van de huid van haar laatste koe.

"Deze mensen zijn hier om zich veilig te voelen, omdat ze voedsel krijgen, omdat de regering (S-troepen) hen uit hun dorpen verjoegen en het weinige vee meevoerden wat ze nog hadden", verklaarde Okua, een vluchteling die tot tweede man in het kamp is gekozen.

"De afgelopen week zijn hier dagelijks ongeveer tien kinderen gestorven. Het percentage ondervoeding ligt boven 46%", verklaarde Lilia Vera, arts van het Rode Kruis en medewerkster in het Narus-centrum. "De hongersnood is verbonden aan het probleem van de oorlog. De mensen hebben geen vee meer, geen graan, niets", zei zij. Het Rode Kruis distribueert ongeveer 390 ton voedsel per maand in het kamp. Maar de zuidelijke opstandelingen vinden dat niet genoeg.

Volgens hulpverleningsorganisatie bestaat in het gebied voor ruim twee miljoen mensen het gevaar van de hongerdood. "Er is ernstig gebrek aan voedsel, medicamenten en dekens. We roepen donors op te voorkomen dat mensen sterven", zei Galario

Modi, commandant van het voornamelijk door christenen geleide Sudanese volksbevrijdings-front (SPLA) in Narus. De guerrilla-strijders in het gebied zijn bewapend met Kalasjnikov-geweren en granaatwerpers.

Het kamp ligt op slechts 30 km van het front waar de rebellen strijden tegen de regerings-troepen van het voornamelijk islamitische, door Arabieren beheerste noorden. Modi verklaarde dat meer hulp voor het door oorlog gescheurde Zuid-Sudan zeer hard nodig is. "Maar het moet worden verdeeld onder burgers in de door het SPLA bevrijde gebieden, anders pikt het (Sudanese) leger het in", zei hij. Volgens de in een versleten guerrilla-pak geklede SPLA-commandant is het verzet "de oorlog aan het winnen". "Het SPLA controleert het platteland. De vijand is teruggedrongen naar de steden, die we omsingeld houden. De steden (waaronder de provinciale hoofdstad Juba) kunnen nu elke dag vallen", voegde hij er aan toe. De guerrillastrijders controleren volgens hem alle wegen naar Juba en hebben zich ingegraven op nog geen kilometer van het vitale vliegveld van de stad.

Groot-Brittannië evacueerde om veiligheidsredenen 30 landgenoten uit Juba. Het was de tweede vlucht in twee maanden. Een woordvoerder van de Britse ambassade in Nairobi verklaarde dat de meesten van hen hulpverleners waren.

Salvadoraanse partijen voorlopig naar Mexico ter voorbereiding

Grote kloof gaapt nog tussen verzet en regering voor 3e dialoogronde

SAN SALVADOR — De regering van president Jose Napoleon Duarte van El Salvador wil via besloten ontmoetingen in Mexico een openbare derde dialoogronde voorbereiden. De dialoog zelf wordt in El Salvador gehouden. Dit deelde hij mee in een toespraak welke hij hield bij gelegenheid van de onthulling van een Dominicaans monument in het westelijk deel van El Salvador.

Op 8 augustus hebben het Farabundo Marti Bevrijdingsfront en het Democratisch-Revolutionaire Front het voorstel van de overheid aanvaard om particuliere en voorbereidende vergaderingen te houden en wel op 20 augustus. De regering heeft de Salvadoraanse ambassade in de Mexicaanse hoofdstad als plaats van samenkomst voorgesteld. Doel is de procedures en de regels vast te stellen voor de derde openbare samenkomst van guerrilla en regering in El Salvador. De dialoog werd opgeschort na twee overlegonden in 1984 toen de regering de eis stelde dat men zou overgaan tot besloten verga-

deringen in het buitenland, wat door het verzet van de hand werd gewezen omdat men zich op het standpunt stelde dat men met de steun van het volk wilde overleggen en dat dit niet mogelijk was in het buitenland of tijdens geheim overleg.

Het ingaan op het regeringsvoorstel om in het buitenland inderdaad besloten overleg te gaan plegen wordt door waarnemers gezien als een teken van de guerrilla dat men zich flexibel opstelt tegenover een overheid die zich onverzoenlijk gedraagt. Beide partijen staan nog faliekant tegenover elkaar waar het bijvoorbeeld gaat om de plaats waar de derde overlegronde moet worden gehouden. De regering stelt daarbij plaatsen voor in het oosten van het land terwijl de guerrilla het liefste wil praten in de hoofdstad. De overheidsdelegatie wil verder tijdens het besloten overleg thema's bespreken met betrekking tot de burgeroorlog, het zogenaamde «humaniseren» van het conflict en over de opname van het verzet in het democratiseringsproces terwijl de guerrilla van mening

is dat op het voorbereidende overleg alleen gesproken moet worden over de organisatie en de procedures ten aanzien van de veiligheid zoals de plaats van overleg en de datum van de derde dialoogronde.

Maar ook de regering heeft flexibiliteit getoond en heeft aanvaard dat de besloten sessies een voorbereiding zijn op de derde dialoogronde en heeft kennelijk afgezien van zijn plan tot bespreking van diepgaande fundamentele kwesties. Duarte hield hierover: «Ik maak me niet druk over secundaire kwesties, ik zou de fundamentele zaken willen bespreken, zoals de vraag of men bereid is deel te nemen aan het democratiseringsproces, of men bereid is af te zien van het gebruik van geweld als systeem voor het bereiken van de macht». Van zijn kant bewijst het verzet en zijn politieke vleugel nog steeds de wettigheid van de regering Duarte en staat men op de naam aan de regering, op het pas uitschrijven daarna van algemene verkiezingen en op het zoeken naar een formule om de twee bestaande legers in elkaar op te doen gaan.

Duarte denkt dat de vergaderingen in Mexico een of twee dagen kunnen duren, misschien ook wel drie dagen, wat afhankelijk is van de bereikte resultaten en als men bereid is diepgaand over bepaalde zaken te praten. Dit is de opdracht welke mijn delegatie krijgt, zei Duarte. Maar waarnemers denken dat het vooroverleg wel eens langer zal kunnen uitlopen, gezien de totaal verschillende vertrekpunten van beide delegaties ten aanzien van wat men eigenlijk wil bereiken. Alleen al over de plaats waar men elkaar in El Salvador gaat ontmoeten kan heel wat gepraat gaan worden, want de guerrilla denkt er niet aan om met de regering aan tafel te gaan zitten in het ernstig gemilitariseerde deel van het land zoals de regering dit kennelijk wel wil. De regering voelt niets voor een bijeenkomst in San Salvador, omdat daar de guerrilla gemakkelijk het publiek in beweging kan brengen wat de kans op bloedige confrontaties vergroot. Daarom ook wordt Duarte niet moe te zeggen dat hij instaat voor de veiligheid van allen die als delegatie naar de derde dialoogronde komen. Maar kennelijk kan hij deze niet garanderen in zijn regeringscentrum: de hoofdstad....

Shorts en T-shirts
met Curaçaose dessins bij
CURAVA
in de dierentuin en bij
Landhuis Brievengat

APPARTEMENT

TE HUUR

2 slaapkamers.
f. 500,-
water en licht,
buurt Jongbloed.

Telefoon 78695
na 3 uur

ANDREAS AVOND-MAVO

Inschrijving voor klassen
1 t/m 4 op maandag 18 augustus, tussen 7 en 9 uur
s avonds op het Andreas
College te Colon.

Inschrijfgeld f. 20,-.

Gelieve rapporten, cijferlijsten e.d. mee te nemen.

THE INTERNATIONAL RESTAURANT AND HOTEL EXPO

SEPT. 13-15, 1986 Miami Beach Convention Center
Miami Beach, Florida U.S.A.

A complete marketplace of products and services for the Hotel and Restaurant Industry.

- * 600 booths of industry related products and services
- * Exhibiting equipment, furniture, uniforms, linens, chemicals, computers, foods, beverages, decorative items and much more.

The 3rd annual Exposition is a must for all members of the leisure, care and hospitality industries.
Discounts on hotel and auto rental rates.

For further information and registration contact:

INTERNATIONAL RESTAURANT AND HOTEL SUPPLIERS EXHIBITION

14411 S. Dixie Highway, Suite 209, Miami, Florida 33176
Telephone: (305)255-6095 Telex: 80-3353 MIA

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag, 17 september 1986 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de De Ruyterkade 50 alhier ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

De twee tot een geheel verenigde stukken grond gelegen in het tweede distrikt van Curaçao op "VAN ENGELLEN", ter grootte van 1.070m², en respectievelijk 350m², nader omschreven in de meetbrieven nummer 145 van 27 juni 1941 en respectievelijk nummer 114 van 29 april 1942, met het op die percelen gebouwde, plaatselijk bekend als Boy Ecuryweg 12.

De veilingvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariatskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedereieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Notariatskantoor
Palm & Senior
De Ruyterkade 50, tel. 613199
Polarisweg 33, tel. 613655.

Kursus voor Aanstaaende Moeders

Voorlichting en Zwangerschap Gymnastiek

Inleiding nieuwe cursus op vrijdag 22 augustus a.s.
Daarna mag U naar eigen keus de cursus volgen op:
maandag-, dinsdag-, woensdag- of donderdagavond.

Voor verdere inlichtingen:

Mevr. M.E. BOOM-BERENOS
Tel. 73948

DEPARTEMENT VAN HANDEL, INDUSTRIE EN WERKGELEGENHEID

Maximum prijzen eilandgebied CURAÇAO, ingaande 15 augustus 1986:

	verpakking	kleinhandel	consument
RUIST			
Caribbe (wit)	30/2 lbs	30.33	1.11
(wit)	12/5 lbs	29.80	2.73
(wit)	6/10 lbs	29.53	5.41
(wit)	3/20 lbs	29.37	10.77
(wit)	100 lbs	47.35	47.35
(bruin)	1/2 kg	31.94	1.17
(bruin)	30/2 lbs	32.64	2.39
(bruin)	12/5 lbs	35.58	5.97
(bruin)	6/10 lbs	32.42	11.89
(bruin)	3/20 lbs	45.94	49.62
(bruin)	100 lbs		0.56
KOFFIE			
Imperial	24/450 gr	84.53	3.91
Douwe Egberts roasted (decafe)	12/250 gr	56.78	5.05
(excellent goud)	12/250 gr	58.08	5.23
(select zilver)	24/250 gr	105.15	4.68
(piazza espresso)	12/250 gr	55.19	4.92
(mokka royal)	12/250 gr	58.48	5.19
(rosia)	24/250 gr	94.15	4.31
(kleintjes koffie)	12/10 X 5,5 gr	31.52	2.88
Mocoona instant	6/200 gr	56.07	10.07
(roodmerk)	12/50 gr	32.56	2.94
(decafe)	12/50 gr	34.83	3.13
Van Nelle	12/250 gr	61.50	5.69
(suure goud gemalen)			
THEE			
Red Rose	144/25 X 2 gr	232.34	1.75
	72/50 X 2 gr	225.19	3.41
	12/20 X 4 gr	17.26	1.57
Pickwick	24/20 X 4 gr	34.81	1.59
(ceylon)	24/20 X 2 gr	71.94	1.20
(ceylon)	40/100 X 2 gr	226.88	1.12
(tea for one)	24/20 X 1,5 gr	24.50	
BABYVOEDING			
Nutricia (nutrition)	24/400 gr	124.54	5.97
(nutria gemengde granen)	12/200 gr	23.81	2.20
(bambux krokante muesli)	14/250 gr	43.46	3.45
Gerber			
(strained food)	24/4 1/2 - 4 3/4 oz	14.94	0.88
(junior food)	24/7 1/2 - 7 3/4 oz	19.81	0.92
(chunky foods)	24/6 - 6 1/4 oz	11.41	0.53
(juices)	24/4 1/2 oz	14.33	0.86
(tropical fruit)	24/4 1/2 oz	22.20	1.00
MELKPOEDER			
Frische vlag	24/454 gr	69.17	3.06
(instant)	12/1134 gr	79.21	7.01
(instant)	6/2268 gr	75.60	13.38
(instant)	24/400 gr	67.56	3.00
(instant)	12/800 gr	73.59	13.03
(instant)	6/1800 gr		
Friskia			
(quick & creamy)	6/1800 gr	65.76	11.61
MARGARINE			
Beel	24/250 gr	35.89	1.63
Bebo	48/450 gr	74.59	1.72
	24/900 gr	71.94	3.11
	8/2250 gr	88.86	8.45
	4/5 kg (10 lbs)	61.87	16.94
	40/250 gr	31.97	0.88
Golden Gate			
SLA-OLIE			
Cornola (corn oil)	24/16 oz	36.91	1.66
(corn oil)	12/24 oz	24.12	2.17
(corn oil)	8/48 oz	28.92	3.90
(corn oil)	6/1 gln	36.98	8.45
Zeta dushi (veg. oil)	24/16 oz	34.79	1.56
(veg. oil)	12/24 oz	22.54	2.03
(veg. oil)	8/48 oz	26.78	3.61
(veg. oil)	6/1 gln	42.69	7.68
MELK IN BLIK			
Frische vlag			
(gecondenseerd gesuikerd)	120/78 gr	34.64	0.32
(gecondenseerd gesuikerd)	48/397 gr	50.49	1.13
(gecondenseerd ongesuikerd)	48/410 gr	47.53	1.07
(gecondenseerd ongesuikerd)	96/170 gr	47.53	0.54
Friskia			
(gecondenseerd ongesuikerd)	48/410 gr	44.22	0.99
Alaska			
(gecondenseerd gesuikerd)	48/397 gr	42.54	0.97
(gecondenseerd gesuikerd)	120/78 gr	37.23	0.33
(gecondenseerd ongesuikerd)	48/410 gr	39.63	0.90
(gecondenseerd ongesuikerd)	96/170 gr	38.24	0.43
Dutch Lady			
(gecondenseerd gesuikerd)	48/14 oz	43.16	1.00
(gecondenseerd ongesuikerd)	48/14 1/2 oz	39.24	0.91
GEZOUTEN VIS			
Oscar Larsen	60/450 gr	237.24	4.40

Eerstvolgende publicatie geschiedt op 4 september 1986.
Prijzverhogingen dienen uiterlijk op 1 september 1986 aangevraagd te worden.

De Minister van Handel, Industrie en Werkgelegenheid.

MEDEDELING

Hierbij maken wij bekend dat de telefoonrekening over de boekmaand AUGUSTUS 1986 op 11 AUGUSTUS 1986 op de post is gedaan.
De vervaldatum van deze rekening is

3 SEPTEMBER 1986

Teneinde te voorkomen dat administratiekosten in rekening moeten worden gebracht, doen wij een beroep op onze abonnees om bovengenoemde rekening uiterlijk op de vervaldatum te voldoen. Wij verzoeken onze abonnees er rekening mee te houden, dat betalingen via bank, giro of andere instanties ons pas na enkele dagen bereiken.

ONZE KASSA TE STA. MARIA IS GEOPEND VAN 7.30 TOT 15.45 UUR.

SETEL N.V.

TE KOOP

* **Boston Whaler 13 ft**
Mercury motor 40 pk., in juni geheel gereviseerd.
* **Trailer + ski benodigheden**
All in. Vraagprijs: f.8000,-
Tel.: 78869

TE HUUR GEVRAAGD

WOONHUIS

3 tot 4 slaapkamers omgeving Santa Maria - Emmastad.

J. JANSSEN
625200 - bungalow 60

BIJLES WISKUNDE

Voor informatie:

Tel.: 53256

Wij zoeken op korte termijn een SALES REPRESENTATIVE

Vereisten:

Minimum leeftijd 25 jaar
Opleiding minimaal MAVO-4
Ervaring in sales
Goede kennis van de Nederlandse en Papiamentse taal.

Wij bieden een goede salariering en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan nr. E-54 van dit blad.

Great Opportunity with U.S. Company

An Active / Productive Territory in Aruba / Curacao / St. Maarten has just become available. We are seeking an aggressive salesperson to fill this 50 year established sales area. Knowledge of the gift and souvenir trade preferred.

Rush resume to:
American Gift Corporation
1310 N.E. 1st Avenue
Miami, Florida 33132-1599
Att: Mr. Bernal or call (305) 379-8391
All replies in strictest confidence.

GOLDEN DRIVE-IN

presenteert

Vrijdag 8-10 en 12 uur
Zaterdag 8-10 en 12 uur
Zondag 8 en 10 uur

POLICE ACADEMY III

Nieuw; Nu beter dan ooit. Eén van de beste films van het jaar. Als U en II reeds gezien heeft, mag U III niet missen.

Entree: f. 5,- p.p.

Alle leeftijden.